

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
अनामनगर/बबरमहल

लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन
आर्थिक वर्ष - २०८१/८२

भक्तपुर नगरपालिका, भक्तपुर
८०३३३४०२३००
भक्तपुर

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बागमती प्रदेश लेखापरीक्षण निर्देशनालय
काठमाडौं

प.सं.: २०८२/८३
च.न :

मिति : २०८२-१२-१२

विषय: लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन ।

श्री कार्यालय प्रमुख ज्यु ,
भक्तपुर नगरपालिका, भक्तपुर ,
भक्तपुर

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ अनुसार त्यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को एकीकृत वित्तीय विवरण तथा सोसँग सम्बन्धित अनुसूची, टिप्पणीहरू तथा सोसँग सम्बन्धित कागजपत्र र विवरण परीक्षण गरी मिति २०८२।१२।०५ मा छलफल पश्चात् तयार गरिएको पाना ५८ (अन्टाउन्न) को प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसैसाथ संलग्न छ। कार्यालयबाट पेस भएको वित्तीय विवरणप्रतिको उत्तरदायित्व प्रचलित कानून बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिको हो। लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान बमोजिम वित्तीय विवरण परीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्नु हो। प्रतिवेदनमा उल्लिखित बेहोराका सम्बन्धमा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३७(१) बमोजिम ३५ दिनभित्र फर्स्यौट गरी सम्परीक्षण गराउनु हुनेछ। उक्त समयभित्र फर्स्यौट गरी सम्परीक्षण नगराएमा ऐनको दफा ३७(४) बमोजिम कार्यपालिका प्रमुखलाई जानकारी गराइने बेहोरा निर्देशानुसार अनुरोध गर्दछु।

कृष्ण भट्ट
निर्देशक

बोधार्थ तथा कार्यार्थ:
श्री संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरबार,
काठमाण्डौ । -प्रतिवेदन संलग्न छ ।, info@mofaga.gov.np
श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, भक्तपुर ।- प्रतिवेदन संलग्न
छ ।, info@fcgo.gov.np
श्री जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, भक्तपुर ।- प्रतिवेदन संलग्न
छ ।, info@dccbhaktapur.gov.np

परिचय

१

परिचय

(क) कार्यालय परिचय :- स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस भक्तपुर नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु भक्तपुर नगरपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस भक्तपुर नगरपालिका अन्तर्गत १० वडा, ४५ सभा सदस्य, ६.८८ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा ७८८५४ जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानूनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :- यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्जात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८२।०९।२९ देखि २०८२।०९।२९ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्बनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरू सीमाको रूपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति :- पालिकाको आय – व्ययतर्फ रु. ४ अर्ब ४९ करोड १५ लाख २ हजार ९३८ रुपैयाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ । वित्तीय विवरणमा १५ वटा अन्य संस्थाहरू/निकायहरूको आय-व्यय रकम समावेश गरिएको छैन ।

(छ) लेखापरीक्षणमा परीक्षण गरिएका मुख्य विषयहरू :- लेखापरीक्षण योजना अनुसार परीक्षण गरिएका विषयहरू अनुसूची – २ मा संलग्न छ ।

(ज) लेखापरीक्षणको क्रममा असुली :- लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसारको रु. ११६३८६६ असुल भइ सम्बन्धित राजश्व खातामा दाखिला प्रमाण पेश भएको छ ।

दाखिला मिति	कारोबार संकेत नं.	दाखिला खाता	वापत	दाखिला रकम (रु.)
२०८२।०९।३०	६४६७०१७	संघीय (ने बैंक लि)	प्रतिविद्यालय लागतका निकास	१७५०
२०८२।१०।१५	०८२।७२९८५४८	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति र अन्य बढि निकास	१९३६००
२०८२।१।३०	०८२।६६०९५४	संघीय (ने बैंक लि)	बढि तलब निकास	९१७१
२०८२।१।३०	०८२।६५९४१४६	संघीय (ने बैंक लि)	बढि तलब निकास र अन्य	१०१५८६
२०८२।१।३०	०८२।६५९९५४२	संघीय (ने बैंक लि)	प्राविधिक भत्ता बढि निकास	५४०००
२०८२।१०।४	६४६७०२६	संघीय (ने बैंक लि)	पाठ्यपुस्तक वापत	९३२९
२०८२।१।२४	४७३२२२४४	पालिका(ने बैंक लि)	विल भन्दा बढि भुक्तानी	१५२५५
२०८२।११।२९	४७३२२२३१३५	पालिका(ने बैंक लि)	बैठक भत्ता बढि भुक्तानी	१४४५०
२०८२।१०।१४	६१४०३२९	संघीय (ने बैंक लि)	पाठ्यपुस्तक वापत	७५०५
२०८२।१०।१४	६१४०३३१	संघीय (ने बैंक लि)	बढि तलब निकास र अन्य	१०५२८२
२०८२।१०।१५	०८२।७२९८५४८	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति र अन्य बढि निकास	१९३६००
२०८२।१०।१३	०८२।७११९६१४	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	११२००
२०८२।१०।४	६४६७०२७	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	१२००
२०८२।१।३०	६४६७०१८	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	४३६००
२०८२।१०।२३	०८२।७५१४३१२	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	४०००
२०८२।१२।२	६१४०३४१	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	१२००
२०८२।१२।२	०८२।८८१९५३१	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	२८००

२०२११०१२	०८२१७०७३५६३	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	४४००
२०२११०१२६	०८२१७६६३३९५	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति र अन्य	७४२८८
२०२११०१२८	०८२१७२९८९४९	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	३२००
२०२११०११४	६९४०३३०	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	८८००
२०२११२१२	०८२१८८३४९६०	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	४००
२०२११२१३	८५५४८९९	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	४६८००
२०२११११२९	०८२१८७२५२७०	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	६८००
२०२१११३०	०८२१६५९९२६९	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	३८४००
२०२११२१५	६९४०३४३	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	२९२००
२०२११०१२५	६४६७०४०	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	५२००
२०२१११३०	०८२१६६०७९२०	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	२९२००
२०२११०११२	०८२१७०५०२७९	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	३२४००
२०२११२१२	६९४०३३९	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	२९२००
२०२११२१२	०८२१८८९२६३८	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	२९२००
२०२११२१२	६९४०३३८	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	९२००
२०२११०११२	६४६७०३३	संघीय (ने बैंक लि)	छात्रवृत्ति बढि निकास	२५६००
२०२१११२९	२०२१६५२२७४९	संघीय (ने बैंक लि)	पूर्ण खोप र HPV कार्यक्रम	९७००
२०२१११२९	२०२१६५२२५३७	संघीय (ने बैंक लि)	स्वास्थ्य कार्यक्रम अपुग भर्पाई	५००
२०२११०१११	९३५५५६	पालिका(ने बैंक लि)	पदाधिकारी बैठक भत्ता बढि भुक्तानी	५९८५०
			जम्मा	९९६३८६६

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

२ आर्थिक विवरणको विश्लेषण:

वित्तीय प्रतिवेदन: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा दफा ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले २०७९।०८।२० मा नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदबाट जारी भएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NPSAS) अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलब्ध गराएको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) सम्बन्धमा निम्नानुसार देखिएको छ:

२.१ कार्यालयले तयार गरेको एकिकृत आर्थिक विवरण निम्नानुसार रहेको छ । जसमा नगरपालिका अन्तर्गतका निकायहरुको आय-व्यय विवरण समावेश गरिएको छैन ।

प्राप्ति		भुक्तानी	
विवरण	रकम	विवरण	रकम
सुरु मौज्जात		चालु खर्च जम्मा रु.	९९५९७९६७९.५०
१.संचित कोष	३०९४४५६६९.५	१. पालिका तर्फ	४९३५४९२३२.४
२.धरोटी	९०२९९३५९	२. संघीय सशर्त	३६६६७३०९५.२
३.कार्यसञ्चालन कोष	९५३९५७	३. संघीय विशेष	०
४.अन्य कोष		४. प्रदेश सशर्त	५५७५७३४४
क) ख्वप टेलिभिजन	२७८९६४३	५. प्रदेश विशेष	०
ख) भक्तपुर क्राफ्ट लि	२४८८४९२.९६	पुँजीगत खर्च जम्मा रु.	५२३९८५९५४
ग) अरनिको सभाभावन निर्माण आयोजना	०	१. पालिका तर्फ	३७८४६७५९५.५
घ) ख्वप अस्पताल भवन निर्माण आयोजना	७७९७७३८.३	२. संघीय सशर्त	४४४२४४९
ङ) प्रकोप व्यवस्थापन कोष	७९८४९९९.५३	३. संघीय विशेष	५५००००००
च) शैक्षिक ऋण खाता	९४६९६५६८.२५	४. संघीय समपुरक	९५५०००००
छ) युवा उद्यमशील ऋण	२९४०००००	५. प्रदेश सशर्त	५७५०००००
ज) कर्मचारी कल्याण कोष	९९२९२५५७.३५	६. प्रदेश विशेष	६३०७९९७
झ) थथु दरबार पुननिर्माण आयोजना	९९५०२४९२.९९	७. प्रदेश समपुरक	६७६८७९२.५
यस वर्षको आय		वित्तीय खर्च	

१. आन्तरिक आय	७१४१३९५७५.८	ऋण फिर्ता(साँवा)	७२५१४६३७.७४
ख) राजस्व बाँडफाँट	१०६५४५	शैक्षिक तथा युवा उद्यमशील ऋण	११०००००
२. वित्तीय हस्तान्तरण (संघ)		अन्तर सरकारी अख्तियारी (संघ)	
क) समानीकरण अनुदान	१८६३६४५६०	क) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	३०९७६१७३२.८
ख) राजस्व बाँडफाँट	८४१४१७००.४५	ख) स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा कार्यक्रम	८३४५०००
ग) सशर्त अनुदान	४३३७२३०००	ग) बस्ती विकास कार्यक्रम	५०००००००
घ) समपूरक अनुदान	१५५०००००	धरौटी फिर्ता तथा सदर स्याहा	८३८७३९०.७१
ङ) विशेष अनुदान	५५००००००	कार्यसञ्चालन कोषबाट भएको खर्च	६७९३२४३
च) रोयल्टी		अन्य कोषबाट भएको खर्च	
छ) अन्य	०	क) ख्वप टेलिभिजन	२६७५७४३
३. वित्तीय हस्तान्तरण (प्रदेश)		ख) भक्तपुर क्राफ्ट लि	२३४७७५७.०७
क) समानीकरण अनुदान	२१९८५०००	ग) अरनिको सभाभावन निर्माण आयोजना	१००४८९५४६
ख) राजस्व बाँडफाँट	२३९५०२८६.७३	घ) ख्वप अस्पताल भवन निर्माण आयोजना	५१२३७०८
ग) सशर्त अनुदान	११८१२००००	ङ) प्रकोप व्यवस्थापन कोष	२२४०५८४
घ) समपूरक अनुदान	१३२०००००	च) शैक्षिक ऋण खाता	४३३६७२२९.५७
ङ) विशेष अनुदान	६५०००००	छ) युवा उद्यमशील ऋण	५७४७१७३.६
च) रोयल्टी		ज) कर्मचारी कल्याण कोष	४७४६५९६१
अन्तर सरकारी अख्तियारी (संघ)		झ) थधु दरबार पुननिर्माण आयोजना	१२८७५९४३
क) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	३०९७६१७३२.८	अन्य खर्च भएमा	
ख) स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा कार्यक्रम	८३४५०००	अनुदान फिर्ता	
ग) बस्ती विकास कार्यक्रम	५०००००००	१. संघ तर्फ	
		क) सशर्त अनुदान	६२६०७४५५.८५
५. अन्तर सरकारी अख्तियारी (प्रदेश)		ख) विशेष अनुदान	०
६. ऋण/ वित्तीय व्यवस्था		ग) समपूरक अनुदान	०
७. धरौटी आय	२०२५३९६२.३८	२. प्रदेश तर्फ	
८. कार्यसञ्चालन कोष आय	६८०००००	क) सशर्त अनुदान	४८६२६५६
९. अन्य कोष		ख) विशेष अनुदान	१९२८८३
क) ख्वप टेलिभिजन	७५४१४५४.९	ग) समपूरक अनुदान	६४३१२०७.५
ख) भक्तपुर क्राफ्ट लि	२५१४६३७.४५	अन्तिम मौज्दात	
ग) अरनिको सभाभावन निर्माण आयोजना	१०११०४४७६	१. संचित कोषको मौज्दात	३८४६०१८७१.८
घ) ख्वप अस्पताल भवन निर्माण आयोजना	७०७६५.९६	२. धरौटी	२२०७७९२२.६७
ङ) प्रकोप व्यवस्थापन कोष	२५०००००	३. कार्यसञ्चालनकोष	१६०७१४
च) शैक्षिक ऋण खाता	३४६९२५१२.१४	४. अन्यकोष	
छ) युवा उद्यमशील ऋण	१०१४४९०.५९	क) ख्वप टेलिभिजन	७६४७३५४.९
ज) कर्मचारी कल्याण कोष	५०८१९३०९.४६	ख) भक्तपुर क्राफ्ट लि	२६५५३७३.३४
झ) थधु दरबार पुननिर्माण आयोजना	२०१५८४५१.०२	ग) अरनिको सभाभावन निर्माण आयोजना	६१४९३०
१२. अन्य आय भएमा	०	घ) ख्वप अस्पताल भवन निर्माण आयोजना	२६६४७९६.२६
		ङ) प्रकोप व्यवस्थापन कोष	८२४३६०७.५३
		च) शैक्षिक ऋण खाता	५९४१८५०.८२
		छ) युवा उद्यमशील ऋण	२४६६७३१६.९९
		ज) कर्मचारी कल्याण कोष	२२५६५९०५.८१

		झ) थथु दरबार पुननिर्माण आयोजना	१८७८५००१.०१
जम्मा	२७०३८२२१२३	जम्मा	२७०३८२२१२३

सूत्र प्रणालीबाट तयार भएको एकिकृत वित्तीय विवरण अनुसूची खण्डमा समावेश गरिएको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

(विस्तृत विवरण बेरुजु दफा २.१ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

- २.२ **वित्तीय विवरणको यथार्थता-** पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०) तयार गर्नुपर्छ । पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.३०,९७,६१,७३२.८०, स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा कार्यक्रमको रु. ८३,४५,०००, बस्ती विकास कार्यक्रमको रु.५,००,००,००० र अन्य कोषहरूको खर्च रु. २२,२३,३३,६४५.२२ समेत गरी रु. ५९,०४,४०,३७८.०२ सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन । जसले गर्दा सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणले सम्पूर्ण कारोबार नसमेटेको हुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

- २.३ **फरक हिसाब-** यस पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०) ले सबै कारोबार नसमेटेको कारण लेखापरीक्षणका क्रममा पालिकाबाट भएका सबै कारोबार समेटिने गरी एकिकृत आर्थिक विवरण तयार गर्न लगाइएकोमा उक्त दुई विवरणमा देहायअनुसार गत वर्षको जिम्मेवारी रु.९,५७,०३,६८४.३८, यस वर्षको प्राप्ति रु. ७८,४९,७८,९४८.४९, यस वर्षको भुक्तानी रु.६७,९७,९५,२९४.०६ र बैंक मौज्जात रु.९,३३,९०,४०५.७ फरक परेको छ । विभिन्न कोषहरू सुत्र भन्दा बाहिर रहेकोले हिसाब फरक परेको छ । सुत्रमा पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरू समाविष्ट गरी म.ले.प.फा.नं.२७० ले पालिकाको समष्टिगत आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

विवरण	गतवर्षको जिम्मेवारी	यसवर्षको प्राप्ति	यसवर्षको भुक्तानी	बैङ्क मौज्जात
एकिकृत आर्थिक विवरणअनुसार	४९५५९४६६९.८६	२३८४०९९९४५	२२०३९९५४७७.३	५००६२६६४५.२
सूत्र अनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०)	३९९८९०९७७.४८	९५९९०३२९६.५९	९५२३४८०२६३.२४	४०७२३६२३९.५
फरक	९५७०३६८४.३८	७८४९७८९४८.४९	६७९७९५२९४.०६	९३३९०४०५.७

सैद्धान्तिक बेरुजु

- २.४ **बैङ्क हिसाब विवरण-** स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(१) (२) अनुसार पालिकाको कारोबार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजश्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण अनुसार लेखाङ्कन र बैंक हिसाब मिलान विवरण (म.ले.प. फा.नं.२१२) तयार गरी हिसाब भिडान समेत गर्नुपर्दछ । पालिकाको आर्थिक वर्षको अन्तको सेस्ता र बैंक अनुसारको विभिन्न खाताको मौज्जातको अवस्था देहायअनुसार रहेको छ ।

सि.नं.	खाताको नाम	श्रेस्ता अनुसार २०८२ असार मसान्तको बाँकी	बैंक स्टेटमेण्ट अनुसार २०८२ असार मसान्तको बाँकी
१	सञ्चित कोष	३८४६०९८७९.८३	३८४६०९८७९.८३
२	चालु खाता	०	०
३	पूँजीगत खाता	०	०
४	वित्तीय खर्च खाता	०	०
५	धरोती खाता	२२०७७९२२.६७	२२०७७९२२.६७
६	विविध खर्च खाता	९६०७९४	९६०७९४
७	क) ख्वप टेलिभिजन	७६४७३५४.९	७६४७३५४.९
८	ख) भक्तपुर क्राफ्ट लि	२६५५३७३.३९	२६५५३७३.३९
९	ग) अरनिको सभाभावन निर्माण आयोजना	६९४९३०	६९४९३०
१०	घ) ख्वप अस्पताल भवन निर्माण आयोजना	२६६४७९६.२६	२६६४७९६.२६
११	ङ) प्रकोप व्यवस्थापन कोष	८२४३६०७.५३	८२४३६०७.५३
१२	च) शैक्षिक ऋण खाता	५९४९८५०.८२	५९४९८५०.८२
१३	छ) युवा उद्यमशील ऋण	२४६६७३९६.९९	२४६६७३९६.९९
१४	ज) कर्मचारी कल्याण कोष	२२५६५९०५.८९	२२५६५९०५.८९
१५	झ) थथु दरबार पुननिर्माण आयोजना	१८७८५००१.०१	१८७८५००१.०१
जम्मा		५००६२६६४५.२९	५००६२६६४५.२९

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले त्यस्तो प्रणाली तयार गरी लागू गरेको पाइएन । जसले गर्दा पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको र सोमाथि विश्वस्त हुन सक्ने आधार देखिएन । यस सम्बन्धमा देखिएका केही ब्यहोराहरु देहायबमोजिम रहेका छन:

- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाइएन,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा पालीकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाइएन,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ बमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाइएन तथा पालिका दररेट जिल्ला दररेटभन्दा बढी भएको,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४ (२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाएको देखिएन,
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(२) विपरीत उपभोक्ता समितिलाई ३० प्रतिशत भन्दा बढी पेशकी भुक्तानी दिने गरेको,
- १ लाख भन्दा कमको निर्माण/मर्मत कार्यको लागत अनुमान/ एम.वी. पेश नगरेको,
- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार मर्मत सम्भार। लिलाम विक्रीको कार्य नगरेको,
- ढुवानीको दर वडा पिच्छे फरक परेको,
- पटके भुक्तानी बैठक भत्ता लगायतको भुक्तानी गर्दा वडाहरुले १ प्रतिशत मात्र कर कट्टी गरेको ,
- मर्मत आदेश स्वीकृत नगरी मर्मत सम्भारको कार्य गरेको,
- केही वडाहरुमा खप्ने र नखप्ने जिन्सीको अभिलेख नभएको (जस्तै वडा नं २),
- आर्थिक वर्ष फरक पारेर भुक्तानी गरेको (वडा नं ७),
- पालिकाले २०८१।८२ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसूची २११ बमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाइएन,
- स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाव्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन,
- स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन,
- संस्थागत सहायताहरु सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा इन्ट्री गरेको पाइएन,
- पालिकाले आयोजना कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमा सो नगरेको र लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन,
- निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गरेको जनाएकोमा केही निर्माण कार्यको श्रेस्तासँग लागत अनुमान तथा दर विश्लेषण साथमा संलग्न गरेको पाइएन,
- पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाइएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाइएन,
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ नियम (१०) बमोजिम स्थानिय तहले एकिकृत वित्तीय प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पठाउनुपर्नेमा पठाएको पाइएन,
- दिगो विकास योजना (२०१६-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकी मूल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन,

- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन,
- वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको पाईएन । शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला व्यवस्थापन स्थल पहिचान एवं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन,
- पालिकाले कन्टेन्जेन्सी रकम खर्च गर्ने सम्वन्धमा कुनै मापदण्ड बनाएको छैन । कन्टेन्जेन्सी रकम मध्ये दैनिक भ्रमण भत्ता, गाडी भाडा र योजना अनुगमनमा खर्च गर्ने गरेको,
- शीर्षक फरक पारी खर्च लेख्ने गरेको,
- प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ बमोजिम कार्य विवरण बनाई लागु गरेको पाईएन,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक सम्पतिको संकलन गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा पालिकाले सार्वजनिक सम्पत्तिहरुको अभिलेख राखेको पाईएन,

उपर्युक्तानुसार स्थिति देखिँदा पालिकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी सुदृढ खरिद व्यवस्थापन, समग्र वित्तीय कारोबारको लेखांकन एवं प्रतिवेदन गरी प्रतिस्पर्धी, पारदर्शी र मितव्ययी कारोबार गर्न गराउन तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वसनीय संयन्त्र बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४ **आन्तरिक लेखापरीक्षण:**

स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यक्षमता र प्रभावकारिताको आधारमा प्रत्येक त्रैमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । तर यस पालिकाले यस वर्षको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण आर्थिक वर्षको अन्त्यमा मात्र गराएको पाइयो । तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण त्रैमासिक रुपमा गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५ **वर्षान्तमा रकमान्तर:**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७९ मा कार्यपालिकाले स्वीकृत वार्षिक बजेटको अधीनमा रहि कुनै शीर्षकबाट पूँजिगत शीर्षकमा पच्चिस प्रतिशतले नबढाई रकमान्तर गर्न सक्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले ऐन अनुसार स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको परिधि भित्र रहि तोकिएको कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेमा यस पालिकाले २०८१ आषाढमा आर्थिक वर्ष ०८१।८२ को लागि स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार कार्य सञ्चालन नगरी हिउँदे सभाको निर्णयबाट विभिन्न ३१ कार्यक्रम तथा योजनाको रू १७८६८५०००।- बजेट घटाई विभिन्न ५६ योजना तथा कार्यक्रममा रू १७८६८५०००।- बजेट वृद्धि गरी खर्च गरेको छ । यसरी सभाबाट स्वीकृत कार्यक्रम घटाई हिउँदे सभाबाट निर्णय गराई अन्य योजना तथा कार्यक्रममा खर्च गरेको देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६ **आवधिक योजना:**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक विषय, क्षेत्रगत, मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना बनाई लागू गर्नुपर्नेमा पालिकाले आवधिक योजना तयार गरेको पाईएन । आवधिक योजना नहुँदा पालिकाले वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा आवधिक योजनाका दीर्घकालीन विषयलाई भन्दा सालवसाली विषयहरुलाई समावेश गरेको देखिन्छ । स्थानीय तहको समग्र विकासका लागि आवधिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

७ **बजेट सीमा निर्धारण समिति:**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु वैशाख १० गतेभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण गर्नुका साथै आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले बैशाख १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले समिति गठन गरेको छैन । ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार बजेट सीमा लगायत क्षेत्रगत विषय समेटे बजेट प्रक्षेपण सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि तर्जुमा एवं सोको पालना गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८ **बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा:**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरपोपना हुन नदिई आपसी तादम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालना गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९ **बजेट पेश, पारित र अख्तियारी:**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहमा उप प्रमुखले मिति २०८१।३।१० गते रु २ अर्ब ६६ करोड ४३ लाख १० हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०८१।०३।१४ मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले मिति २०८१।०३।१७ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरिसक्ने गरी बजेट कार्यक्रम र योजना व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१० **बजेट खर्च:**

आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को पालिकाको कुल बजेट खर्च मध्ये चालु र पुँजीगत खर्च देहाय बमोजिम गरेको छ ।

कुल बजेट संशोधन सहित	कुल बजेट खर्च रु	सुत्र बाहिरको कोषसहितको चालु खर्च रु.	प्रतिशत	सुत्र बाहिरको कोषसहितको पुँजीगत खर्च रु.	प्रतिशत	वित्तीय खर्च रु	प्रतिशत
२,६६,४३,१०,०००	१८९८५४९३८३.६४	१,२३,४२,५५,५४८.९०	६५।०९	५८,०७,७९,१९७	३०।५९	८३५१४६३७।७४	४।३९

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाको यस आर्थिक वर्षमा कुल रु २ अर्ब ६६ करोड ४३ लाख १० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा चालु तर्फ रु १ अर्ब २३ करोड ४२ लाख ५५ हजार, पुँजीगत तर्फ रु ५८ करोड ७ लाख ७९ हजार र वित्तीय खर्च रु ८ करोड ३५ लाख १४ हजार गरी कुल खर्च रु १ अर्ब ८९ करोड ८५ लाख ४९ हजार अर्थात कुल खर्चको तुलनामा ३०.५९ प्रतिशत पुँजीगतता, ६५.०९ प्रतिशत चालुता र ४.३९ प्रतिशत वित्तीय खर्च भएको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

११ **खर्च विश्लेषण:**

पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु.७१४१३९५७५.७६- राजस्व बाँडफाँडबाट रु.१०८१९८५३२.१८- अन्य आय रु. ३७५०७५८७७.४० गरी जम्मा रु. ११९७४१३९८५.३४ - र अनुदानबाट रु. ८५०३९२५६०।- समेत रु २०४७८०६५४५.३४- आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु. १२३४२५५४८.९०।-, पुँजीगत तर्फ रु. ५८०७७९१९७।- र वित्तीय खर्च रु ८३५१४६३७।७४ समेत रु १८९८५४९३८३.६४- खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ३७.६९ प्रतिशत रहेको छ । यसवर्ष पदाधिकारी पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधामा रु ८१९२५५९।- खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको १.१३ प्रतिशत रहेको छ । पालिकाले कुल खर्चको तुलनामा ६५.०९ प्रतिशत चालु, ३०.५९ प्रतिशत पुँजीगत र ४.३९ वित्तीय खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाले विकास निर्माण कार्यक्रम संचालनमा न्युन खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढी खर्च गरेको देखिन्छ। प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरूपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१२ **क्षेत्रगत बजेट र खर्च:**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम बजेट पास गर्दा स्थानीय तहको एकिकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रूपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकाको २०८१।८२ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहाय अनुसार रहेको देखिन्छ ।

सि.नं.	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत खर्चको तुलनामा
१	आर्थिक विकास	१२३९६००००	५९४२४४७८.६२	३.१४
२	सामाजिक विकास	१२५४१६१०००	९५६७०३४१३.८१	५०.३८
३	पूर्वाधार विकास	७७५२०५०००	४९९९३७०५१.७४	२६.३४
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	८९३२०००	३८१६०४४	०.२
५	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	५०२०५२०००	३७८६६८३९५.४७	१९.९४
	जम्मा	२६६४३१००००	१८९८५४९३८३.६४	१००

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन भई खर्च गरेको बजेट मध्ये सबैभन्दा बढी सामाजिक विकासमा ५०.३८ प्रतिशत र सबै भन्दा घटी सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा अर्थात ०.२० प्रतिशत खर्च रहेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१३ **अनुदान फिर्ता:**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४५ मा सङ्घीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा भएको वित्तीय हस्तान्तरणको रकम मध्ये सम्बन्धित आर्थिक वर्षभित्र खर्च नभई जुनसुकै खातामा बाँकी रहेको सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान र विशेष अनुदानको रकम सोही आर्थिक वर्षभित्र सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहले फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

अनुदान प्रदान गर्ने निकाय	अनुदानको प्रकार	प्राप्त रकम	खर्च रकम	बाँकी रकम
संघीय सरकार	सशर्त	४३३७२३०००	३७१११५५४४.२	६२६०७४५५.८५
	विशेष	५५००००००	५५००००००	०
	समपुरक	१५५०००००	१५५०००००	०

जम्मा		५०४२२३०००	४४९६९५५४४.२	६२६०७४५५.८५
प्रदेश सरकार	सशर्त	९९८९२००००	९९३२५७३४४	४८६२६५६
	विशेष	६५०००००	६३०७९९७	९९२८८३
	समपूरक	९३२०००००	६७६८७९२.५	६४३९२०७.५
जम्मा		९३७८२००००	९२६३३३२५३.५	९९४८६७४६.५
कुल जम्मा		६४२०४३०००	५६७९४८७९७.७	७४०९४२०२.३५

उपर्युक्त विवरण अनुसार संघीय सरकारबाट रु ५० करोड ४२ लाख २३ हजार अनुदान प्राप्त भएकोमा यस आर्थिक वर्षमा रु ४४ करोड ९६ लाख ९५ हजार बजेट खर्च भई बाँकी रु ६ करोड २६ लाख ७ हजार मिति २०८९।३।३२ मा सङ्घीय संचित कोषमा फिर्ता गरेको देखिन्छ । त्यस्तै प्रदेश सरकारबाट रु ९३ करोड ७८ लाख २० हजार अनुदान प्राप्त भएकोमा यस आर्थिक वर्षमा रु ९२ करोड ६३ लाख ३३ हजार खर्च भएको देखिन्छ भने खर्च गर्न बाँकी रकम रु ९ करोड ९४ लाख ८६ हजार मिति २०८९।३।३२ मा प्रदेश संचित कोषमा फिर्ता देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९४ **ठेक्का बन्दोवस्त:**

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार कार्यालयबाट भएको खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धी संक्षिप्त विवरण देहाय अनुसार रहेको छ:

कार्यक्रम/ शीर्षक	खरिद सम्झौता								यस बर्ष सम्पन्न	
	कुल जम्मा		प्रथम चौमासिक		दोस्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक		संख्या	रकम
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम		
बोलपत्रबाट	४	९५९९०८८७.२९	-	-	-	-	४	७३९६९९४९.०५	४	७०८०९४६९.६९

उल्लेखित विवरण अनुसार यो वर्ष पालिकाले विभिन्न कार्यको लागि रु ९ करोड ५९ लाख ९० हजार लागतको ४ ठेक्का बन्दोवस्त गरेकोमा प्रथम चौमासिक र दोस्रो चौमासिकमा ठेक्का बन्दोवस्त नभई तेस्रो चौमासिकमा रु ७ करोड ३९ लाख ७९ हजारमा ४ ठेक्का सम्झौता भएको भएको देखिन्छ । ठेक्का व्यवस्थापन मार्फत ४ वटा योजनाहरूमा रु ७ करोड ८ लाख ९ हजार खर्च भई आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा ४ वटा नै ठेक्का सम्पन्न भएका छन् ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९५ **ठेक्का व्यवस्था:**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ मा खुला रूपमा बोलपत्र आह्वान गरी खरिद गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले बोलपत्र मार्फत प्रतिस्पर्धी आपूर्तिकर्ता छनौट गरी वार्षिक कार्यक्रम अनुसारका सडक निर्माणका योजना कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । यस्ता योजना लागत अनुमान भन्दा ६.३९ देखि ४०.९७ प्रतिशत सम्म घटीमा कबोल गर्ने योजना कार्यान्वयन गराएको पाइयो । पालिकाको स्वीकृत नमर्सका आधारमा तयार भएको लागत अनुमान भन्दा धेरै घटीमा सोही गुणस्तरको कार्य गर्न कबोल गरी अधिकांश योजना निर्माण सम्पन्न गरी भुक्तानी फरफारक गरेको देखिन्छ। यस्ता योजनाको भुक्तानी गर्दा निर्माण सामग्री र निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । लागत अनुमानको तुलनामा उल्लेख्य प्रतिशत घटीमा गर्ने गरी कबोल तथा सम्झौता भएका योजनाहरूको विवरण देहायमा उल्लेख छ ।

क्र.सं.	योजनाको विवरण	ठेक्का नं.	बोलपत्रदाताको संख्या	बोलपत्रदाताको नाम	लागत अनुमान	सम्झौता रकम	घटी प्रतिशत
१	खँचा पुरुबु स्वास्थ्य चौकी निर्माण कार्य	bktmun/NCB/works/01/081/82	११	Newa Construction, Thimi	९४२४६९६९.८७	९९३९२६२.६३	३५.९
२	तारा लाँ बाटो स्तरोन्नति कार्य	bktmun/NCB/works/02/081/82	३	Iskra/Abhiyanta J.V., Koteshwor, Kathmandu	२३४९९८६०.२४	९४००७८३२.४९	४०.९७
३	शीत भण्डारण गृह भवन निर्माण कार्य (तेस्रो चरण)	bktmun/NCB/works/03/081/82	४	Buildcon Design and Developers Pvt. Ltd., Bharatpur-9, Chitwan	३९८३४३३२.२९	३७२८७९७३.९३	६.३९
४	नगरका विभिन्न सडकहरूको स्तरोन्नति कार्य	bktmun/NCB/works/04/081/82	९	Standard Asphalt and Construction Company Pvt. Ltd., Liwali, Bhaktapur	९८४९८५३२.८९	९२७४३६७२.८	३९.९९

सैद्धान्तिक बेरुजु

९६ **सेवा प्रवाहको स्थिति:**

पालिकाले यस आर्थिक वर्ष २४२८ जनालाई देहाय बमोजिमको पञ्जीकरण सेवा उपलब्ध गराएको छ ।

विवरण	सेवा संख्या
जन्मदर्ता	९९०९

मृत्युदत्ता	५०१
बसाईसराई दत्ता	७७
विवाह दत्ता	६८६
सम्बन्धविच्छेद दत्ता	५५
जम्मा	२४२८

उपरोक्त विवरण अनुसार यस वर्ष जन्मदत्ता ११०९, मृत्यु दत्ता ५०१, बसाईसराई दत्ता ७७, विवाह दत्ता ६८६, सम्बन्ध विच्छेद ५५ गरी २४२८ जनालाई पञ्जिकरण सेवा प्रवाह गरेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१७ **नक्सा दत्ता र पास:**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २७(१) मा गाउँपालिका/नगरपालिकाबाट नक्सा पास नगराई भवन निर्माण गर्न नहुने व्यवस्था छ । पालिकाको भवन निर्माण ईजाजात शाखाबाट भएको नक्शा दत्ता संख्या तथा नक्सापास संख्याको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ:

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	नक्सा दत्ता संख्या	नक्सापास संख्या
१	२०८१/८२	४०९	३८६

उपरोक्त विवरण अनुसार यस वर्षको अवधिमा पालिकाले जम्मा ४०९ वटा नयाँ नक्सा दत्ता र ३८६ वटा नक्सापास गरेको छ भने नक्सा अभिलेखिकरणको काम गर्ने गरेको छैन। त्यसैगरी पालिकाले नक्सा दत्ता र पास गर्दा भवन संहिताको प्रभावकारी पालना र कार्यान्वयनलाई ध्यान दिंदै नक्सा पास र अद्यावधिक तथा अभिलेखिकरणको कार्य लाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने देखिन्छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१८ **प्रशासकीय संगठन र जनशक्ति व्यवस्थापन:**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यवोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकतालाई समेत ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत-१, मेडिकल अधिकृत स्तर आठौँ-१, सहित विभिन्न ६०१ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म स्थायी १६३ र करार २२१ जना ज्यालादारी ५२ र भोलेन्टियर ५ समेत ४४१ जना पदपूर्ति भएको देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१९ **तलबी प्रतिवेदन सम्बन्धमा:**

स्थानीय सेवा गठन तथा सञ्चालन ऐन, २०७९ को दफा ६९(५) अनुसार प्रदेश किताबखाना वा प्रदेश लेखा इकाई कार्यालबाट तलबी प्रतिवेदन पारित नगराई तलब भुक्तानी गर्न नहुने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष नगरसभाबाट तलबी प्रतिवेदन पारित गरी पालिका तर्फका १६३ जना कर्मचारीको तलबमा रु ७८०६५२२१ र ग्रेडमा रु १५१९८५१९ समेत रु ९३१८३७४० तलब भुक्तानी गरेको छ। कानूनले तोकेबमोजिमको निकायबाट तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२० **कर्मचारी व्यवस्था:**

स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यवोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको काममा सेवा करारबाट लिने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र विना प्रस्ताव दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था रहेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८३(८) मा नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयस बगैँचे, प्लम्बर लगायतका पद तथा सेवामा बाहेक करारमा नियुक्त गर्न पाइने व्यवस्था छैन। पालिकाले यस वर्ष २२१ जना करारमा नियुक्त गरी रु ६६२२६९५३ तलब भत्ता भुक्तानी गरेको पाइयो ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२१ **रिक्त पदको सूचना नदिएको:**

स्थानीय सेवा गठन तथा सञ्चालन ऐन, २०७९ को दफा १२(१) अनुसार स्थानीय सेवाको कुनै पद रिक्त भएमा त्यस्तो पद रिक्त भएको मितिले एक महिना भित्र पद रिक्त भएको सूचना सम्बन्धित स्थानीय तहले प्रदेश लोक सेवा आयोग र मन्त्रालयलाई दिनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको स्वीकृत कर्मचारी दरबन्दी ६०१ जना रहेकोमा १६३ जना स्थायी, २२१ जना करार ५२ जना ज्यालादारी र ५ जना भोलेन्टियर गरी ४४१ जना कार्यरत रही १६० पद रिक्त रहेका छन् । तर पालिकाले गत विगत वर्षहरु झैं यो वर्षको लेखापरीक्षण अविधिसम्म रिक्त पद पूर्तिको लागि तोकिए बमोजिम प्रदेश लोक सेवा आयोग र मन्त्रालयलाई सूचना दिएको छैन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२२ **स्वतः पद रिक्त:**

स्थानीय सेवा गठन तथा सञ्चालन ऐन, २०७९ को दफा १५(१) अनुसार स्थानीय सेवाको पदमा करार सेवामा पदपूर्ति हुने पदहरु बाहेक अन्य पदहरुमा करार मार्फत पदपूर्ति गर्न नपाईने तथा दफा १५(२) अनुसार उपदफा (१) विपरित गरिएको नियुक्ती स्वतः बद्र भएको मानिने उल्लेख छ । तर पालिकाले प्रदेश कानून आए पश्चात पनि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ का लागि समेत तोकिए बमोजिम रिक्त पदको सूचना नपठाई ३५ जनालाई करारमा नियुक्त गरी रु १६०२३३१९

भुक्तानी गर्ने कार्य नियमसम्मत नदेखिनुका साथै उक्त करार सम्झौता स्वतः निष्क्रिय हुने देखिन्छ । साथै स्वतः बदर हुने करार सम्झौताका आधारमा तलब भत्ता भुक्तानी हुन सक्ने हुँदा स्थानीय सेवा गठन तथा सञ्चालन ऐन बमोजिम पदपूर्ती गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२३ **कर्मचारी कल्याण कोषः**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ अनुसार स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका कर्मचारीको अवकाश हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपदान वा निवृत्तिभरण, औषधि उपचार लगायतका सुबिधा उपलब्ध गराउनको लागि स्थानीय तहले दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको तलबबाट १० प्रतिशत कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थपि जम्मा हुने गरी अवकाश कोष स्थापना गरी स्थानीय सेवाका कर्मचारी अवकाश हुँदा सोही अवकाश कोषबाट सुबिधा प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उक्त कोषको सञ्चालन सम्बन्धी पालिकाबाट कुनै ऐन कानूनको व्यवस्था भएको देखिएन । यसरी कानूनको व्यवस्था नगरी पालिकाले कर्मचारी कल्याण कोषको व्यवस्था गरेको भए तापनि सो कोषमा कर्मचारीको तलबबाट कुनै योगदान नभई पालिकाले प्रत्येक वर्षको बजेटबाट निश्चित रकम विनियोजन गरी सो कोषमा जम्मा गर्ने गरेको र कर्मचारी अवकाश हुँदा सोही कोषबाट उपदान तथा सञ्चित विदाको रकम उपलब्ध गराउँदै आएको छ । यो वर्ष पालिकाको विगत वर्षको मौज्जात रु. १,९२,१२,५५७.३५ र बैकबाट प्राप्त ब्याज रु.८,१९३०९.४६ गरी जम्मा रु.२००३१८६६.८१ मौज्जात रहेकोमा यस आर्थिक वर्षमा रु.५,००,००,००० विनियोजन गरी उक्त कोषमा जम्मा रु.७००३१८६६.८१ रहेकोमा यो वर्ष रु.४७४६५९६१ अवकाश भएका कर्मचारीलाई वितरण गरेको छ भने रु.२२५६५९०५.८१ यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा मौज्जात रहेको देखिन्छ । यसरी कानूनको व्यवस्था नगरी कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम रकमान्तर गर्दा सम्बन्धित कर्मचारीको तलबबाट १० प्रतिशत कट्टी गर्ने र सोही अनुसारको रकम मात्र कल्याण कोषमा दाखिला गर्ने प्रणालीको विकास गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२४ **उपदान भुक्तानीः**

तत्कालीन स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को नियम २६९(ग) मा स्थानीय निकायको स्वीकृत दरबन्दीको कुनै पदमा एक वर्षभन्दा बढी अवधिसम्म सेवा गरेको स्थानीय निकायको कुनै कर्मचारीले सो सेवालार्इ अविच्छिन्न राखी सोही पदमा स्थायी नियुक्ति पाएको भए बढुवा प्रयोजनका लागि साबिकमा निजले गरेको सेवा अधिकृत स्तरमा भए ६६ प्रतिशत र सहायक स्तरमा भए ७५ प्रतिशत गणना गरिनेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ । साथै नियम २६८ मा कर्मचारीले पाउन सक्ने उपदानको दर पनि तोकिएको छ । बागमती प्रदेशबाट जारी स्थानीय तहका सेवाको गठन तथा सञ्चालन गर्न बनेको ऐन २०७९ को दफा ८४(१) मा नोकरी अवधि गणना गर्दा कर्मचारीले स्थायी नियुक्ति भई निरन्तर नोकरी गरेको अवधिलाई गणना गर्न सकिने, ८४(३) मा सेवा अवधि गणना गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय तहले आवश्यक निर्णय गर्न सक्ने र भक्तपुर नगरपालिकाको स्थानीय सेवा (कर्मचारी) गठन, संचालन, व्यवस्थापन, सेवा शर्त तथा सुबिधा सम्बन्धमा बनेको ऐन, २०८० को परिच्छेद १० दफा ७१(१)(छ) मा व्यवस्था भए बमोजिम अस्थायी, करार, मासिक ज्यालादारी, दैनिक ज्यालादारी नियुक्ति भई अविच्छिन्न सेवा गरी स्थायी भई अवकाश पाएमा निजको अस्थायी, करार, मासिक ज्यालादारी, अवधि गणना गरी उदान दिनसक्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहमा सुरुमा ज्यालादारी तथा अस्थायी सेवामा नियुक्त भएका कर्मचारीहरूको सोही अवधिदेखिको समयावधि समेत जोडी तत्कालीन संघीय कानून र हालको प्रदेश कानूनको उपरोक्त व्यवस्था भन्दा फरक हुने गरी सेवा अवधि गणना गरी यो वर्ष लेखापरीक्षणमा प्राप्त विवरण अनुसार देहायका ९ कर्मचारीलाई उपदान भुक्तानी गर्दा संघ र प्रदेश कानूनसँग बाझिने गरी कानून निर्माण गरी सोही अनुरूप ज्यालादारी करार र अस्थायी रूपमा काम गरेको समयावधि समेत गणना गरी रु.३१७१०९३० उपदान रकम भुक्तानी गरेकोमा रु ५७८७८७९।३९ अस्थायी/ करार अवधिको हुने हुँदा पलिकालार्इ थप व्ययभार परेकोले नियमसम्मत नभएको रु.

विवरण	कार्यालय सहयोगी भुवन बहादुर बखुन्छे	मेहतर पाँचौ ज्ञान कुमारी पोडे	वरिष्ठ सहायक पाँचौ दामोदर लिवी	सफाई मजदुर	अधिकृत छैठौं	वरिष्ठ सहायक पाँचौं	अधिकृत छैठौं	लाइट ड्राइभर	वरिष्ठ सहायक
				सिता राम जतिजु	विष्णु केशरी जोशी	गोविन्द राम थुसा	रमेश त्वीत्वी	मनोज कुमार छुकां	पाँचौ बाबु
									काजी श्रेष्ठ
ज्यालादारी/ अस्थायी नियुक्ति मिति	२०५१११२३	२०४५११०१७	२०५३१४१३	२०५४१६१७	२०४०११११९	२०४७१८१३	२०४४१८१७	२०५५१२१२९	२०५०१८१३
स्थायी नियुक्ति मिति	२०५२१३१९	२०५३१४१९	२०६४१३१९	२०६३१२१२५	२०५०१३१२	२०५०१३१३	२०५०१६१२७	२०६३१२१२५	२०५२१३१९
अवकाश मिति	२०८११३१२७	२०८११४११०	२०८११७१७	२०८११७११२	२०८११८१२	२०८११११३	२०८११०१२०	२०८२१२११५	२०८२१३११७
ज्यालादारी समेत सेवा अवधि	३० वर्ष २ महिना ३ दिन	३५ वर्ष ५ महिना २२ दिन	२८ वर्ष २ महिना २३ दिन	२७ वर्ष १ महिना ४ दिन	४० वर्ष ९ महिना	३५ वर्ष १२ दिन	३७ वर्ष २ महिना २२ दिन	२६ वर्ष ११ महिना २३ दिन	३१ वर्ष ७ महिना १४ दिन
अस्थायी सेवा अवधि	१ वर्ष १ महिना ८ दिन	५ वर्ष १० महिना	१० वर्ष १० महिना १८ दिन	८ वर्ष ३ महिना २४ दिन	९ वर्ष ४ महिना १ दिन	३ वर्ष ५ महिना १२ दिन	५ वर्ष १० महिना १० दिन	८ वर्ष १० महिना ४ दिन	१ वर्ष ६ महिना १ दिन
अवकास बखतको मासिक तलब स्केल	३७२३६	३७२३६	४६३१०	२९४५२	५२४२५	४६३१०	५२४२५	३५५६९	४६३१०

भुक्तानी दिएको

उपदान	२८०८९८०	३३०२५४७	३२६८२९०	१९९४९५२	५३४०७९६	४०५५९३१	४८७९८७३	२३९८५६०	३६६९००१
स्थायी अवधी बाहेकको भुक्तानी भुक्तानी	१०२८८७१८२	५४३०२४१ ९९	११७८३९८	६९२२८८१ ९	१२२३६०९	३९९३७०	७६८९२२	७८६२७९१ ६८	१७३९७९

अनियमित भएको ५७,८७,८७९

२५ सहकारी नियमन:

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक, वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकिकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार पालिका भित्र १५६ वटा सहकारी संस्था रहेका छन्। पालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरूले एकिकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) मा विवरण दाखिला गरेको पाइएन। तसर्थ ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ। सहकारी सदस्यहरूको हित र वचत रकमको सुरक्षा तथा लगानीमा हुन सक्ने जोखिम रोक्न प्रचलित कानुनी व्यवस्था अनुरूप त्यस्ता संस्थाहरूको नियमित अनुगमन गरिनु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरजु

२६ सहकारी संस्थाको विवरण:

पालिकामा मातहत रहेका सहकारी संस्थाको यस वर्षको विवरण देहाए बमोजिम रहेको छ।

सहकारी संस्थाको किसिम	सहकारी संख्या	सदस्य संख्या	शेयर पूँजी रु	बचत रु	ऋण लगानी रु	जगेडा कोष
वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१३०	८६६४४	९९०९०८३७०	८०९३२०९४५१	७६४३८५७९४०	३५९४९६०९०
बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	५	१४२१	१२४६३३००	६२९७२२६०	२७२८५३०	१९२८९
कृषि सहकारी संस्था लि.	१३	३८६८	२९८००१००	१०९०४९९९८	१२१५२११३९	१८३६५४०
अन्य	८	१५१८	१८०९१७००	६२२९६२३३	५७५८९७६६	१८६२६३४
जम्मा:	१५६	९३४५१	९७१२६३४७०	८३२७२३९१४१	७८७४७०३४६३	३६५८४७९४

पालिका अन्तर्गतका १५६ वटा सहकारी संस्थाहरूमा ९३४५१ वचतकर्ता रहेका छन्। उक्त सहकारी संस्थाहरूमा वचतकर्ताको रु ९७१२६३४७०१- को शेयर पूँजी, रु ८३२७२३९१४०.९२१- वचत रकम रु ७८७४७०३४६३.०९१- ऋण लगानी र रु ३६५८४७९४.०२ को जगेडा कोष रहेको छ।

सैद्धान्तिक बेरजु

२७ सहकारी संस्थाको अनुगमन:

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार पालिका भित्र संचालनमा रहेका सहकारी संस्थाको पालिकाले अनुगमन गरेको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

पालिकामा दर्ता भएका सहकारी संस्थाको संख्या	अनुगमन गरेका सहकारी संस्थाको संख्या	अनुगमनबाट देखिएका प्रमुख व्यहाराहरू	अनुगमन प्रतिवेदन उपर गरेको कारबाही
१५६	८	संचालक समितिबाट रकम अपचलन	सम्पत्ति रोक्का तथा खाताहरू रोक्का

पालिकामा दर्ता भएका १५६ वटा सहकारी संस्थाहरू मध्ये ८ वटा सहकारीको मात्र अनुगमन गरेको विवरण पेश भएको छ। अनुगमन प्रतिवेदनमा संचालक समितिबाट रकम अपचलन भएको पाइएकोले सम्पत्ति तथा खाता रोक्का प्रक्रिया प्रारम्भ गरेको पालिकाले जनाएको छ। सहकारी सदस्यहरूको हित र वचत रकमको सुरक्षा तथा लगानीमा हुन सक्ने जोखिम रोक्न प्रचलित कानुनी व्यवस्था अनुरूप त्यस्ता संस्थाहरूको नियमित अनुगमन गरी वचतकर्ताको लगानी सुनिश्चित गरिनु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरजु

२८ त्रैमासिक पुँजीगत खर्च:

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा अनुसूची २ बमोजिम त्रैमासिक प्रगति विवरण बनाउनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार यस आर्थिक वर्षमा गरेको पुँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम रहेको छ।

सि.न	पुँजीगत खर्च शीर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				आषाढ महिनाको मात्र खर्च
			प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	
१	संघीय पुँजीगत	४४४२४४९			१६५००००	२७९२४४९	२७९२४४९
२	प्रदेश पुँजीगत	५७५०००००	१६०००००	२५५००००	३२७७८४९४	२०५७१५०६	०
३	नगरपालिका पुँजीगत	५१८८३६७४८	३५६०१८७५	१५०८२०४०७	८५५९८६९८	२४६८१५७६८	१५४६५०५०२
	कूल खर्च	५८०७७९१९७	३७२०१८७५	१५३३७०४०७	१२००२७९९२	२७०१७९७२३	१५७४४२९५१
	खर्च प्रतिशत	१००	६.४	२६.४१	२०.६६	४६.५२	२७.११

उपरोक्त विवरण अनुसार पुँजीगत तर्फ वार्षिक रु ५८ करोड ७ लाख ७९ हजार खर्च भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रु ३ करोड ७२ लाख १ हजार (६.४० प्रतिशत), दोस्रो त्रैमासिकमा रु १५ करोड ३३ लाख ७० हजार (२६.४१ प्रतिशत) तेस्रो त्रैमासिकमा रु १२ करोड २७ हजार (२०.६६ प्रतिशत) र चौथो त्रैमासिकमा रु २७ करोड १ लाख ७९ हजार (४६.५२ प्रतिशत) खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रु १५ करोड ७४ लाख ४२ हजार (२७.११ प्रतिशत) खर्च गरेको छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तर र परिमाणमा समेत जोखिम थपिन सक्ने देखिन्छ। विकास खर्चको आधारभन्दा बढी रकम असार महिनामा खर्च गरेको देखिएकोले सन्तुलित रूपमा चौमासिक खर्च गर्नु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२९ योजना प्राथमिकीकरण:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ । स्थानीय तहले योजना तथा बजेट तर्जुमा दिदर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पादनमूलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दिगो र वातावरण संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार गणना गरी प्राथमिकता आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा निम्नअनुसार १० वटाको लागि वडागत र पालिकास्तरका कुल २८९ योजनामा बजेट विनियोजन गरेको छ।

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	योजना सङ्ख्या	रु.२० लाख माथिका योजना सङ्ख्या	रु.५ लाखदेखि २० लाख सम्मका योजना	रु.५लाखभन्दा कमका योजना सङ्ख्या
१	पालिकास्तरीय	१६६	५४	२९	८३
२	वडास्तरीय	१२३	४	६८	५१
जम्मा		२८९	५८	९७	१३४

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाले यस वर्ष रु ५ लाख भन्दा कमका १३४ वटा (४६.३७%) र योजना ५ लाख देखि २० लाख सम्मका ९७ वटा र रु२० लाख माथिका ५८ वटा गरी २८९ योजनामा बजेट विनियोजन गरी सञ्चालन गरेको देखियो । जसले गर्दा सञ्चालित योजनाबाट दीर्घकालिन प्रतिफल प्राप्त नहुनुका साथै चालु प्रकृतिका खर्चमा बृद्धि हुँदै जाने हुनाले गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, जनताको जीवनस्तर र रोजगारी बढ्ने, दिगो विकास, वातावरण संरक्षण, सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने योजना छनौट गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३० योजना छनौट तथा कार्यान्वयन:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष छनौट गरेका योजनाहरूको विवरण देहाए बमोजिम रहेको छ । यसरी सकेसम्म लागत प्रभावी बनाउदै परिणाममुखी र प्रभावकारी योजना छनौट एवम कार्यान्वयनका जोड दिनु पर्नेमा निम्न बमोजिमका २८७ वटा योजनाहरूमा रु. ३३८२२२७२३.८ खर्च गरेको देखिन्छ । योजनाहरूको छनौट गर्दा ठूला र महत्वपूर्ण योजनाको छनौट गरी पालिकाको दिगो विकासमा जोड दिई वातावरणीय मानवीय र आर्थिक सम्भावनालाई विशेष जोड दिनु पर्दछ ।

सि.नं.	योजनको आकार	संख्या	भुक्तानी रकम
१	१ लाख सम्मका	९५	७३४३०२५.३
२	१- २ लाख सम्मको	१०	१०७४९०८.८६
३	२- ५ लाख सम्मको	४२	१०४९९१७९.४९
४	५- १० लाख सम्मको	४१	२२८४६९८५.०१
५	१०- २० लाख सम्मको	४०	४३२०७९२६.९१
६	२० लाख माथी	५९	२५३३३०६९८.१८
	जम्मा	२८७	३३८२२२७२३.८

सैद्धान्तिक बेरुजु

३१ वार्षिक खरिद गुरुयोजना:

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने तथा नियम ८ ले वार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खरिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत लाभग्राही समुदाय समेतवाट वार्षिक रु ५८ करोड ७ लाख ७९ हजार पुँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेकोमा खरिद गुरुयोजना बनाएको पाईएन । अतः पालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३२ स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कनः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य स्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन सहित पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन। स्थानीय तहका प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने हुँदा सोको सङ्कलन र अभिलेख राख्ने कार्य गर्नुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३३ निर्माण कार्य व्यवस्थापनः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३१ बमोजिम सार्वजनिक निकायले २० लाख रुपैयाँ भन्दा बढी लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य बोलपत्रको माध्यम तथा नियम ९७ बमोजिम उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउन सकिने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले ठेक्का, उपभोक्ता समिति र सोझै विधि मार्फत कार्य गरेका योजनाहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्।

योजना संख्या	ठेक्का मार्फत		उपभोक्ता समिति मार्फत		सोझै खरिद	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
२८७	४	७०८०१४६१.६९	१८९	२२७१९२८५१.१७	९४	४०२२८४१०.७१

यस आर्थिक वर्षमा पालिकाले सञ्चालन गरेका कुल २८७ योजना मध्ये ठेक्का मार्फत ४ वटा योजनामा रु ७ करोड ८ लाख १ हजार खर्च गरेको छ भने उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालित १८९ योजनामा रु २२ करोड ७१ लाख ९२ हजार र सोझै विधिबाट ९४ योजनामा रु ४ करोड २ लाख २८ हजार खर्च गरेको छ। अर्थात् २८७ योजनामा भएको खर्च रु ३३ करोड ८२ लाख २२ हजार ७२३ मध्ये २०.९३ प्रतिशत ठेक्का प्रक्रिया मार्फत, ६७.१७ प्रतिशत रकम उपभोक्ता समिति मार्फत र सोझै खरिद विधिबाट ११.९ प्रतिशत खर्च गरेको देखिन्छ। पालिकाले यस वर्ष संचालित योजनाहरूमा सडक कालोपत्र १.२ किलोमिटर र ग्राबेल ७०० मिटर कार्य गरेकोमा सो निर्माण कार्य गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक प्रणाली, निर्माण कार्यको गुणस्तर, सोको दिगोपना, उपभोक्ता समितिको क्षमता, निर्माण कार्यको प्रकृति लगायतका कुराहरू समेत विचार गरी निर्माण कार्य सञ्चालन एवं व्यवस्थापन गर्नु गराउनु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३४ ठेक्का अभिलेखः

सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्ने हरेक निकायले ठेक्का अभिलेख म.ले.प.फा.न.५०७ को ढाँचामा अद्यावधिक गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। निर्माण कार्यको विस्तृत अभिलेखांकनको लागि प्रयोग गरिने ठेक्का सम्बन्धी अभिलेखले कुल गर्नुपर्ने कार्य, हाल सम्म भएको कामको परिमाण मूल्य कार्य सम्पादन जमानत पेस्की ग्यारेन्टीको अवस्था काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति भेरिएशन लगायतको जानकारी उपलब्ध हुन्छ। तर यस पालिकाले उक्त विवरण देखिने गरी अभिलेख राखेको देखिएन। अतः स्वीकृत ढाँचा अनुसार सबै विवरण खुल्ने गरी ठेक्का अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३५ परामर्श तथा डीपीआर खर्चः

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ (क) मा परामर्श सेवा खरिद गर्दा सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा उपलब्ध जनशक्तिबाट कुनै काम हुन नसक्ने भएमा परामर्श सेवा खरिद गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ। यस स्थानीय तहले यो बर्ष स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहाय बमोजिमका परामर्शदातालाई रु ४१०९९०।- परामर्श शुल्क बापत भुक्तानी गरेको छ।

कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत ल.ई. रकम	खर्च रकम
अरनिको सभा भवन निर्माण कार्य स्थलमा माटो परीक्षण कार्य	प्लानेट टेस्ट प्रा लि, शान्तिनगर	३६९०५७।७७	११९८७०।००
महेश्वरी खेल मैदानमा माटो परीक्षण कार्य	बज्र कन्सल्टिङ प्रा लि, ललितपुर	२७४८४४।२५	१६२७२०।००
सृजना नगरस्थित खानेपानी ट्याङ्की निर्माण कार्यको लागि माटो परीक्षण कार्य	प्लानेट टेस्ट प्रा लि, शान्तिनगर	१८४५२८।८८	१३५६००।००
जम्मा:		८२८४३०।९०	४१०९९०।००

सैद्धान्तिक बेरुजु

३६ सफटवेयर खरिद तथा प्रयोगः

सफटवेयर खरिद र परिचालन - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद कार्य गर्दा आवश्यकताको पहिचान, खरिद विवरण, परिणाम र क्षेत्र यकिन गरी लागत अनुमान तयार गरेर विभिन्न ४ सफटवेयरहरूमा यो वर्ष रु.२१२५९९३ भुक्तानी गरेको छ। सफटवेयर खरिदको आवश्यकता लागत अनुमान त्यसको पूर्ण प्रयोग, उक्त सफटवेयर संचालनको स्वीकृति नलिएको तथा सफटवेयरको अडिट गराएको छैन। उक्त सफटवेयर प्रयोगमा आन्तरिक जनशक्ति परिचालन भन्दा पनि बाह्य परामर्श दाता माथि निर्भर रहेको छ। तसर्थ यस्ता सफटवेयर खरिद प्रयोग र वार्षिक मर्मत सुधार खर्चमा मितव्ययिता ल्याउने र त्यसको नतिजालाई सेवा प्रवाहसँग आबद्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ। यस वर्ष खरिद गरेको सफटवेयरको विवरण देहाय अनुसार छन्।

क्र.सं	कार्यक्रमको नाम	खरिद गरेको वर्ष	सफटवेयर खरिद खर्च
१	१ न्हुः ईन्टरप्राइजेज (राष्ट्रिय परिचयपत्र विवरण दर्ता स्टेशनको सफटवेयर)	२०८१।०८।२	७३४५०
२	जिओसफट टेक्नोलोजी प्रा.लि. (वडा कार्यालयहरूको लागि)	२०८१।०८।२	३५३१०३
२	३ गभर्नेन्स अटोमेसन सोलुसन (शैक्षिक ऋण)	२०८१।०८।२	९९४४०
४	नगरपालिकाका विद्यालयहरूको अनलाईन अनुगमन तथा अभिलेखिकरण सफटवेयर	२०८१।८।२	१६०००००

सैद्धान्तिक बेरुजु

३७

सूचना प्रकाशन तथा प्रसारण:

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ४, ५, ६, ७, ८, २७, २८ तथा नियमावली, २०६५ मा नागरिकको सूचनाको हक सम्बन्धन संरक्षण र प्रचलन गर्ने सम्बन्धमा सार्वजनिक निकायले सूचना अधिकारी तोक्ने, आफ्नो निकायको सूचना वर्गीकरण र अद्यावधिक गर्ने, सार्वजनिक निकायले तीन/तीन महिनामा स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने विवरण प्रकाशन गर्नुपर्ने, आफ्नो वेब साईट नियमित अद्यावधिक गर्ने तथा सार्वजनिक निकायसँग माग गरिएको सूचना र उपलब्ध गराएको सूचनाको विवरण छुट्टै अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले सूचनाको हक सम्बन्धन र प्रचलन गर्ने सम्बन्धमा आफ्नो वेब साईट नियमित अद्यावधिक गर्ने, सूचना अधिकारी तोक्ने लगाएको कार्य गरेको भएता पनि आफ्नो निकायको सूचना वर्गीकरण र अद्यावधिक गर्ने, तीन/तीन महिनामा स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने विवरण प्रकाशन गर्ने गरेको नपाइएकोले सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन तथा नियमावलीले गरेको व्यवस्थाको पूर्ण पालना गर्नुपर्ने देखिन्छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३८

कानून निर्माण:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधीनमा रही नियम निर्देशिका कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा पालिकाले हालसम्म देहाय बमोजिम कानून निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ।

सि.नं.	विवरण	संख्या	यो वर्ष बनेका संख्या
१	ऐन	३४	३
२	नियमावली	१४	
३	कार्यविधि	२८	
४	नीति	१	
	जम्मा	७७	

पालिकाले यस वर्षसम्म आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्रका ३४ ऐन, १४ नियमावली, २८ कार्यविधि र १ नीति गरी जम्मा ७७ वटा कानून निर्माण गरी स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने गरेको छ। पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मात्र ३ वटा ऐन निर्माण गरेको देखियो। सोही ऐन को दफा १०२ को (४) अनुसार यसरी बनाइएका ऐन नियमावली कार्यविधि पालिकाले प्रदेश सरकार र नेपाल सरकारमा पठाउनु पर्नेमा पठाएको पाईएन।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३९

न्यायिक समितिको कार्यसम्पादन:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ। समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार मुद्दा दर्ता र फर्स्यौट कारवाही देहाय बमोजिम रहेको छ।

गत वर्षबाट सरेका विवाद	यस वर्ष दर्ता भएको	जम्मा	फर्स्यौट/कारवाही भएका विवाद	फर्स्यौट/कारवाही हुन बाँकी विवाद
२६	२४	५०	२०	३०

उपरोक्त विवरण अनुसार गतवर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएका २६, यस वर्ष २४ नयाँ मुद्दा दर्ता भई ५० मुद्दा रहेकोमा २० मुद्दा फर्स्यौट भई यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा ३० मुद्दाको कारवाही हुन बाँकी देखिन्छ। बाँकी मुद्दाको समेत समयमानै टुङ्गो लगाउनु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४०

विविध खर्च:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६१ बमोजिम श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण गरि बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधि भित्र रहि औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले विविध खर्च शीर्षकबाट यस वर्ष नगरसभामा रु २८८४२७१- र अतिथि सत्कार खाजा खाना तथा अन्यमा रु ३०९४२४८१- गरी कुल रु ३३०२६७५१- खर्च गरेको छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४१

आर्थिक सहायता:

पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ। पालिकाले कडा रोग लागेका नगरबासीलाई स्वास्थ्य उपचार अनुदान दिने सम्बन्धी निर्देशिका (पहिलो संसोधन), २०७९ बमोजिम यस वर्ष कडा रोग लागेका विरामीलाई वार्षिक एक पटक रु १५००० का दरले नगरप्रमुखको तोक आदेशको आधारमा र सोभन्दा माथि कार्यपालिकाबाट निर्णय गरी यस वर्ष २२५ जनालाई रु ३३,७५,०००१- आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४२

पेशकी बाँकीको विवरण:

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५१ अनुसार सरकारी रकम पेशकी लिने कर्मचारी वा अन्य जुनसुकै व्यक्तिले नियमावलीमा तोकिएको म्याद भित्र पेशकी फर्काउनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले विभिन्न प्रयोजनको लागि निम्नानुसारका व्यक्ति, फर्म र संस्थालाई दिएको म्याद नाघेको पेशकी रु ६९६०००० र म्याद ननाघेको रु ० गरी रु. ६९६०००० आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म पनि फर्स्यौट नभई पेशकी बाँकी देखिएकोले नियमानुसार फर्स्यौट गर्नुपर्ने रू.

सि.नं.	पेशकी लिनेको विवरण	पेशकी लिनुको उद्देश्य	म्याद नाघेको रु.	म्याद ननाघेको रु.	जम्मा रु.

१	ढुङ्गा र ईँडा छपाई मर्मत कार्य उस (कृष्ण प्रसाद, शिवहरी)	मर्मत कार्य	१५००००		१५००००
२	CNBN कम्पोज प्लान्टमा ब्लक छपाई कार्य उस ईश्वरमान दुमरु	प्राङ्गारिक मल प्रशोधन केन्द्रको पूर्वाधार निर्माण कार्य	९०००००		९०००००
३	ब्रम्हायणी पीठ भव्यछे परिसर सांस्कृतिक प्रदर्शनी केन्द्र निर्माण उस रत्नप्रसाद प्रजापति	साँस्कृतिक प्रदर्शनी केन्द्र निर्माण	१००००००		१००००००
४	हाडा छै पुनः निर्माण (अन्तिम चरण) उस कृष्ण गोविन्द दुवाल	हाडा छै पुन निर्माण कार्य	२००००००		२००००००
५	लायकु पाहाँछे भवन स्तरोन्नति तथा पूर्वाधार निर्माण योजना उस रामहरी गोरा	लायकु पाहाँछे पुन निर्माण	१२०००००		१२०००००
६	श्री सुन्दरी गोपाल मन्दिर पुन निर्माण उस कर्ण बहादुर अवाल	सुन्दरी गोपाल मन्दिर पुन निर्माण कार्य	९१००००		९१००००
		जम्मा	६१६००००	०	६१६००००
			पेशकी		६१,६०,०००

४३

आम्दानी:

भक्तपुर नगरपालिकाले आव २०८१।८२ मा वाह्य स्रोतबाट १८०२२१८०५० र आन्तरिक स्रोतबाट ६५८३१०००० गरी २४६०५२८०५० अनुमानित आय मध्ये आन्तरिक तर्फ ५६०५५६८८४।८३ र वाह्य तर्फ १४८७२४९६६०।५१ गरी २०४७८०६५४५।३४ आम्दानी गरेको देखिन्छ । आन्तरिक आय तर्फ पर्यटन सेवा शुल्क २९०७७०८५२।३८ र जग्गा विक्री वापत ४९००९३९ र अन्य कर।दस्तुर २६४८८५०९३।४५ आम्दानी भएको देखिन्छ । पर्यटन सेवा शुल्क तर्फ चीन र सार्क राष्ट्रको पर्यटकको प्रति व्यक्ति ५०० दर २०७९ देखि २०८१ सम्म परिवर्तन भएको देखिएन भने अन्य राष्ट्रका पर्यटकको हकमा २०६७ देखि प्रति व्यक्ति १५ अमेरिकी डलर कायम भएको पाईयो । अमेरिकी डलर निरन्तर नेपाली रुपैया भन्दा वलियो हुँदै गएकोले शुल्क असुली नघटेपनि १४ वर्ष देखि एकै दर रहेको पाईएकोले परिवर्तन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४४

कर संकलन:

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकिकृत सम्पत्ति कर, घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरोटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाको यस वर्ष आन्तरिक आयको अनुमान रु ७८,२९,८७,००९।- गरेकोमा असुली रु ७९,४५,३५,३०६.७६।- भएको छ । जुन अनुमानको तुलनामा ९१.२६ प्रतिशत हुन्छ । राजस्व संकलनको प्रक्षेपण गर्दा अनुमान र संकलन को विश्लेषण गरिनुपर्दछ । अतः पालिकाले संघीय र प्रदेश सरकार प्रतिको निर्भरता घटाउँदै आन्तरिक आयको हिस्सा बढाउन के कस्ता कर संकलनका सम्भाव्यता छन तिनीहरूको पहिचान गरिनुपर्दछ । विभिन्न शीर्षकमा असुली गरेको विवरण निम्नानुसार रहेको देखिन्छ।

क्र.सं.	राजस्व संकेत	आय शीर्षक	अनुमान	असुली
१	११३१३	सम्पत्ति कर	४४१७७०००	६०७५११३८.२२
२	११३१४	भुमिकर/मालपोत	५१५०००००	८०२०७४८८.२६
३	११३१७	वहाल कर	४१००००००	४२४८५१९९.४६
४	११३१८	वहाल विटौरी कर	१२००००००	३९८१७३२.८
५	११३१९	अन्य अचल सम्पत्तिमा लाग्ने अन्य कर	०	५९८९.५
६	११४५१	सवारी साधन कर (साना सवारी)	५०००००	१३७१००
७	११४७९	अन्य मनोरञ्जन कर	५०००००	०
८	११६११	व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	९	१८८००
९	११६३२	अखेटोपहारमा लाग्ने कर	१००००००	३००००
१०	११६९१	अन्य कर	०	६७८३०३
११	१४१५१	सरकारी सम्पत्तिको वहालबाट प्राप्त आय	१४२०००००	२३९१८९६५.७५
१२	१४१९१	पर्यटन शुल्क	३५०००००००	२९०९९९००२.८७
१३	१४२१३	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	५२००००००	११५८४४०८
१४	१४२१८	विद्युत सेवा शुल्क	१०००००	९१३२५
१५	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	१९५०००००	२३२३९७२४.८७
१६	१४२२३	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	११००००००	२३००
१७	१४२२४	परीक्षा शुल्क	४००००००	३८१८६८८
१८	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	०	२५२१४५३
१९	१४२४१	पार्किङ्ग शुल्क	४५०००००	३९८५३३९
२०	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	११५०००००	११२१८६०९.९९

२१	१४२४३	सिफारिश दस्तुर	१६०००००	१४८५४०४९.५७
२२	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	७०००००	६४८०६८
२३	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	५०००००	३४२९००
२४	१४२४९	अन्य दस्तुर	३२०००००	९९२७८२५.३
२५	१४२५३	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०	२९६९९७६०
२६	१४२६२	विद्युत सम्बन्धी दस्तुर	०	९५३०
२७	१४२६५	अन्य क्षेत्रको आय	८६५६००००	२३१७९२२४.९९
२८	१४३११	न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	३००००००	३६२६९
२९	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१५५००००	३३१२६९९.२२
३०	१४३१३	धरोटी सदरस्याहा	०	५२४.२५
३१	१४५२९	अन्य राजस्व	२०००००००	६८२२४७८४.३४
३२	१४६११	व्यवसाय कर	३३००००००	४१२६०५०
३३	१५१११	बेरुजू	१००००००	५०६०७९.२५
जम्मा			७८२९८७००९	७१४५३५३०६.७६

पालिका भित्र रहेका करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजू

४५ **व्यवसाय कर:**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क बापत रु ४१२६०५०।- कर सङ्कलन गरेकोमा पालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरूको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन । जसबाट पालिकाले सङ्कलन गरेको व्यवसाय कर यथार्थ मात्र सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको विवरण अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजू

४६ **घर जग्गा बहाल कर:**

पालिकाले जारी गरेको आर्थिक ऐन २०७५ को दफा ४ अनुसार गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि व्यक्ति वा संस्था वा निकायले घर फसल ग्यारेज गोदाम टहरा सेड कारखाना जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक रूपमा बहाल दिएमा बहाल लागेको रकममा घर जग्गा बहाल कर लगाइने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले घर जग्गा बहाल कर शुल्क बापत रु. ४,२४,८५,९९९।४६ कर संकलन गरेको छ । पालिकाले उक्त बहाल कर को क्षेत्रगत लगत नराखेकाले कुन क्षेत्रबाट कति बहाल कर उद्वृत्त भन्ने कुराको एकिन गर्न सकिएन । अतः नियमानुसार अभिलेख राखी कर उठाउने प्रकृत्यालाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजू

४७ **फोहरमैला व्यवस्थापन:**

सरकारी खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ को बुदा नं ४ को ३ मा कार्यक्रम शीर्षकबाट खर्च गर्ने गरी करारमा कर्मचारी राख्न नमिल्ने व्यहोरा उल्लेख छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने दायित्व स्थानीय तहको हुने भनी उल्लेख गरेको छ । फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ को दफा १८(१) मा फोहरमैला संकलन तथा व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्र र समूहलाई सहभागी गराई आय ठेक्का मार्फत पालिकाले आन्तरिक आय बढाउन सक्ने उल्लेख छ । पालिकाको फोहरमैला व्यवस्थापनमा भएको कुल खर्च र फोहरमैला शुल्कबाट प्राप्त आयको तुलनात्मक विवरण देहाय बमोजिम छ:

फोहरमैला व्यवस्थापनमा खर्च			फोहरमैला व्यवस्थापनबाट प्राप्त आम्दानी			आयको तुलनामा खर्च प्रतिशत
सि नं	खर्च शीर्षक	रकम	सि नं	आय शीर्षक	रकम	
१	सफाइ कर्मचारी खर्च	९२६८२३२३	१	सरसफाइ शुल्क	१२०४४४०९	८५२.६३
२	सफाइ ईन्धन खर्च	२२०८८४३२	२	कम्पोष्ट मल बिक्री	२५८६४३०	
३	सफाइ सवारी साधन मर्मत खर्च	९९७६६१७				
जम्मा		१२४७४७३७२	जम्मा		१४६३०८३९	

उल्लेखित विवरण अनुसार सरसफाई शुल्क बापत रु. १२०४४४०९ र कम्पोस्ट मल बिक्रीबाट रु. २५८६४३० समेत रु.१४६३०८३९ आम्दानी गरेको छ । पालिकाले फोहरमैला व्यवस्थापन ठेक्का बन्दोवस्त नगरी कर्मचारी मार्फत कार्य गराएको छ । कुहिने वर्गिकरण अन्तर्गतको फोहरमैलाको कम्पोष्ट मल बनाई बिक्री गरी आम्दानी गरेको छ भने नकुहिने प्रकृतिमा फोहरमैला पालिका आफैले सिसडोल ल्याण्डफिल्ड साइडमा व्यवस्थापन गरेको छ । कम्पोष्ट मल बिक्री र सफाइ सेवा शुल्क समेत रु.१,४६,३०,८३९।- आम्दानी गरेकोमा सरसफाई कर्मचारी सरसफाई कर्मचारी १३९ जनाको पारिश्रमिकमा रु.९२६८२३२३, सफाइ सवारी मर्मत खर्चमा रु. ९९७६६१७ सफाइ ईन्धन खर्चमा रु. २२०८८४३२ समेत रु. १२४७४७३७२ खर्च भएको छ । जुन आम्दानीको अनुपातमा ८५२.६३ प्रतिशत बढी खर्च आउँछ । पालिकाले प्राप्त गरेको सरसफाई शुल्क बापत कति शुल्क निर्धारण गरी प्रति घरधुरीबाट कति दरले उठाएको हो कति शुल्क उठाउन बाँकी हो अद्यावधिक अभिलेख नराखेको कारण आम्दानीको अनुपातमा खर्च यथार्थ विश्लेषण गर्न सकिएन । स्वीकृत कार्यक्रममा हुनेबाट सरकारी

नियम तथा मापदण्डको विपरित हुने गरी करारको कर्मचारीको अधिक खर्च हुनुले आन्तरिक आयको हिस्सा पूँजीगत खर्च गर्न सक्ने अवस्थामा कटौती भएको छ । पालिका भित्रको घरधुरी संख्या आफ्नो क्षेत्र भित्र सृजित हुने फोहोरमैला परिमाणको आकलन र शहर सफा राख्न आवश्यक पर्ने जनशक्ति मेशिनरी औजार र इन्धन समेतको खर्चको लागत अनुमान तयार गरी सफाई शुल्क निर्धारण गर्ने र अन्यत्रको असल अभ्यासको आधारमा फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्य गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४८ **संचित घर विदा वापतको रकम सम्बन्धमा:**

स्थानीय सेवा कर्मचारी गठन, संचालन, व्यवस्थापन सेवा शर्त तथा सुविधा सम्बन्धमा बनेको ऐन, २०८० तर्जुमा गरी उक्त ऐनको दफा ६० मा स्थायी कर्मचारीहरूले १५० दिन घर बिदा संचित गरेपछि समेत कार्यरत रही प्रत्येक वर्षको नियमानुसार संचित गर्न पाइने घर बिदा वापत निजले प्रति महिना खाईपाई आएको तलबले हिसाब गरी बढीमा ३० दिनसम्मको संचित घर बिदाको रकम सम्बन्धित कर्मचारीलाई प्रत्येक वर्षको बैशाख महिनाको तलबसंगै उपलब्ध गराउने उल्लेख गरी यस वर्ष प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित १६८ जनालाई रु ६९०४५२६ संचित विदा वापतको रकम भुक्तानी गरेको छ । यसरी संघीय कानून विपरित कानून निर्माण गरी १६९ कर्मचारीलाई संचित विदावापत भुक्तानी भएको रकम रु ६९०४५२६ नियमसम्मत नभएको रू.

अनियमित भएको ६९,०४,५२६

४९ **कर्मचारीको विशेष सुविधा सम्बन्धमा:**

बागमती प्रदेश स्थानीय सेवा गठन तथा सञ्चालन ऐन, २०७९ को दफा ६९(१) मा प्रत्येक कर्मचारीले एक वर्षको सेवा अवधि पूरा गरेपछि एक दिनको तलब बराबरको रकम तलब वृद्धि पाउने उल्लेख छ । अर्थ मन्त्रालयले प्रत्येक वर्ष श्रावण महिना देखि लागु हुने गरी तलबमान र पद अनुसारको पाउने अधिकतम ग्रेड सहितको तलबमान प्रकाशन गर्ने गर्दछ । पालिकाले देहायका कर्मचारीहरूलाई अर्थ मन्त्रालयबाट जारी अधिकतम ग्रेड भन्दा बढी ग्रेड रकम विशेष सुविधा स्वरूप उपलब्ध गराएको पाइयो । संघीय र प्रादेशिक कानून विपरित पालिकाले आन्तरीक स्रोतबाट परानो कर्मचारीको खाईपाई आएको सुविधावापत भनि नियम विपरित विशेष सुविधा शिर्षकमा बढि ग्रेड भक्तानी गरेकोले संघ/प्रादेशिक कानून सरह भुक्तानी दिनुपर्दछ । यसरी नियमविपरित ९३ जना कर्मचारीलाई भुक्तानी भएको विशेष सुविधावापतको ग्रेड रकम रु. ३५३०५४० नियमसम्मत नभएको रू.

अनियमित भएको ३५,३०,५४०

५० **शैक्षिक ऋण:**

शैक्षिक ऋण सम्बन्धमा देखिएका बेहोराहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

५०.१ **(क) शैक्षिक ऋणको विवरण-** भक्तपुर नगरपालिकाको शैक्षिक ऋण दिने सम्बन्धमा बनेको निर्देशिका (पहिलो संशोधन), २०७९ को दफा २ अनुसार भक्तपुर नगरपालिका क्षेत्रभित्र स्थायी बसोबास गर्ने जेहेन्दार तथा विपन्न विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र धितो राखी एस.ई.ई. परीक्षा पछि अध्ययन गरिने डिप्लोमा तहको प्राविधिक विषयको अध्ययन वा स्नातक तह वा सो भन्दा माथिको शैक्षिक तहको अध्ययनको लागि नगरपालिकाले रु. ५ लाख रुपैयासम्म दिन सक्ने व्यवस्था छ । आर्थिक वर्ष २०७५।७६ देखि शैक्षिक ऋण प्रदान गर्न सुरु गरकोमा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ सम्म ४४८ विद्यार्थीसँग ऋण दिने सम्बन्धमा सम्झौता गरी कुल ऋण रु. १२६९४८६८३ र आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा थप १०४ जना विद्यार्थीको लागि रु. ४३३४७३६९ थप ऋण लगानी समेत ५५२ जनाको लागि देहाय बमोजिम हालसम्म कुल लगानी रु. १६९४९६०४४ गरेको देखिन्छ । पालिकाले सफ्टवेयर प्रणाली नअपनाएको तथा सम्झौतामा रकम फिर्ता गर्नुपर्ने मिति स्पष्ट किटान नगरेको कारण सम्झौता बमोजिम ऋण प्राप्त गर्ने विद्यार्थीको ऋण असुली अवधि, म्याद नाघेको अवधिमा असुल हुँदा बाँकी रहेको साँवा ब्याज र हर्जनाको विवरण यकिन गर्न सकिएन । सम्झौता बमोजिम साँवा तथा ब्याज तोकिएको समयावधी भित्र असुल गर्नुपर्दछ ।

आर्थिक वर्ष २०८१।८२ आषाढ मसान्त सम्मको शैक्षिक ऋण विवरण						
क्र स	आर्थिक वर्ष	विद्यार्थी संख्या	ऋण लागनी रु.	साँवा प्राप्त रु.	व्याज प्राप्त रु.	ऋण चुक्ता संख्या
१	२०७५।७६	११	१८१६२५०	०	०	७३
२	२०७६।७७	५३	९२१०११७	०	०	
३	२०७७।७८	६१	१४८४४२४८	२११०००	३२९०१	
४	२०७८।७९	११२	३०९४६०७६	१६३१९२८	१६९५१९	
५	२०७९।८०	१०७	३५६२८६१२	२८५९१७९	६६२२१९	
६	२०८०।८१	१०४	३३७०३३८०	६४९२८६३	२३८५५५२	
७	२०८१।८२	१०४	४३३४७३६९	१८४६००११	५४३६६४७	
जम्मा		५५२	१६९४९६०४४	२९६५४९८१	८६८६८३८	

सैद्धान्तिक बेरुजु

५०.२ **(ख) भक्तपुर नगरपालिकाको शैक्षिक ऋण दिने सम्बन्धमा बनेको निर्देशिका (पहिलो संशोधन), २०७९ को दफा ४ अनुसार विद्यार्थीलाई अध्ययनको लागि प्रदान गरिने शैक्षिक ऋण बाषिक ६ प्रतिशतको दरले ब्याज लिने व्यवस्था छ । त्यसैगरी दफा ५ मा ऋण लिएका विद्यार्थीहरूले आफूले लिएको सावाँ तथा व्याजको भुक्तानी शैक्षिक कोषको अन्तिम परीक्षा दिएको मितिले पहिलो वर्ष भित्र २५ प्रतिशत, दोश्रो वर्ष भित्र ५० प्रतिशत, तेस्रो वर्ष भित्र ७५ प्रतिशत र चौथो वर्ष भित्र १०० प्रतिशत भुक्तानी गरिसक्नुपर्ने र उपरोक्त समयावधि भित्र ऋणको सावाँ व्याज भुक्तानी नगरेमा बुझाउन बाँकी साँवा व्याजको ५ प्रतिशत हर्जना असुल गर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले २०७५।७६ मा शैक्षिक ऋण प्रदान गरेका २ वर्षीय कोष अध्ययन गर्नेको कोषको अन्तिम परीक्षा सकिएको २०७७।७८ मा १ वर्ष हुने र २०७९।८० मा ३ वर्ष पुगिसक्ने साथै ३ वर्ष कोष अध्ययन गर्नेको कोषको अन्तिम परीक्षा सकिएको २०७८।७९ मा १ वर्ष र २०७९।८० मा २ वर्ष पुगे त्यसैगरी ४ वर्ष कोष अध्ययन गर्नेको लागि शैक्षिक ऋण लिनेको २०७९।८० मा कोषको अन्तिम परीक्षा सकिएको १ वर्ष पुगे एवं रितले २०७६।७७, २०७७।७८ मा शैक्षिक ऋण लिनेको समेत कोषको अन्तिम परीक्षा सकिएको अवधी नाघ्ने भएकोले पालिकाले शैक्षिक ऋण दिँदा अन्तिम किस्ता भुक्तानी गर्नुपर्ने मिति नै किटान गरी सम्झौता गर्नुपर्ने र ऋण लिएका विद्यार्थीहरूको अभिलेखको सफ्टवेयर प्रणाली मार्फत व्यवस्थित गरी कति विद्यार्थीको शैक्षिक कोषको अन्तिम परीक्षा दिएको अवधि १, २, ३ र ४ वर्ष पूरा भई किस्ता एवं ऋण तिर्न बाँकी छ, साँवा ब्याज र हर्जना समेत असुल गर्न बाँकी हो खुल्ने गरी अभिलेख तयार गर्नुपर्दछ ।**

५१

प्रोत्साहन तथा थप भत्ता सम्बन्धमा:

निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ११९(क) अनुसार कर्मचारीहरूलाई नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको पोशाक भत्ता प्रत्येक वर्षको चैत्र महिनामा तलबसँगै भुक्तानी गरिने उल्लेख छ । तर यस पालिकाले संघीय नियम विपरित हुने गरी स्थानीय सेवा कर्मचारी गठन संचालन व्यवस्थापन सेवा शर्त तथा सुविधा सम्बन्धमा बनेको ऐन २०८० तयार गरी उक्त ऐनको दफा ६३ मा पोशाक र प्रोत्साहन सुविधाको व्यवस्था गरी ६३ (१) मा कर्मचारीले प्रत्येक वर्ष संघीय कर्मचारीले पाए सरहको एकमुष्ट रकम पोशाक सुविधा पाउने उल्लेख छ । दफा ६३(२) मा उपदफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ लागु हुन भन्दा अगाडि स्थानीय तहमा नियुक्ती पाई कार्यरत कर्मचारीहरूको हकमा निजले पोशाक सुविधा वापत खाईपाई आएको एक महिना बराबरको रकम नघट्ने गरी कार्यपालिकाले तोके बमोजिम सुविधा उपलब्ध गराइने उल्लेख छ । पालिकाले १६४ जना करार/अस्थायी कर्मचारीलाई पोशाक वापत १०००० को दरले रु १६४०००० र करारमध्ये ५७ जनालाई कार्तिक महिनाको तलब सहित पोशाक भत्ता वापत १०००० मा तलब बराबर नपुग रकम प्रोत्साहन स्वरुप रु १०२४२१७ र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित १७४ जना स्थायी कर्मचारीलाई प्रत्येक वर्ष कार्तिक महिनाको तलबसँग पोशाक भत्ता वापत १०००० का दरले रु १७४०००० र मासिक तलबमा १०००० घटाई बाँकी रकम प्रोत्साहन सो रुप रु ४३१९६२१ गरी स्थायी तथा अस्थायी कर्मचारीको पोशाकमा प्रोत्साहन स्वरुप रु ५३३५८३८ थप खर्च गरेको छ । तसर्थ नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम चैत्र महिनाको तलबसँग पोशाक खर्च भुक्तानी गर्ने प्रणालीको अवलम्बन गर्नुपर्दछ । साथै संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारले तोके भन्दा फरक हुने गरी भुक्तानी गरेको १७२ जना कर्मचारीको थप पोशाक भत्ता नियमसम्मत नभएको रु.

अनियमित भएको ५३,३५,८३८

५२

प्रोत्साहन भत्ता बढी भुक्तानी:

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी नियमावली २०७७ नियम ३५(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले नगर प्रहरीको करार सम्झौताको बुदा नं १२ मा सार्वजनिक विदा र अतिरिक्त समयमा कार्यमा खटाई न्यूनतम १०० घण्टा भन्दा बढी अतिरिक्त समय कार्य गर्ने नगर प्रहरी प्रमुखको हकमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले सिफारिस गरे बमोजिम खाईपाई आएको तलबमानको २५ प्रतिशत भन्दा नबढ्ने गरी र १०० घण्टा भन्दा कम अतिरिक्त समय काम गर्नेका हकमा जति घण्टा अतिरिक्त समय कार्य गरेको हो सोको आधारमा दामासाहीले अतिरिक्त समय भत्ता सम्बन्धित अधिकारीले सिफारिस गरे बमोजिम दिने उल्लेख गरेकोमा देहाय बमोजिमका नगर प्रहरीलाई अतिरिक्त समयको भत्ता भुक्तानी गर्दा अधिकतम २५ प्रतिशत भन्दा बढी भुक्तानी भएको पाइएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.

		शुरु तलब स्केल	अधिकतम प्रोत्साहन रकम तलबको अधिकतम २५% ले हुने रकम	श्रावण प्रोत्साहन	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुष	माघ र फागुन	चैत्र	बैशाख	जेठ	जम्मा बढी भुक्तानी
नगर प्रहरी	नारायण बहादुर चुवान	३००००	७५००	३९७५	३००	४३५०	५३२५	२६२५	३०००	४९५०	३६००	३७५०	३९५०	३५०२५
नगर प्रहरी	जयराम सुवाल	२६०००	६५००	१८२०	३३९५	३८३५	४२२५	१९७०	०	७९५	०	०	७९५	१५७९५
नगर प्रहरी	मार्टिना चित्रकार	२४०००	६०००	४८०	३६०	१०२०	१६२०	६००	०	१२०	८४०	२४०	०	५२८०
नगर प्रहरी	लक्ष्मी कुमारी श्रेष्ठ	२४०००	६०००	३००	०	०	०	०	०	०	०	७८०	४२०	१५००
नगर प्रहरी	बोध कुमारी कार्की	२४०००	६०००	३००	१२०	१०२०	५४०	४८०	५४०	०	०	९६०	३६०	४३२०
नगर प्रहरी	एलिना नहेम्हाफुकी	२४०००	६०००	०	१८०	६००	१४४०	१८०	१९४०	१२००	१७४०	९६०	०	७४४०
नगर प्रहरी	सुजन कुस्मा	२४०००	६०००	६००	१२००	१३८०	२०४०	३६०	४२०	६००	२९००	१५००	१५००	१९७००
नगर प्रहरी	सरिता खिचाजु	२४०००	६०००	०	३६०	७८०	१५००	३००	०	०	०	०	०	२९४०
नगर प्रहरी	सुमन दुवाल	२४०००	६०००	६००	१३२०	१०२०	१९२०	२४०	१०२०	०	१८००	०	१५६०	९४८०
नगर प्रहरी	आशिष कोजु	२४०००	६०००	५४०	१३२०	१२००	१९८०	३००	६६०	२०४०	१९२०	१९२०	१७४०	१३६२०

नगर	प्रज्वल													
-----	---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

प्रहरी	माक	२४०००	६०००	२४०	१७४०	१३८०	१८६०	१२०	३००	१६२०	१४४०	६६०	१५६०	१०९२०
नगर प्रहरी	विजय तमखु	२४०००	६०००	४२०	११४०	१३२०	२१६०	१८०	३८०	१६२०	०	०	०	७२२०
नगर प्रहरी	विमल दुवाल	२४०००	६०००	७२०	१३८०	१४४०	१९२०	३६०	१४०	१६८०	१५८०	७८०	१३८०	११३८०
नगर प्रहरी	शिवराज शाखकर्मी	२४०००	६०००	४२०	११४०	९६०	१९८०	३६०	१४०	१५००	१३८०	१४४०	१६२०	१०९४०
नगर प्रहरी	सन्तोष खड्का	२४०००	६०००	४२०	१३२०	१३२०	२१००	१२०	०	२०४०	१९२०	१६८०	१८६०	१२७८०
नगर प्रहरी	राजन प्रजापती	२४०००	६०००	५४०	१२६०	१०२०	२०४०	४२०	६६०	१८६०	१९८०	१५६०	१५६०	१२९००
नगर प्रहरी	राजेश बाजायो	२४०००	६०००	४२०	१५६०	६६०	१५६०	१८०	४८०	०	१२६०	१७४०	१५६०	९४२०
नगर प्रहरी	प्रविण तामाङ	२४०००	६०००	३००	१२६०	११४०	१२६०	१८०	०	०	७२०	१३८०	१५००	७७४०
नगर प्रहरी	रोजित मलेपति	२४०००	६०००	६००	१३८०	९६०	१९२०	३००	१०२०	१५००	१९२०	१८६०	१८६०	१३३२०
नगर प्रहरी	विनय तामाङ	२४०००	६०००	०	१३८०	१३८०	१८६०	०	११४०	१६८०	१३८०	१८६०	१८६०	१२५४०
													जम्मा	२१६२६०
													असुल गर्नुपर्ने	२,१६,२६०

५३ **अन्य भत्ता:**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ आइसकेपछि पनि भक्तपुर नगरपालिका कार्य संचालन समितिको मिति २०६९।१।१७ गतेको निर्णयानुसार प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलाई मासिक रु १६००० का दरले, ३ जना सवारी चालकलाई रु ३६०० का दरले, थप ३ जना सवारी चालकलाई रु ४६०० का दरले र १ जना सवारी चालकलाई रु ५१०० का दरले गरी रु. ५४८४०० मासिक सुविधावापत थप भुक्तानी भएको देखिन्छ। यसरी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ भन्दा अगाडीको निर्णयलाई कार्यान्वयन गर्दै मासिक सुविधा भुक्तानी भएको रकम नियम सम्मत नभएको रु.

अनियमित भएको ५,४८,४००

५४ **अरनिको सभा भवन:**

नगरको केन्द्रमा लागत अनुमान रु २५३५४५०७७।९२ मा बहुउद्देश्यीय सभा भवन निर्माणको लागि एटलासास्मार्ट जे भी संग लागत अनुमान भन्दा २६ प्रतिशत न्यून रु १६३८९९७६४।९९ (VAT PS बाहेक) २०८१।१२।०३ मा सम्झौता गरेकोमा २०८२।०९।२४ सम्म म्याद सहित रहेकोमा लेखापरिक्षण अवधि २०८२।०९।३० सम्म कार्य सम्पन्न भैसकेको छैन। आ व २०८१।८२ मा २ वटा IPC मा संघीय सशर्तको ५ करोड सहित रु ७४७३७४७० भुक्तानी भएको छ भने प्रदेश शसर्त बाट १६३९०००० पेशकी भुक्तानी भएकोमा दोस्रो IPC बाट ३२७८००० फर्छौं भई १३१९२००० पेशकी बाँकी रहेको छ। आ व २०८२।८३ मा अरनिको सभा भवन आयोजनामा खडा गरी ठेक्काको बाँकी काम भईरहेको छ भने यस ठेक्काको सन्दर्भमा देखिएका अन्य व्यहोरा तपशिल वमोजिम छ।

५४.१ **(क)लागत अनुमान:** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १० अनुसार सार्वजनिक निकायले अन्य सार्वजनिक निकायले तयार गरेको लागत अनुमान जिल्ला दररेट विगतमा आफ्नै निर्माण कार्यको लागत अनुमान समेतको आधारमा लागत अनुमान तयार गरी स्विकृत गरेर ठेक्का गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाले आ व २०८१।८२ मा सभा भवन निर्माणको लागत अनुमान तयार गर्दा पालिकाले तयार गरेको दररेटको आधारमा लागत अनुमान तयार गरेको छ। पालिकाले सम्पदा क्षेत्रको निर्माण कार्यको लागि भनेर जिल्ला दररेट भन्दा फरक दरमा श्रमिकको दररेट क्रमश दक्ष श्रमिकको १३०० जिल्ला दररेट भन्दा १०० बढी र अदक्ष श्रमिकको १००० जिल्ला दररेटभन्दा ८० रुपैया बढी हुने गरी स्विकृत गरेको पाइयो। अरनिको सभा भवन जस्तो बहुउपयोगी भवन निर्माण गर्दा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरेर निर्माण कार्य गर्दा समेत सम्पदाके दरमा जिल्ला दररेट भन्दा बढी श्रमिकको दर राखेर लागत अनुमान तयार गरी रु ५०००२८७।४९ वढी व्यभार परेको छ। वढी व्ययभार पर्नेगरी लागत अनुमान स्विकृत गर्ने पदाधिकारीलाई जिम्मेवार वनाउनु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५४.२ **(ख)वार्षिक कार्यक्रम:** अरनिको सभा भवन निर्माण ठेक्का बहुवर्षीय प्रकृतिको देखिन्छ। संघीय र प्रादेशिक सशर्त अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि क्रमश २०७५ र २०७७ ले वार्षिक विनियोजन ऐनबाट बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्न सकिने व्यवस्था छ। पालिकाले ढिलो ठेक्का आब्हान गर्दा एक आर्थिक वर्षभित्र समेट्न नसकेको देखिन्छ। यसले गर्दा संघीय तर्फको विनियोजन ५ करोड खर्च भए पनि प्रदेश ससर्त अनुदान तर्फको रकम पूरै खर्च हुन नसक्दा बाँकी वित्तीय जिम्मेवारी पालिकालाई पर्न गएको छ। वागमती प्रदेश शसर्त अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि २०७७ को दफा ८ मा प्रदेश तर्फको विनियोजन रकम सोही आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकेमा बाँकी वित्तीय जिम्मेवारी पालिकाको हुने उल्लेख भएकोले पालिकाले प्रदेश सशर्तबाट भुक्तानी दिएको पेशकी रु १६३९०००० मध्ये दोस्रो विलमा रु ३२७८००० कट्टी भएकोमा रु १३१९२००० पेशकी सोही आ.व.मा फर्छौं नभएकोले प्रदेश संचित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने देखिन्छ। बागमती प्रदेश संचित कोष फिर्ता गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको १,३१,९२,०००

५४.३ **(ग)गुणस्तर नियन्त्रण:** ठेक्का सम्झौता संगै पेश भएको QAP(Quality Assurance Plan) को बुँदा नं ५ तथा DUDBC को नम्स अनुसार भवन निर्माण गर्दा

हरेक २० घन मिटर कंक्रीटको १ सेट टेष्ट रिपोर्ट पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस भवन निर्माण गर्दा दोस्रो IPC सम्म M20 ६४३।४९ घन मिटर र M25 ९६९।९२ घन मिटरको काम हुँदा क्रमश ७ सेट र २५ सेट रिपोर्ट पेश भएको देखिन्छ । M20 ३२ सेट र M25 ४९ सेट रिपोर्ट चाहिनेमा क्रमश M20 मा २५ सेट र M25 मा २४ सेट रिपोर्ट अपुग देखिन्छ । यी दुई आईटमको प्रतिघन मिटर क्रमश १२५२० र १४९६६ को दरले रु २१७९५३७९।९२ भुक्तानी भएको छ । गुणस्तर सुनिश्चित नभई भुक्तानी भएकोले QAP And standard अनुसार टेष्ट रिपोर्ट पेश भई मात्र भुक्तानी हुनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५४.४ (घ)वीमा: सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११२ अनुसार २० लाख भन्दा माथिको निर्माण कार्यको श्रमिक सामग्री र मेशिनरी समेतको सम्झौता मिति देखि त्रुटी सच्याउने अबधि सम्मको विमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले अरनिको सभा भवनको ठेक्कामा वीमा वापत रु ७०३००० PS मा उल्लेख भएकोमा २०८१।१२।१२ को मितिमा वीमा अवधी र DLP समेत नखुलाई जारी भएको विजकमा भुक्तानी भएको पाईएकोले सम्झौताको बुँदा नं १९।१ अनुसारको शर्त विपरित भुक्तानी भएकोले वीमा लागू हुने निश्चित नभएकोले हालसम्मको ९ महिनाको अवधी र DLP १३ महिना गरी २० महिना लागू नभएकोले सो अबधिमा वीमा सम्झौताको शर्त अनुसार लागू भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल उपर गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने ७,०३,०००

५५ विद्यालय अनुगमन तथा अभिलेखिकरण सफ्टवेयर: ७८१।०८१।११।२१ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च गर्न वा भुक्तानि दिन आवश्यक विल, भर्पाई, प्रमाण कागजातसंगलभ भए वा नभएको तथा संगलभ कागजात अनुसार भुक्तानि दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्दछ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८१(क) मा परामर्श सेवा सम्बन्धि प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने अधिकारी सम्बन्धि व्यवस्थामा बीस लाख रुपैयासम्मको राजपत्रांकित तृतीय श्रेणिको कार्यालय प्रमुखले गर्ने व्यवस्था उल्लेख छ ।पालिकाले विद्यालय अनुगमन तथा अभिलेखिकरण सफ्टवेयर प्रणाली सञ्चालनका लागी परामर्शदाता ईन्चेलस प्रा.लि. जावलाखेल, ललितपुरसँग मिति २०८१।९।१९ मा मिति २०८२।३।३१ सम्ममा कार्यसम्पन्न हुनेगरी रु. १६ लाखमा कार्य सम्पन्न गर्नेगरी भएको सम्झौतामा सम्झौताको बुँदा नं ८ मा प्रारम्भिक रिपोर्ट सहित सफ्टवेयर संचालनमा आइसकेपश्चात सम्झौता रकमको ४० प्रतिशत र बाँकी ६० प्रतिशत रकम परियोजनाको सम्पूर्ण काम पूरा गरिसकेपछि भुक्तानी हुने उल्लेख भएकोमा सम्झौता बमोजिम ईन्चेलस प्रा.लि. जावलाखेल, ललितपुरले प्रारम्भिक रिपोर्ट पेश नगरी मिति २०८१।११।१६ गतेको कर विजकको आधारमा प्रथम किस्तावापत रु ६४०००० भौन ७८१।०८१।११।२१ मार्फत भुक्तानी गरेको देखियो । त्यस्तै फाइनल प्रतिवेदन पेश नगरी मिति २०८२।२।२७ गतेको कर विजकको आधारमा ६० प्रतिशत वापत रु ९६०००० भौन १९६।०८२।३।१५ मार्फत भुक्तानी गरेको देखियो ।अतः सम्झौता बमोजिम ईन्चेलस प्रा.लि. जावलाखेल, ललितपुरले प्रारम्भिक प्रतिवेदन तथा फाइनल प्रतिवेदनको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको १६,००,०००

५६ करार कर्मचारीलाई महँगी भत्ता: संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको चलानी नं. २१७ मिति २०७४।१।२५ को पत्र अनुसार स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत करार सेवाका कर्मचारीहरुलाई मासिक खाईपाई आएको तलबमा १ महिना बराबरको पर्व खर्च र रु.१० हजार पोशाक खर्च मात्र भुक्तानी गर्न पाइने व्यवस्था छ । त्यस्तै गरी संघीय सरकार अर्थ मन्त्रालयले मिति २०७९/१/२१ मा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयलाई पत्राचार गरी करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई महङ्गी भत्ता उपलब्ध गराउन नसकिने भनी मिति २०७९/१/१५ मा पत्राचार गरेको देखिन्छ । तर पालिकाले करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीलाई सम्झौतामा उल्लेख गरी स्थायी कर्मचारी सरह मासिक रु.२,००० महङ्गी भत्ता भुक्तानी गरेको छ । पालिकाले करार सम्झौताबाट कार्य गराएका १९ जना करार कर्मचारीलाई महङ्गी भत्ता वापत रु.४,५६,०० भुक्तानी गरेको छ । मन्त्रालयबाट जारी गरेको परिपत्र विपरित भत्ता वितरण गरेको रकम सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

नाम पद	महँगी भत्ता दर	वार्षिक भुक्तानी रकम
सई निरज सैजू	२०००	२४०००
सई इला जोशी	२०००	२४०००
ड्राफ्ट म्यान वर्तराम मानन्धर	२०००	२४०००
कअ रमिता थापा श्रेष्ठ	२०००	२४०००
असई दिनेश छुकां	२०००	२४०००
प्लेट मेकर श्री प्रसाद बासुकला	२०००	२४०००
शिक्षिका मुखिया श्री नजर मैया श्रेष्ठ	२०००	२४०००
शिक्षिका मुखिया श्री राजेश्वरी सिल्पाकार	२०००	२४०००
शिक्षिका मुखिया श्री मिठू अवाल	२०००	२४०००
शिक्षिका मुखिया श्री चन्द्र लक्ष्मी कोजु	२०००	२४०००
शिक्षिका मुखिया श्री अनिता सुवाल	२०००	२४०००
शिक्षिका मुखिया श्री लक्ष्मी केशरी प्रजापती	२०००	२४०००
शिक्षिका मुखिया श्री गणेश लक्ष्मी थुसा	२०००	२४०००
पियन सेविका श्री बुद्ध लक्ष्मी खाइतू	२०००	२४०००
पियन सेविका श्री रेविना राजथला	२०००	२४०००
पियन सेविका श्री चण्डेश्वरी सुवाल	२०००	२४०००
पियन सेविका श्री दुर्गा देवी दुवाल	२०००	२४०००

पियन सेविका श्री धर्म लक्ष्मी सुजरु	२०००	२४०००
पियन सेविका श्री राजेश्वरी लवजु	२०००	२४०००
जम्मा		४५६०००
		असुल गर्नुपर्ने ४,५६,०००

५७

निकास खर्चको पुष्ट्याइँ:

१०३५।२०८२।२।१२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी नियमावली २०७७ नियम ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।पालिकाले नगरपालिकाका विद्यालयहरुको शैक्षिक स्तरोन्नतिका लागी सहयोग स्वरुप २० वटा विद्यालयलाई रु १ लाखका दरले निकास गरेको र निकास दिदाँ विल प्रस्तावना बमोजिम विद्यालयले बिलभरपाई पेश गर्नुपर्ने उल्लेख गरेकोमा देहायबमोजिमको विद्यालयले उक्त रकम कुन कार्यमा खर्च गर्ने भनि प्रस्तावनामा उल्लेख गरि निकास माग गरेको हो सो बमोजिमको बिल भरपाई पेश गर्नु पर्ने रु.

सिनं	विद्यालयको नाम	निकास रकम
१	जनसेवा आधारभूत विद्यालय	१०००००
२	श्री आधारभूत विद्यालय	१०००००
३	बालसेवक आधारभूत विद्यालय	१०००००
४	भीम आदर्श आधारभूत विद्यालय	१०००००
५	महेन्द्र आधारभूत विद्यालय	१०००००
६	ब्रम्हायणी आधारभूत विद्यालय	१०००००
७	दत्तात्रय आधारभूत विद्यालय	१०००००
८	हंसबाहिनी आधारभूत विद्यालय	१०००००
९	ब्रम्हचारिणी आधारभूत विद्यालय	१०००००
१०	नविन आधारभूत विद्यालय	१०००००
११	चण्डेश्वरी आधारभूत विद्यालय	१०००००
१२	सन्तती आधारभूत विद्यालय	१०००००
१३	ज्ञान विजय आधारभूत विद्यालय	१०००००
१४	उदय आधारभूत विद्यालय	१०००००
१५	शारदा आधारभूत विद्यालय	१०००००
१६	सुस्त मनस्थिति कल्याण विद्यालय	१०००००
१७	वरदायणी आधारभूत विद्यालय	१०००००
१८	भारती आधारभूत विद्यालय	१०००००
१९	समाज सेवा इन्डिच्युट आधारभूत विद्यालय	१०००००
२०	सिद्धि शारदा आधारभूत विद्यालय	१०००००
जम्मा		२००००००

प्रमाण पेश नगरेको २०,००,०००

५८

विपन्न नागरिक औषधि उपचार विवरण:

जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच तथा सुनिश्चितता हुने व्यवस्था रहेको छ।नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको विपन्न नागरिक औषधि उपचार कोष निर्देशिका, २०७५ को दफा ३ मा विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत आर्थिक सहायता दिने प्रवन्ध गरिएको तथा दफा ४ मा यस्तो सेवा लिने प्रक्रिया वारेमा उल्लेख छ।सोही मन्त्रालयबाट जारी भएको विपन्न नागरिक औषधिउपचार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०८० ले पनि विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत सहायता दिने प्रक्रिया वारेमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ।नेपाल सरकारले यस्ता कार्यको लागी बजेट व्यवस्था गरेको देखिन्छ।सोही बमोजिम विपन्न नागरिक, असहाय तथा गरीब जस्ता लक्षित वर्गलाई निशुल्क उपचार वापतको आर्थिक सहायता वितरण वापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष यस पालिकाका २९८ जनाको लागि रु. १ करोड ६८ लाख ५० हजार खर्च भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ।

क्र. सं.	विवरण	व्यक्ति संख्या
१	मृगौला प्रत्यारोपन/ डाईलाईसिस गराईरहेका	५१
२	क्यान्सर रोगी	२३९
३	मेरुदण्ड पक्षघात	८

जम्मा	२९८
-------	-----

यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धनको लागि यसरी सहायता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको नाम, ठेगाना तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५९ **कार्यस्थल सुरक्षा सामग्री:**

२३।०८।१।१४ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च गर्न वा भुक्तानि दिन आवश्यक विल, भर्पाइ, प्रमाण कागजातसंलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानि दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्दछ । पालिकाले कार्यस्थलमा सुरक्षा सामग्री खरिद गरेकोमा सो सामग्री वितरण गरेको भर्पाई पेश नभएकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रू.

सामग्रीको नाम	खरिद गरेको परिमाण	रकम रु.
लेबर पञ्जा	१०० जोर	१६६६७
गमबुट	७० जोर	४५७६५
	जम्मा	६२४३२
		प्रमाण पेश नगरेको ६२,४३२

६० **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम:**

स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामुदायिक पूर्वाधारहरूको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रूपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत ३५० जना बेरोजगार सूचिमा सूचिकृत भएकोमा पालिका अन्तर्गत १० वडामा २० योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष औषतमा ९८ दिन रोजगारी उपलब्ध गराई रु.५१०८००० श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ । उक्त खर्चबाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दिगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिँदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम दिगो रोजगारी प्रवर्द्धनमा ध्यान दिनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६१ **उपभोक्ता समिति परिचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धमा:**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउँदा सोही नियमावलीका प्रावधान अनुसार कार्य गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले ८९ योजनामा रु १५ करोड ६० लाख ८५ हजारको कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको छ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरू निम्नानुसार छन् ।

(क) खर्चको अनुमोदन- नियमावलीको नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्यांकन बिल भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराई सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । उल्लिखित निर्माण कार्य गर्न सम्झौता भएका उपभोक्ता समितिको कामको प्राविधिक मूल्यांकनको आधारमा मात्र भुक्तानी दिने गरेको देखिन्छ । नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिमको बिल, भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने कागजात समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराई कार्यालयमा पेश गर्ने गरेको पाइएन ।

(ख) प्राविधिक विल र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरूबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बिलहरूमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बराबर परिमाण र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ । लागत अनुमान बराबर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेश गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क उल्लेख गरेको पाइएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा एकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।

ग) उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्यको गुणस्तर- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४, को नियम ९७ को उपनियम ३ (ख) मा उपभोक्ता समितिसँग गरिने सम्झौतामा निर्माण कार्यको गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी प्रावधान राख्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले उपभोक्ता समितिहरूसँग गरेका सम्झौतामा गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी प्रावधान राखेको पाईएन । उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यान्वयन तथा सञ्चालन हुने निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चित गरी दिगोपना कायम गर्न विभिन्न निर्माण सामग्रीको प्रयोगशाला परीक्षण गर्ने गराउने गाह्रो लगाउने तथा ढलानको कार्यको गुणस्तरका लागि सिमेण्ट मोर्टार तथा कंक्रीट क्यूब टेष्ट फलामे डण्डीको टेन्साइल टेष्ट गराउने जस्ता कार्य गराएको पाईएन । जसले गर्दा निर्माण कार्यमा आवश्यक गुणस्तर कायम भएको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था छैन । अतः कार्यविधिमा उल्लेख भए अनुसार निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्न आवश्यक पहल हुनुपर्दछ ।

घ) हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर एक्साभेटर लोडर रोलर ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश मा लागत अनुमान तयार गर्दा को समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण, कालोपत्रे तथा सडक स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरूले डोजर एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइएता पनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिएको पाईएन ।

ड) लागत सहभागिता- पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता बापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको खातामा दाखिला गरी सोको भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन । अतः नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।

च) आयोजना हस्तान्तरण- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६२

बीमा:

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२(३) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समूदायबाट २० लाख भन्दा बढी मूल्यको निर्माण कार्य गराउँदा अनिवार्य रुपमा बीमा गर्नुपर्ने व्यवस्था उल्लेख छ । नियमावलीमा सम्झौता अवधिको सुरु देखि त्रुटि सच्याउने अवधिसम्मको बीमा गरेको प्रमाण निर्माण व्यवसायीले कार्यालय र निर्माण व्यवसायीको संयुक्त नाममा पेश गरी कर विजक सहित सोही विजकमा अवधि खुलाएर पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । देहायका निर्माण कार्यहरुको सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले सम्झौता बमोजिम निर्माण कार्य शुरुदेखि सम्पन्न सम्मको र थप त्रुटि सच्याउने अवधि (DLP Period) सम्मको विमा गरेको विमालेख ल्याउनुपर्नेमा सो भन्दा कम अवधिको विमालेख ल्याएतापनि, डिएलपी अवधि सम्मकै विमा भुक्तानी भएकोले दामासाहीको हिसाबले नपुग अवधिको बढी भुक्तानी भएको रकम निर्माण व्यवसायीबाट असुल हुनुपर्ने रु.

सि नं	फर्मको नाम र ठेक्का नं	वीमा BOQ	वीमा भुक्तानी	वीमा लागू भएको अवधि । महिना	वीमा लागू नभएको अवधि । महिना	बढी भुक्तानी
१	NCB। 01 । 2081.82 नेवा कन्सट्रक्सन ठिमी	५००००	४९४८०। ४७	६	१३	३३८५५। ०५
२	NCB। 02 । 2081.82 स्कारा । अभियन्ता जे भी	१०००००	५६१०३। ४५	४	१३	४२९०२। ६३
३	NCB। 03 । 2081.82 विल्डकन डिजाईन एण्ड डेभलपर्स प्रा लि	१६००००	१४०१३०। ०४	४	१३	१०७१५८। २६
४	NCB। 04 । 2081.82	८००००	६६०१९। २६	३	१३	५३६४०। ६४
जम्मा						२३७५५६। ५८

असुल गर्नुपर्ने २,३७,५५६.५८

६३

अमानतबाट कार्य:

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९८ को १ र ९८ को ३ अनुसार एक तह माथिको स्वीकृति लिएर रु १ लाख सम्मको निर्माण। मर्मत कार्य अमानतबाट गराउन सकिने व्यवस्था छ । यस पालिकाले वडा नं ३ का वडा सदस्य श्री कृष्णगोपाल चौगुठीको नाममा एक तह माथिको स्वीकृति नगराई भौ नं ५७ मिति २०८१।१०।२३ मा भक्तपुर महोत्सवको लागि १ लाख पेशकी लिई रु १५३६७२ खर्च गरेको देखिएकोले उक्त खर्च नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको १,५३,६७२

६४

लागत सहभागिता:

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ को १ क र ३ को १ क अनुसार १ करोड रुपैया सम्मको योजना उपभोक्ता समिति मार्फत सम्झौता गरी सम्पन्न गर्न सकिने उल्लेख छ । उपभोक्ता समितिको हिस्सा समेत अनिवार्य रुपमा समावेश गरी ६० लाख भन्दा माथिका योजनामा आईटम वाईज उपभोक्ता समितिको हिस्सा समावेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले आ व २०८१।८२ मा नगरस्तरमा ६६ उपभोक्ता समिति परिचालन गरी रु १६१७६५७२५।४२ भुक्तानी भएकोमा कुनै पनि उपभोक्ता समितिसँग लागत साझेदारी गरेको देखिएन । ६६ मध्ये ५ वटा उ स ले ६० लाखभन्दा माथि ८८ लाख सम्म भुक्तानी लिएको देखिन्छ । ऐन र नियमको मर्म विपरित उ स परिचालन गरेको देखिए पनि पालिकाले नागरिकको चन्दा श्रमदान समेतको हिस्सा वार्षिक रुपमा प्रकाशित हुने हुँदा अनिवार्य लागत साझेदारी नगरिएको जवाफ दिएको छ । नियमानुसार प्रत्यक्ष योजनागत लागत साझेदारी गरेर योजना कार्यान्वयन गराई पालिकाले उपभोक्ता समितिलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६५

जटिल प्रकृतिको काम:

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ को ९ अनुसार उपभोक्ता समितिले जटिल प्रकृतिको काममा प्रयोग हुने मेशिनरी आईटम सहितको प्रयोग गरी गरिने कार्य गर्न सक्ने छैन भन्ने व्यवस्था छ । ९ को क मा मेशिनरी सहितको लागत अनुमान पालिकाले स्वीकृत गरेको अवस्थामा गर्न सक्ने व्यवस्था भए पनि पालिकाले स्वीकृत नगरी तपशिल बमोजिम ३ उपभोक्ता समिति मार्फत सडक कालोपत्रे (प्रिमिक्स कार्पोटिड) को काम गरेको देखिएकोले नियमसम्मत नभएको भुक्तानी रु.

सि नं	योजना उ सको नाम	कालोपत्रे		
		परिमाण	दर	रकम
१	नपली ईशानेश्वर मन्दिर उ स उत्तर तर्फको वाटो पिच उ स	११।०९	२३६०८।१५	२६१७३५।३४

२	सल्लाघारी १० र सेपनीमा उत्तर वाटो पिच उ स	७६।१८	४९५।४४	४३४०९१।८८	
३	वडा नं ७ मा पिच वाटो निर्माण उ स	७९८।४६	४९५।४४	३९५५८६।५१	
		जम्मा		१०९१४१३।७३	
				अनियमित भएको	१०,९१,४१४

६६

ढुवानीको दर:

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १० अनुसार सार्वजनिक निकायले निर्माण। मर्मत कार्यको लागत अनुमान जिल्ला दररेटको आधारमा तयार पारी सोही अनुसार भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले ढुवानीको विभिन्न विधि र साधनको दररेट स्वीकृत गरी सोही अनुसार निर्माण । मर्मत कार्य गरेको देखिन्छ । वडाहरुमा निम्न वमोजिम एकै प्रकारको कार्य गर्दा फरक दरमा दररेट स्वीकृत गरी भुक्तानी दिएको देखिएकोले उपभोक्ता समितिसँग असुल उपर गर्नुपर्ने रु.

भौ नं । मिति	उ सको नाम	आईटम	परिमाण	हुनुपर्ने दर	भएको दर	फरक दर	रकम
६३।२०८१।१२।२७	ख्यापुखु मर्मत सुधार उ स वडा नं ५	ढुवानी भाडा	१७१।५५	५००	७२१	२२१	३७९१२.५५
५९।२०८१।१२।०४	अमात्य चोकदेखी सुकुलढोका चोकसम्म ढुङ्गा छपाई उ स वडा नं ५	ढुवानी भाडा	४२।१०	५००	७२१	२२१	९३०४.१
१३७।२०८२।०३।२२	जगाञ्चो स्थित पर्नी जगामा वाल लगाउने कार्य उ स वडा नं ६	ढुवानी भाडा	१०९।५७	३३१।२९	३८०।९८	४९।६९	५४४४.५३
						जम्मा	५२६६१.१८

असुल गर्नुपर्ने ५२,६६१.१८

६७

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण:

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत भत्ता वितरण गर्दा सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ सामाजिक सुरक्षा नियमावली २०७६, सामाजिक सुरक्षा भत्ता संचालन कार्यविधि २०७७ को प्रावधान वमोजिम गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। यस आर्थिक बर्षमा पालिकाले देहायका लाभग्राहीलाई देहाय अनुसार लाभग्राहीको खातामा ई.एफ.टी गरी भत्ता वितरण गरेको छ।

विवरण	प्रथम किस्ता		दोस्रो किस्ता		तेस्रो किस्ता		चौथो किस्ता	
	वितरण गरेको संङ्ख्या	वितरण गरेको रकम	वितरण गरेको संङ्ख्या	वितरण गरेको रकम	वितरण गरेको संङ्ख्या	वितरण गरेको रकम	वितरण गरेको संङ्ख्या	वितरण गरेको रकम
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	४९२१	५८५४०३३६	४९९३	५९४४०५२१	५०४४	६००८०८५८	५१०७	६०८८५१७६
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	६	४७८८०	६	४७८८०	६	४७८८०	५	३९९००
जेष्ठ नागरिक एकल महिला	६०७	४८३३२२०	६१५	४८८११००	५९१	४७०८२००	५५६	४४२८९००
जेष्ठ नागरिक क्षेत्र तोकिएका	०	०	०	०	०	०	०	०
विधवा	१२५८	९९२४५४३	१२८१	१०१३९९२०	१३१३	१०३८१०९३	१३२७	१०५४१५८०
पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	८७	१०३३४१०	८६	१०२९४२०	८६	१०२९४२०	८६	१०२२३४१
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२६६	१६८७५०४	२७०	१७१९४२४	२७४	१७४०७०४	२८१	१७५९९२५
क्षेत्र तोकिएका बालबालिका	०	०	०	०	०	०	०	०
लोपन्मुख बालबालिका	०	०	०	०	०	०	०	०
दलित बालबालिका	१	१५९६	१	१५९६	२	२१२८	२	३१९२
लोपन्मुख जाति	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	७१४६	७६०६८४८९	७२५२	७७२५९८६१	७३१६	७७९९०२८३	७३६४	७८६८१०१४
कुलजम्मा								३०९९९९६४७

६८ शिक्षा तर्फः

६८.१ सामुदायिक विद्यालयको दरबन्दी तथा पदपूर्ति: आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा पालिका भित्रका २८ वटा सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक दरबन्दी तथा पदपूर्तिको अवस्था देहाए बमोजिम रहेको छ ।

विद्यालयको किसिम	दरबन्दी संख्या	स्थायी पदपूर्ति	पदपूर्ति मध्ये राहत/करार	रिक्त दरबन्दी
सामुदायिक	४६१ (राहत र उ.मा.समेत)	३९३	४३/२२	३

उक्त विवरण अनुसार पालिकामा जम्मा ४६१ दरबन्दी रहेकोमा ३९३ जना स्थायी पदपूर्ति र ४३ जना राहत र २२ जना करारमा नियुक्त गरी ४५८ पदपूर्ति गरेको देखिन्छ भने ३ पद रिक्त रहेको छ ।

६८.२ शिक्षक विद्यार्थी अनुपात: शिक्षा विभाग शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी भक्तपुरबाट प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०८१।८२ मा गरिएको व्यवस्था अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपात हिमाली भेगमा १:४० पहाडी भेगमा १:४५ र तराई भेगमा १:५० रहने व्यवस्था छ । पालिकाबाट प्राप्त २०८१ चैत्रको विवरण अनुसार पालिका अन्तर्गतका विद्यालयको शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको अवस्था देहाय बमोजिम छ ।

क्र स	विद्यालय नाम	शिक्षक संख्या	विद्यार्थी संख्या	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात
१	Adarsha Azad Secondary School	५९	१०४२	१:१८
२	Bagiswori Secondary School	११३	४०९७	१:३६
३	Bal Mandir Basic School	४	३३	१:०८
४	Bal Sewak Basic School	२३	२४८	१:११
५	Baradayani Basic School	१०	११३	१:११
६	Basu Secondary School	६८	८१६	१:१२
७	Bharati Basic School	२	४६	१:२३
८	Bhim Adarsha Basic School	१२	१२९	१:११
९	Brahmacharini Basic School	८	७७	१:१०
१०	Bramhayani Basic School	१५	११७	१:०८
११	Chandeshwori Basic School	११	२०२	१:१८
१२	Dattatraya Basic School	१९	६१	१:०३
१३	Dhyola Basic School	२	२१	१:१०
१४	Ganesh Secondary School	४९	६३७	१:१३
१५	Gyan Bijaya Basic School	१८	७२	१:०४
१६	Hansabahini Basic School	८	५९	१:०७
१७	Jagriti Secondary School	१२	१०२	१:०८
१७	Janasewa Basic School	१४	१०१	१:०७
१९	Mahendra Basic School	७	१०८	१:१५
२०	Medha Secondary School	४४	७९५	१:१८
२१	CBR Organization Bhaktapur	८	७२	१:०९
२२	Nabin Basic School	२६	२१७	१:०८
२३	Padma Secondary School	६०	६१९	१:१०
२४	Samaj Sewa Institute Basic School	१४	८२	१:०६
२५	Samaj Sudhar Secondary School	३६	४६१	१:१३
२६	Santati Basic School	१२	१५४	१:१३
२७	Sarada Basic School	१८	९४	१:०५
२८	Saraswati Bidyagriha Secondary School	३९	४७५	१:१२

२९	Shanti Niketan Secondary School	४७	४०९	१:०९
३०	Sharada Secondary School	२४	४१७	१:१७
३१	Shree Basic School	४	७५	१:१९
३२	Siddhi Sarada Basic School	१३	७०	१:०५
३३	Sustamanasthiti Kalyan School	१०	३१	१:०३
३४	Tara Secondary School	४५	२९७	१:०७
३५	Udaya Basic School	६	८२	१:१४
३६	Vidyarthi Niketan Secondary School	४८	३१७	१:०७

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिका अन्तर्गत रहेका ३६ वटा विद्यालयमा ४६१ जना शिक्षक र १२७४८ जना विद्यार्थी रहेकोमा औषत शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:२८ रहेको छ । जुन अनुपात निर्धारित अनुपातभन्दा न्यून हो । श्री कोश्वरी मा वि को शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:३६ रहेको छ भने श्री दत्तात्रय आधारभूत विद्यालय र सुस्थमनस्थिति कल्याण विद्यालयको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:३ रहेको छ । कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि बमोजिम शिक्षक विद्यार्थी अनुपात मिलाउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६८.३ **विद्यालय र विद्यार्थी संख्या:** पालिकाले तयार पारेको शैक्षिक सत्र २०८१ चैत्रको विवरण अनुसार देखिएका व्यहोराहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क्र.स	विद्यालयको किसिम	विद्यालय संख्या	विद्यार्थी संख्या
१	सामुदायिक विद्यालय	३६	१२७४८
२	संस्थागत विद्यालय	५६	२५१३७
जम्मा		९२	३७८८५

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाभित्रका ३६ सामुदायिक र ५६ संस्थागत सहित ९२ विद्यालयमा जम्मा ३७८८५ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेकोमा सामुदायिकमा ३३.६५ प्रतिशत र संस्थागतमा ६६.३५ प्रतिशत विद्यार्थी अध्ययनरत रहेको देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६८.४ **प्रति विद्यार्थी लागत:** पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को प्रति विद्यार्थी लागत देहाय बमोजिम रहेको छ ।

बजेट विवरण	बजेट रकम	खर्च रकम	विद्यार्थी संख्या	प्रति विद्यार्थी लागत
शिक्षा क्षेत्रको कुल बजेट	३९,२०,४५,०००।-	३४९६८७१६६.६६	१२७४८	२७४३०.७४

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाको सामुदायिक विद्यालयको बाल विकास देखि कक्षा १२ सम्म प्रति विद्यार्थी लागत रु.२७४३०.७४।- रहेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६८.५ **शैक्षिक गुणस्तर:** पालिका अन्तर्गत रहेका विद्यालयहरूको २०८१ सालको एस.ई.ई. परीक्षामा जम्मा २४१० विद्यार्थीको सहभागी भएकोमा नतिजाका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको तुलना देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.स.	जि.पि.ए.	जम्मा विद्यार्थी	उत्तीर्ण विद्यार्थी संख्या		उत्तीर्ण प्रतिशत	
			संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक
१	३.६१ - ४.००	१५६७ संस्थागत	५९५	१९३	९५.५३%	८०.७८%
२	३.२१ - ३.६०	८४३ सामुदायिक	५८३	२१८		
३	३.२१ भन्दा कम		३१९	२७५		
	जम्मा	२४१०	१४९७	६८१		

उल्लेखित तालिका अनुसार ३.६१ - ४.०० जि.पि.ए. ल्याउने ७८८ जना विद्यार्थी मध्ये ५९५ जना संस्थागतबाट र १९३ जना सामुदायिक विद्यालयबाट उत्तीर्ण भएको देखिन्छ भने ३.२१-३.६० जि.पि.ए. ल्याउने ८०१ विद्यार्थी मध्ये ५८३ जना संस्थागत र २१८ जना सामुदायिक विद्यालयबाट उत्तीर्ण भएको देखिन्छ । ३.२१ भन्दा कम ल्याउने ५२ विद्यार्थी ५९४ जना विद्यार्थी मध्ये ३१९ जना संस्थागत र २७५ जना सामुदायिक विद्यालयबाट उत्तीर्ण भएको देखिन्छ । जसअनुसार उच्च जि.पि.ए. ल्याउने विद्यार्थी सामुदायिक विद्यालयमा न्यून देखिएको तथा सामुदायिक विद्यालयको प्रति विद्यार्थी लागत रु २७,४३०.७४।-

रहेकोमा उत्तीर्ण प्रतिशत न्यून रहेकोले सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरमा थप सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

- ६८.६ **शिक्षक दरबन्दी मिलान र विद्यालय समायोजन:** पालिकाको औषत शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:२७ रहेकोमा सार्वजनिक विद्यालय समायोजन एवं एकिकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ र शिक्षक दरबन्दी (मिलान तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ अनुसार संघीय कानूनले तोके बमोजिम विद्यालय समायोजन एवं शिक्षक दरबन्दी मिलानको कार्य गरेको पाइएन । त्यसैले आवश्यकता र औचित्य समेतलाई विचार गरी प्रचलित कानून अनुसार विद्यालय समायोजन एवं शिक्षक दरबन्दी मिलान तर्फ सम्बन्धित निकायहरूले ध्यान दिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

- ६८.७ **संस्थागत विद्यालयको छात्रवृत्ति:** भक्तपुर नगरपालिका शिक्षा ऐन २०७४ को दफा २३ (१) बमोजिम संस्थागत विद्यालयले कुल विद्यार्थी संख्याको १० प्रतिशत र विद्यार्थीलाई गरिब तथा जेहन्दार छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनुपर्ने उल्लेख छ ।

क्र.सं.	विद्यालय	विद्यालय संख्या	विद्यार्थी संख्या	छात्रवृत्ति प्राप्त गर्नुपर्ने विद्यार्थी संख्या	कैफियत
१	संस्थागत	५६	२५१३७	२५१३	पालिकाले अनुगमन नगरेको

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिका अन्तर्गतका संस्थागत विद्यालयमा २५१३७ जना विद्यार्थी रहेकोमा विद्यालयले छात्रवृत्ति उपलब्ध गराए नगराएको सम्बन्धमा पालिकाले अनुगमन गरेको पाइएन । अतः शिक्षा ऐनले तोके बमोजिमको छात्रवृत्ति सम्बन्धमा पालिकाले अनुगमन गरी गरिब तथा जेहन्दार विद्यार्थीको छात्रवृत्ति सुनिश्चित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

- ६८.८ **विद्यालय अनुदानको अनुगमन:** विद्यालय कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि ०८१।८२ कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन अनुसार स्थानीय तहले विद्यालयहरूमा जाने सबै प्रकारका अनुदानहरूलाई व्यवस्थित गर्न र शिक्षामा हुने लगानी प्रभावकारी बनाउन आफ्नो तहको संयन्त्रमा अनुदान व्यवस्थापन यूनिट निर्माण गरी अनुदानको निकास गर्ने व्यवस्था उल्लेख छ । पालिकाले यस वर्ष विद्यालयहरूलाई पाठ्यपुस्तक अनुदान, दिवा खाजा अनुदान, ओजेटी अनुदान, आईसिटि ल्याब अनुदान, नमूना विद्यालय भौतिक निर्माण लगायत अन्य विभिन्न शीर्षकमा रु. ३,४०,१०,२४९ अनुदान निकास दिएकोमा संयन्त्र परिचालन भएको सम्पूर्ण अनुदान खर्चको अनुगमन गरेको देखिएन । पालिकाले आफूले दिएको अनुदानको उपयोगको सुनिश्चितताको लागि अनुगमनको व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

- ६८.९ **विद्यालय निकास रजिष्टर:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ मा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आय व्यय ठिक र विश्वसनीय रहेको तथा दोहोरो हुने गरी भुक्तानी भएको छैन भन्ने कुरामा ध्यान दिनुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले तोकिएको ढाँचामा विभिन्न विद्यालयलाई निकास दिएका विवरणको स्पष्ट विवरण खुल्ने गरी यथार्थ विवरण राख्नुपर्नेमा निकास अभिलेख राखेको छैन । अद्यावधिक निकासको अभिलेख नराख्दा दोहोरो निकास विद्यालयलाई जान सक्ने स्थिति छ । जसबाट विद्यालयलाई वास्तविक रुपमा निकास दिनुपर्ने र भुक्तानि दिएको बारे यथार्थ विवरण प्राप्त गर्न कठिन हुने भएकोले विद्यालयगत निकास रजिष्टर खाता अद्यावधिक राख्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

- ६८.१० **शिक्षक अभिलेख:** पालिकाले पालिका भित्र रहेका विद्यालयहरूको स्वीकृत दरबन्दी (राहत, करार समेत) विद्यालयमा शिक्षक पदपूर्तिको अवस्था, सरुवाको विवरण, अवकास विवरण तयार नगरेकोले निकास भएको रकम वास्तविक भए नभएको भिडान गर्न सकिएन । पालिकाले विद्यालयबाट पेश गरेको माग फारामलाई मात्र आधार लिई तलब निकास दिएको देखिएको हुँदा शिक्षक सरुवा, अवकाश भए पश्चात सम्बन्धित शिक्षकको तलब सुविधा रकम निकास नभएको भनि भिडान गर्न नसकिएको हुँदा अभिलेख तयार गरी खर्चलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

- ६८.११ **दिवा खाजा कार्यक्रम:** कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, ०८१।८२ को कार्यक्रम नं. २.७.११.१ मा पालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा प्रारम्भिक बालविकास देखि कक्षा ५ सम्मका बालबालिकालाई ईमिसको डाटा र उपस्थित दरलाई सत्यापन गराई प्रति विद्यार्थी प्रति दिन रु. १५ का दरले विद्यालयमा विद्यार्थीको भौतिक उपस्थितिमा पुरा समय विद्यालय सञ्चालन भएको दिन (परीक्षामा सामेल भएको दिन समेत) खाजा उपलब्ध गराईएका विद्यालयको प्रधानाध्यापक र वि.व्य.स अध्यक्षबाट विद्यार्थीको सङ्ख्यात्मक हाजिरी विवरण प्रमाणीत गराई स्थानीय तहमा यकिन गरी कूल १८० दिन ननाघ्ने गरी निकास दिने उल्लेख छ । पालिकाले संघिय शसर्त कार्यक्रममा व्यवस्था भएको दिवा खाजा वापत १८० दिनका लागि रु. १,५४,६३,००० खर्च गरेको र १८० दिन भन्दा बढी सञ्चालन भएका विद्यालयका लागि थप पालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट रु. १५ का दरले कूल रु. २,४३,३०५ पालिकाको निर्णयबाट थप भुक्तानी भएको छ । नमूना परीक्षणका क्रममा कतिपय विद्यालयमा निकास भएका दिवाखाजा रकमको माग फाराममा प्रधानाध्यापक तथा विद्यालय.व्य.समितिबाट विद्यार्थीको सङ्ख्यात्मक हाजिरी विवरण प्रमाणीत गरेको पाइएन । अतः कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि बमोजिम सङ्ख्यात्मक हाजिरी विवरण प्रमाणीत गराई स्थानीय तहमा सत्यापन गरी कूल १८० दिन ननाघ्ने गरी निकास दिनुपर्दछ ।

६९ सामुदायिक सिकाई केन्द्र अनुदान:

१३०१०८२१३१५५ कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं. २.७.१३.११(६.१) मा सामुदायिक सिकाई केन्द्र व्यवस्थापन तथा सञ्चालन अनुदान शिर्षकमा प्रति केन्द्र वार्षिक रु ३ लाख उपलब्ध गराउने र सो रकमबाट सामुदायिक सिकाई केन्द्रको व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार परिचालकको प्रमाणित हाजिर अभिलेख हेरी मासिक रु. १०००० का दरले १२ महिनाको पारिश्रमिक र चाडपर्व खर्च उपलब्ध गराउने तथा नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम पारिश्रमिक बमोजिम नपुग हुने रकम स्थानीय तहबाट व्यवस्थापन गर्ने उल्लेख छ । बाँकी रकमबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले देहायका सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरुमा वार्षिक रु. ३ लाखका दरले अनुदान निकासी गरेकोमा सो सम्बन्धि देखिएका वेहोराहरु निम्नसार छन् ।

६९.१ (क)पालिकाले देहायका सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरुमा वार्षिक रु. ३ लाखका दरले अनुदान निकासी गरेकोमा निकासी रकम सदुपयोग गरेको प्रमाण कागजात पेश नभएकोले सोको प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.

सिकाईकेन्द्रको नाम	निकासी रकम	बिल भरपाई पेश रकम	अपुग विल भरपाई रकम	कैफियत
आस्था सामुदायिक सिकाईकेन्द्र	३ लाख	१३००००	१७००००	सामाजिक परिचालकको पारिश्रमिकमा मात्र खर्च गरेको कार्यक्रम सञ्चालनको विल भरपाई पेश नभएको
त्रिवेणी सामुदायिक सिकाईकेन्द्र	३ लाख	०	३०००००	प्रमाण कागजात पेश नभएको
		जम्मा	४७००००	

प्रमाण पेश नगरेको ४,७०,०००

६९.२ (ख) प्रगति सामुदायिक सिकाईकेन्द्रलाई रु. ३ लाख निकासी भएकोमा सिकाई केन्द्रले पेश गरेको प्रमाण कागजात र अडिट रिपोर्टमा रु. २५८५३६ खर्च भई रु. ४१४७४ बचत रकम रहेको देखिएकोले बचत रकम रु. ४१४७४ प्रगति सामुदायिक सिकाई केन्द्रबाट असूल गरी संघीय सञ्चित कोष दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

असूल गर्नुपर्ने ४१,४७४

७० निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान:

कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, ०८१।८२ को क्रियाकलाप नं. २.४.६.२ मा पालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १ देखि १२ सम्ममा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई विद्यालयले माग गरेको विद्यार्थी संख्या सहित रकमलाई ईमिसमा प्रविष्ट तथ्यांकसँग सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १ देखि १२ सम्मका विद्यार्थीको यथार्थ तथ्यांक सत्यापन गराई अनुदान दिने र यसरी अनुदान दिँदा पहिलो पटकमा चालु शैक्षिक सत्रको विद्यार्थी संख्याको ७५% संख्यालाई हिसाव गरी अनुदान दिने र शैक्षिक सत्रमा भएको नयाँ विद्यार्थी संख्याको विवरण, पाठ्यपुस्तक खरिद र वितरण गरेको भरपाईका आधारमा यकिन गरी नपुग हुने रकम मात्र दोस्रो पटक अनुदान दिने तथा सुरुको ७५% निकासी रकम बचत हुन आएमा विद्यालयमा निकासी हुने अन्य शिर्षकको रकमबाट कटाई स्थानीय तहले हिसाब मिलान गर्नुपर्ने व्यवस्था उल्लेख छ ।पालिकाले यस आ.व.मा भौ.नं. ७०१०८१।१२।४ बाट ७५ प्रतिशतवापतको प्रथम निकासी रु ४९६२९१२।७५ र थप अपुग दोस्रो निकासी वापत भौ.नं. १४१।०८२।३।१७ बाट गरी जम्मा रु ६२२९८१५।२५ निकासी गरेको छ । पालिकाले देहायका विद्यालयमा ईमिसिका आधारमा पाठ्यपुस्तकवापत रकम निकासी गरेकोमा विद्यालयले पाठ्यपुस्तक खरिद गरेको विल तथा वितरण गरेको भरपाई पेश नगरेकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.पालिकाले देहायका विद्यालयमा ईमिसिका आधारमा पाठ्यपुस्तकवापत रकम निकासी गरेकोमा विद्यालयले पाठ्यपुस्तक खरिद गरेको विल तथा वितरण गरेको भरपाई पेश नगरेकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

विद्यालयको नाम	निकासी रकम रु.	कैफियत
शारदा आवि	२०५१४	विल भरपाई पेश नभएको
ब्रह्मचारिणि आवि	१३३३७	विल भरपाई पेश नभएको
पद्म मावि	३१५६११	विल भरपाई पेश नभएको
उदय आवि	४६८८	विल भरपाई पेश नभएको
जम्मा	३८५१६१	

प्रमाण पेश नगरेको ३,५४,१५०

७१ ओ.जे.टी. अनुदान:

१३१।०८२।३।१५ शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रद्वारा प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं. २.७.१३.५०(२.६) मा शिक्षण सिकाई सामाग्री तथा ओ.जे.टी. व्यवस्थापनका लागि प्राविधिक धारका विद्यालयलाई अनुदान अन्तर्गत कक्षा ९ देखि १२ सम्मका विद्यार्थीलाई प्रति विद्यार्थी रु. १५००० का दरले हुन आउने रकम एकमूख अनुदान दिने र सो रकमबाट प्राथमिक तह तृतीय श्रेणीको १ जना ल्याब असिस्टेन्ट नियुक्त गर्ने, व्यवहारिक अभ्यासमा सहभागी विद्यार्थीलाई प्रति महिना रु. १००० का दरले विद्यार्थीको बैंक खातामा उपलब्ध गराउने र बाँकी रकमबाट प्रशिक्षक भत्ता एवम् ल्याब सामाग्रीका अतिरिक्त विद्यार्थीका लागि पाठ्यपुस्तक/पाठ्यसामाग्री लगायतका शिक्षण सिकाई व्यवस्थापनका लागि उपयोग गर्न सकिने र कार्यक्रमसँग सम्बन्धित प्रगति प्रतिवेदन स्थानीय तहमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले श्री पद्म मा. वि. (सिभिल इन्जिनियरिङ्ग) तर्फका कक्षा ९ देखी १२ सम्मका ३७

जना विद्यार्थीका लागि प्रति विद्यार्थी रु. १५००० का दरले रु.५,५५,००० निकास गरेकोमा सम्पादित ओजेटि अनुदानको पालिकाबाट अनुगमन प्रतिवेदन पेश भएको छैन । साथै विद्यालयले निकास गरेको अनुदान रकमको कार्यान्वयन कार्यविधि बमोजिम प्रमाण कागजात तथा प्रगति प्रतिवेदन पेश गरेको देखिएन । अतः सोको प्रमाण कागजात तथा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	५,५५,०००
-------------------	----------

७२ **प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन (CTEVT) अनुदान:**

७४१०८९१९२१९२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च गर्न वा भुक्तानि दिन आवश्यक विल, भर्पाइ, प्रमाण कागजातसंलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानि दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्दछ । प्राविधिक शिक्षा सञ्चालनको लागि स्थानीय तहमार्फत अनुदान वितरण मापदण्ड, २०८० को बुँदा २ मा अनुदान प्राप्त गर्ने शिक्षालयको योग्यता सम्बन्धि व्यवस्था उल्लेख छ । जसअनुसार प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषदको सम्बन्धन लिई प्रि डिप्लोमा तह वा डिप्लोमा तहको कुनै एक कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको सामुदायिक विद्यालय वा गैर नाफामूलक संगठित संस्था भएको र चालु शैक्षिक सत्रमा प्रशिक्षार्थी भर्ना कम्तिमा एक कार्यक्रममा तोकिएको कोटाको कम्तिमा ५० प्रतिशत रजिष्ट्रेशन अनिवार्य कायम भएको हुनुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले श्री वागेश्वरी माविलाई CTEVT को मापदण्ड बमोजिम सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन अनुदान वापत ३ वटा कार्यक्रममा लागि प्रति कार्यक्रम रु ७ लाखका दरले जम्मा रु. २१ लाख निकास गरेकोमा विद्यालयले एक कार्यक्रममा तोकिएको कोटाको कम्तिमा ५० प्रतिशत रजिष्ट्रेशन कायम गरेको प्रमाण तथा निकास रकम सदुपयोगको प्रमाण कागजात पेश नगरेकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

विद्यालयको नाम	विवरण	निकास रकम रु.
वागेश्वरी मावि	१८ महिने प्रि डिप्लोमा कार्यक्रम	७ लाख
	२४ महिने प्रि डिप्लोमा कार्यक्रम	७ लाख
	३६ महिने डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ्ग कार्यक्रम	७ लाख
	जम्मा	२१ लाख

प्रमाण पेश नगरेको	२१,००,०००
-------------------	-----------

७३ **सेनेटरी प्याड खरिद, वितरण तथा मौज्जात:**

सेनेटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ मा विद्यालयले छात्रा विद्यार्थी लगत तयार गरी सम्बन्धित स्थानीय तहमा लेखी पठाउने र स्थानीय तहले प्राप्त संख्याको आधारमा एक महिनामा एक छात्राले बढीमा १६ वटा सेनेटरी प्याड प्राप्त गर्ने गरी आवश्यक मात्रामा खरिद गरी सम्बन्धित विद्यालयको महिला शिक्षक वा कर्मचारीलाई सम्पर्क व्यक्ति तोकरी प्याड वितरण प्रक्रिया सुचारु गरी अर्को महिनाको ७ गतेभित्र सूचना पाटीमा विवरण टाँस्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै कार्यविधिको दफा २०(६) मा स्थानीय तहले विद्यालयको शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको तथ्यांकसँग सत्यापन गरी सेनेटरी प्याड आवश्यक पर्ने छात्राहरुको संख्याको आधारमा कार्यविधि बमोजिम हुने गरी विद्यालयहरुको खातामा रकम निकास गर्न सक्ने व्यवस्था उल्लेख छ । साथै स्थानीय तहले विद्यालयबाट हुने स्यानिटरी प्याडको वितरण र प्रयोगको अवस्थाको अनुगमन गर्ने तथा विद्यालयले सो कार्यमा भएका कार्यहरुको प्रतिवेदन तयार गरी पालिकामा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले यस आ.व. मा देहायका विभिन्न १८ वटा विद्यालयका कक्षा ६ देखि १२ सम्मका ३२५१ जना छात्राका लागि नगद कूल रु.३४,१३,५५०।- विद्यालयको नाममा निकास गरेकोमा सम्बन्धित विद्यालयले स्यानिटरी प्याड खरिद विल तथा वितरण भर्पाइ प्रमाण पेश नगरेकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

विद्यालयको नाम	कक्षा ६ देखि १२ का जम्मा छात्रा संख्या	जम्मा निकास रु.
सन्तति आवि	७	७३५०
भीम आदर्श आवि	७	७३५०
नवीन आवि	१४	१४७००
आदर्श आजाद मावि	४०५	४२५२५०
बासु मावि	२०९	२१९४५०
सरस्वती विद्यागृह मावि	९९	१०३९५०
शान्ति निकेतन मावि	१३०	१३६५००
समाज सुधार मावि	८७	९१३५०
ज्ञान विजय आवि	९	९४५०
गणेश मावि	१२०	१२६०००
बाल सेवक आवि	१८	१८९००
शारदा मावि	१३९	१४५९५०
विद्यार्थी निकेतन मावि	९०	९४५००
चण्डेश्वरी आवि	२	२१००
मेधा मावि	२२०	२३१०००
बरणदायि आवि	१	१०५०
तारा मावि	७५	७८७५०
वागीश्वरी मावि	१४२५	१४९६२५०

जागृति मावि	२५	२६२५०
पद्म मावि	१४९	१५६४५०
दत्तात्रय आवि	७	७३५०
सुस्त मनस्थिति कल्याण वि	१३	१३६५०
जम्मा		३४९३५५०
		प्रमाण पेश नगरेको ३४,९३,५५०

७४

विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण अनुदान:

१४०१०८२।३।१७ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च गर्न वा भुक्तानि दिन आवश्यक विल, भर्पाई, प्रमाण कागजातसंलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्दछ । पालिकाले देहायका विभिन्न शीर्षकहरूमा विद्यालयहरूलाई अनुदान रकम निकासी गरेकोमा सम्बन्धित विद्यालयले अनुदान रकमको कार्यान्वयन कार्यविधि बमोजिम सदुपयोग गरेको प्रमाण कागजात पेश नगरेकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रू.

भौन र मिति	विद्यालयको नाम	विवरण	निकासी रकम	शीर्षक नं.
१४०१०८२।३।१७	दत्तात्रय आवि	ICT व्यवस्थापन	६५००००	२.७.१३.१३
	शारदा मावि	पुस्तकालय व्यवस्थापन	६५००००	२.७.१३.१३
	बासु मावि	विज्ञान प्रयोगशाला	६५००००	२.७.१३.१३
	चण्डेश्वरी आवि	उत्कृष्ट विद्यालय अनुदान	३०००००	२.७.१३.१३
	वागिेश्वरी मावि	कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान	६०००००	२.७.१३.१३
	पद्म मावि	नमूना विद्यालय (११ - १२) अनुदान	२९९९९२९	२.७.१३.१३
	गणेश मावि	९- १० मा अंग्रेजी विज्ञान र गणित अनुदान	१९८७९९४	२.७.१३.४०
	समाज सुधार मावि	९- १० मा अंग्रेजी विज्ञान र गणित अनुदान	५९३९५७	२.७.१३.४०
१३६।०८२।३।१६	पद्म मावि	ल्याब सामग्री सहयोग अनुदान	२०००००	२.७.१३.१०
जम्मा		१३९५९०००		

प्रमाण पेश नगरेको १,३९,५९,०००

७५

उत्कृष्ट विद्यालय अनुदान:

१४०१०८२।३।१७ शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी भक्तपुरबाट प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधिको कार्यक्रम नं. २.७.१३.१३(९.१) मा शैक्षिक व्यवस्थापकिय सुधार सुशासनमा उत्कृष्ट कार्य गरेका विद्यालयलाई कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान वापत पालिकाबाट छनौट भएका विद्यालयलाई रू. २ लाख देखि ३ लाख सम्म एकमुष्ट अनुदान उपलब्ध गराउने उल्लेख छ । पालिकाले यस आ.व.मा श्री भीम आदर्श आविलाई शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदानवापत रू २ लाख निकासी गरेकोमा पालिकाद्वारा अनुगमन प्रतिवेदन पेश भएको छैन । विद्यालयले पेश गरेको प्रमाण कागजातमा रू ६३०००० रकम अतिरिक्त शिक्षक व्यवस्थापनमा खर्च गरेको छ भने रू १३७०००० शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापनमा खर्च गरेकोमा खरिद भएका शैक्षिक सामग्रीको जिन्सी दाखिला प्रमाण पेश नगरेकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रू.

प्रमाण पेश नगरेको १,३७,०००

७६

विद्यालयको भौतिक सुधार कार्यको बिल भर्पाई:

१०२१।२०८२।२।५ नगर शिक्षा समिति भक्तपुर नगरपालिकाको मिति २०८२।१।२३ को बैठकको निर्णयानुसार नगरभित्र सञ्चालित विद्यालयहरूबाट विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस र वडा कार्यालयका प्राविधिक मार्फत लागत ईष्टिमेट सहित नगरपालिकाबाट शिक्षा क्षेत्रलाई उपलब्ध हुने स्रोतको परिधिभित्र रही तोकिएको सीमाभित्रै कार्य सम्पन्न गरी आवश्यक कागजातसहित विल भरपाई साथै कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्न लगाउने निर्णय बमोजिम देहाय बमोजिमका विद्यालयहरूलाई भौतिक सुधारको लागि रकम निकासी गरेकोका लेखापरीक्षण अवधि सम्म पालिकामा नगर शिक्षा समितिको निर्णय बमोजिमको प्राविधिक ईष्टिमेट विल भरपाई सहित कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गरेको नपाइएकोले खर्च पुष्टि गर्ने प्रमाणकागजात सहित कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रू.

विद्यालयको नाम	रकम	प्रयोजन
तारा मावि	४०००००	मूल भवनमा छत निर्माण
शान्ति निकेतन मावि	५०००००	बाढीबाट क्षति भएका सामग्री खरिद
भारती आवि	२०००००	विद्यालय सुधार कार्य
सन्तति आवि	६०००००	जग्गा तथा शिक्षक थप माग, रंगरोगन कौसी घेराबार पानी ट्याङ्की बत्ती व्यवस्थापन घर भाडा (अनुगमन समितिको सिफारिस)
ब्रह्मायणी आवि	१०००००	भौतिक शैक्षिक सुधार

समाजसेवा इन्स्टिच्युट आवि	१०००००	विद्युत वायरिङ
महेन्द्र आवि	१०००००	फर्निचर खरिद
सरस्वती विद्यागृह मावि	७०००००	डेक्स बेञ्च बालमैत्री
जम्मा	२७०००००	

प्रमाण पेश नगरेको २७,००,०००

७७ धानको बिउ वितरण:

१२००।२०८२।३।२० आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी नियमावली २०७७ नियम ३५(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले खुमल ११ जातको धानको बिउ किसानहरुलाई वितरण गर्न ५०० केजी रु १२० को दरले रु६०००० को खरिद गरेकोमा लेखापरीक्षणको अवधिमा २६४ केजी वितरण गरेको भरपाई पेश भएकोले बाँकी २३६ केजीको वितरण भरपाई अथवा मौज्जात विवरण पेश गर्नुपर्ने रू.

प्रमाण पेश नगरेको २८,३२०

७८ स्वकीय सचिव:

स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७५ को अनुसूची १ ख मा नगरपालिकाका प्रमुख उपप्रमुख वडा अध्यक्ष कार्यपालिका सदस्य तथा वडा सदस्यले पाउने सुविधा उल्लेख गरेको छ । उक्त अनुसूची अनुसार नगरपालिकाका प्रमुखले स्वकीय सचिव सुविधा पाउने देखिँदै तर पालिकाले १ जना स्वकीय सचिव करारमा नियुक्त गरी मासिक ४३६८७ का दरले यस वर्ष रु ५९०९५७ भुक्तानी गरेको छ । यसरी पदाधिकारीको सुविधामा उल्लेख नभएको पदमा कर्मचारी नियुक्त गरी तलब भुक्तानी गर्ने कार्य नियमसम्मत नदेखिएको रू.

अनियमित भएको ५,९०,९५७

७९ बैंकिङ भुक्तानी प्रणाली:

नेपाल सरकार प्रदेश तथा स्थानीय तह, विश्वविद्यालय, नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएका संस्थान, समिति परियोजना, प्रतिस्ठान र मातहतका निकायमा काम गर्ने सबै श्रमिक तथा कर्मचारीको पारिश्रमिक एवं वित्तीय सुविधा बैंकिङ्ग, च्यानलबाट भुक्तानी गर्ने प्रक्रियाको प्रारम्भ गर्नुपर्ने भनी नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदले मिति २०७५ साउन १ गते निर्णय गरेको छ । पालिकाले प्रमुख, उपप्रमुख लगायत पदाधिकारी एवं कार्यपालिकाका सदस्य ४५ जनालाई पारिश्रमिक सुविधा वापत मासिक कर बाहेक रु ६८९९२० र वार्षिक कर बाहेक रु ८९७३४४० वडा अध्यक्ष श्री हरिप्रसाद बासुकलाको नाममा भुक्तानी गरी निजले सम्बन्धितलाई नगद बुझाई भरपाई संलग्न गरेको देखिन्छ । कर्मचारी एवं पदाधिकारीको पारिश्रमिक सुविधा उपयुक्त एवं विद्युतीय प्रणाली मार्फत भुक्तानी हुने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८० जनप्रतिनिधिलाई पेशकी:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ मा खर्च गर्ने अख्तियारी र कार्य विधि सम्बन्धमा उल्लेख छ । सोही दफाको उपदफा १ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिन भित्र नगर प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेटको खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने र उपदफा २ मा अख्तियारी प्राप्त भएको १५ दिन भित्र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले सम्बन्धित महाशाखा वा शाखा प्रमुख र वडा सचिवलाई कार्यक्रम र बजेट सहित प्रचलित कानुन बमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारी दिनुपर्ने उल्लेख छ । जनप्रतिनिधिको नगर सभाबाट प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट शाखा महाशाखा हुँदै वडा सचिवलाई खर्चको अख्तियारी दिएकोमा अख्तियारी बमोजिम कर्मचारी मार्फत कार्यक्रम कार्यन्वयन र भुक्तानी गर्नुपर्नेमा पुनःअख्तियारी प्रदान गर्ने जनप्रतिनिधिहरुलाई नै पेशकी दिइ कार्य गराउनु नियमसम्मत तथा औचित्यपूर्ण देखिँदै । पेशकी लिने र प्रशासनिक कार्य कर्मचारी मार्फत गराउनु पर्नेमा पालिकाले जनप्रतिनिधिलाई पेशकी निकासी दिई कार्य गराएका केही उदाहरणहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

गो भौ नं र मिति	पेशकी लिने पदाधिकारीको नाम	कार्य विवरण	पेशकी रकम रु.
१८०।२०८१।६।८	सुनिता प्रजापती अवाल कार्यपालिका सदस्य	नपा भित्रका संस्थागत र सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरुलाई विभिन्न खेल प्रशिक्षणको लागि पेशकी	६०००००
७९७।२०८१।११।५	ज्ञान बहादुर मानन्धर वडा सदस्य	राष्ट्रपति रनिङ्ग प्रतियोगिताको लागि	३५००००
८२४।२०८१।१२।४	रोशन मैया सुवाल वडा सदस्य	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई सर्वोत्तम पिठो वितरण कार्यको लागि	१०००००
८७७।२०८१।१२।१९	श्यामकृष्ण खत्री वडा अध्यक्ष	नपाबाट हुने अन्तर नगर जिम्न्याष्टिक प्रतियोगिताको लागि	१५०००००

सैद्धान्तिक बेरुजु

८१ कानुनी परामर्श:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३(८) अनुसार तोकिएको भन्दा फरक पदमा कर्मचारी पदपूर्ति गर्न नहुने कुरा उल्लेख छ । पालिकाले कानुनी परामर्शकर्ताको रूपमा १ जनालाई नियुक्त गरी मासिक रु.३० हजारका दरले वार्षिक रु.३,६०,००० भुक्तानी गरेको छ । हाल नगरपालिकामा विगत वर्षबाट सररे आएका १६ यस वर्ष थप १५ गरी ३१ वटा मुद्दा दर्ता भएकोमा १२ वटा फैसला भएको अवस्था छ भने १९ मुद्दा अदालतमा विचाराधीन रहेको र ती मुद्दाहरु प्रतिरक्षा लागि आवश्यक जनशक्ति नरहेकाले मुद्दाको लिखित जवाफ तयार गर्ने, अदालती बहस पैरवी एवं कानुनी प्रतिरक्षा गर्ने लगायतका कार्यहरु कानुनी परामर्श मार्फत हुँदै आएका छन् । प्रत्येक वहस पैरवीको आधारमा खर्च भुक्तानी गर्नुभन्दा मासिक पारिश्रमिक भुक्तानी गर्ने गरी सल्लाहकार नियुक्त गरी कार्य गराउँदा पारिश्रमिक खर्च कम लाग्ने हुँदा विस २०४० साल देखि सल्लाहकार नियुक्त गरी पारिश्रमिक भुक्तानी गर्ने गरेको पालिकाको भनाई छ । तसर्थ कानुनी सल्लाहकार नियुक्त गरी तलब भत्ता भुक्तानी गर्नु भन्दा कानून शाखाका कर्मचारीलाई दक्ष बनाई कार्यालयबाट वहस पैरवी हुने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८२ **सम्झौता पेश नभएको:**

१९१२०८११४१२२ पालिकाले जैविक फोहोर व्यवस्थापन गरी मल उत्पादन गराउने कार्यको लागि रिकिशी कम्पोस्ट प्रालि सँग मिति २०७९।३।२७ मा सम्झौता गरेको छ। गत वर्षको भुक्तानी बाँकी दायित्व राखी यस वर्ष रिकिशी कम्पोष्ट प्रालिलाई रु ५०००० भुक्तानी गरेकोमा उक्त फर्मसंग भएको सम्झौता अनुसार करार अवधि मिति २०७८।११।८ देखि लागू भई २ वर्ष सम्म कायम हुने र आवश्यकता अनुसार करार अवधि बढाउन सकिने उल्लेख गरेकोमा उक्त सम्झौता मिति २०८०।११।९ मा समाप्त भएको देखिएकोले २०८१।३ महिनाको भुक्तानी पालिकाले गरेकोमा करार नवीकरण सम्झौता लेखापरीक्षणको क्रममा माग गर्दा पेश नभएकोले नविकरण गरेको सम्झौता पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको | ५०,०००

८३ **सरसफाइ सामान र सेवा शुल्क:**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११ मा लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक निकायले चालू वा अधिल्ला वर्षहरूमा सोही प्रकृतिको मालसामान खरिद गर्दा लागेको वास्तविक लागत, स्थानीय बजारमा प्रचलित दरभाउ, अन्य बजारको प्रचलित दरभाउ र उद्योग वाणिज्य संघले जारी गरेको दररेट समेतलाई आधार मानेर लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले CNMB प्रविधिबाट कुहिने फोहोरलाई कम्पोष्ट मल बनाउन आवश्यक कच्चा पदार्थ खरिद कार्य गर्दा उक्त नियम बमोजिमको प्रकृया पुरा नगरी सोही फर्मबाट प्राप्त दररेटलाई स्थानिय दररेट मानी सोही आधारमा लागत अनुमान तयार गरेको पाइयो। फर्मले दिएको दररेटलाई नै आधारमानी लागत अनुमान रु ६०८५००० तयार गरी २०८१।५।३१ मा खुला बोलपत्रको सूचना प्रकाशन गरेको देखिन्छ। उक्त कम्पोष्ट मल बनाउन आवश्यक कच्चा पदार्थ खरिद कार्यमा १ मात्र बोलपत्रदाताले बोलपत्रमा सहभागी भई रु ६३९५००० कबोल अंक राखेको देखिन्छ। साथै प्राइस सेडुअल फर गुडमा सेमत रु ६३९५००० उल्लेख गरी कुनै छुट दिने उल्लेख गरेको नदेखिएको र नगरपालिकाको लागत अनुमान भन्दा ५.०९ प्रतिशत बढी कबोल गरेकोमा कार्यालयले उक्त खरिद सम्झौता रद्द गर्नुपर्नेमा उक्त फर्मसंग कार्यालयले छुट लिने विषयमा पत्राचार गरेको देखिँदैन तर उक्त फर्मले लागत अनुमान बराबर छुट दिने मिति २०८१।७।६ को निवेदनको आधारमा बोलपत्र मुल्याङ्कन समितिले उक्त फर्मले पेश गरेको लागत अनुमान बराबरको दरलाई स्वीकार गरी कार्यालयले खरिद सम्झौता गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धमा पालिकासँग छलफल गर्दा एकमात्र प्रोप्राइटरी सप्लायर्स भएकोले पुनः सूचना प्रकाशन नगरी उक्त फर्मसंग लागत अनुमान बराबर छुट माग गरी सम्झौता गरेको जनाएकोमा उक्त फर्मले प्रोप्राइटरीको आधिकारीकपत्र समेत पालिकामा पेश गरेको पाइएन। वातावरण संरक्षणमा अबल जापनिज प्रविधि भएको भन्ने फर्मले दावी गरे पनि दररेट तयारी, आधिकारिकता प्रमाणीकरण लगायतको कमी देखिएकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको | ६३,९५,०००

८४ **विज्ञापन कर:**

विज्ञापन नियमन गर्ने एन २०७६को दफा २१(२)ख र विज्ञापन नियमन गर्ने नियमावली २०७७को ६(क) (३) तथा सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको २०७९।५।७को परिपत्रमा सवै सरकारी विज्ञापन वापत भुक्तानी हुने रकममा ऐनको दफा २१ ख बमोजिम तीन प्रतिशतले हुन आउने रकम भुक्तानी गर्दाको वखत नै कट्टा गरी विज्ञापन बोर्डको एभरेष्ट बैंक सिंहदरवारमा रहेको बैंक खाता नंबर ००१२०१०५२०००३७[office of the Advertisement Board] मा नियमित रुपमा पठाउनु पर्ने निर्देशन गरेको छ। नमुनाको रुपमा परीक्षण गर्दा पालिकाले निम्नानुसार विज्ञापन भुक्तानीमा कर रकम कट्टा गरी विज्ञापन बोर्डको एभरेष्ट बैंक सिंहदरवारमा रहेको बैंक खाता नंबर ००१२०१०५२०००३७[office of the Advertisement Board]मा नियमित रुपमा पठाएको नदेखिएकोले कानुनको पालना गरी सम्बन्धितबाट असुल गरी विज्ञापन बोर्ड पठाउनु पर्ने रु.

भौ नं मिति	विज्ञापन प्रकाशन गर्ने	कर वाहेक रकम	३% कर रकम
१९१२०८१।५।१९	मजदुर दैनिक भक्तपुर	२९५५७४	८८६७
४०६।२०८१।८।१३	मजदुर दैनिक भक्तपुर	४४२४९५	१३२७४
१५०।२०८२।१।१९	मजदुर दैनिक भक्तपुर	७०१२६८	२१०३८
१९४३।२०८२।३।१८	मजदुर दैनिक भक्तपुर	६२२८६८	१८६८६
१२३६।२०८२।३।२२	मजदुर दैनिक भक्तपुर	२३४३३७	७०३०
जम्मा			६८८९५

असुल गर्नुपर्ने | ६८,८९५

८५ **कर समायोजन:**

मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १४ मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका फर्मसँग तोकिएको ढाँचाको कर बिजक लिई खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले देहायको फर्मबाट सूचना प्रकाशन गरी पेश गरेको बिल हातले केरमेट गरेको पाइएकोले उक्त कर रकम समायोजन गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

फर्मको नाम	विल नं मिति	मुअकर बाहेक रकम	मुअकर रकम
मजदुर दैनिक	४७२ मिति केरमेट	४२४८०	५५२२
मजदुर दैनिक	४७१।२०८१।९।२८	१९८०८	१५३५
जम्मा			७०५७

प्रमाण पेश नगरेको | ७,०५७

८६ **भुक्तानी बाँकी प्रमाणीत वेगर खर्च:**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ९ मा बहुवर्षीय खरीद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेश गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ। पालिकाले गतवर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको खाता तथा कच्चावारी (म.ले.प.फा.नं. २२१) प्रमाणित तथा यस वर्षको बजेटमा समेत गत वर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको व्यवस्था नगरी रु १४७०००।- भुक्तानी दिएको छ। तसर्थ यस्तो भुक्तानी गर्दा बजेटमा व्यवस्था गरी भुक्तानी बाँकीको कच्चावारी प्रमाणित गराई खर्च लेख्नुपर्नेमा सो नगरी खर्च लेखेको नियमित नदेखिएको रु.

भौचर नं	विवरण	रकम

१२०१२०८१।५।२१	नपाबाट संचालित जापनीज भाषा कक्षा २०८० चैत्र देखि २०८१ असार सम्मको	१४७०००
जम्मा		१४७०००

अनियमित भएको १,४७,०००

८७ **आयोजनाहरू तर्फ आन्तरिक नियन्त्रणका वेहोराहरू:**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा (३१) बमोजिम कार्यालयको कामको प्रकृति अनुसार आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागू गराउनुपर्ने उल्लेख छ । संस्थाहरू/निकायहरूले तोकिएको ढाँचामा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागू गरेको नदेखिएकोले नियमानुसार तयार गरी लागू गर्नु पर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यवहोराहरू निम्नसार छन् ।

• आयोजना लगायतका अन्य निकायहरूले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ का बित्तीय विवरणहरू नेपाल लेखामान बोर्डद्वारा जारी गरिएको गैर नाफामूलक संस्थाहरूको लागि लागू हुने नेपाल लेखामान NAS 32 अनुरूप तयार गरेको नदेखिएकोले तोकिए अनुसार तयार गर्नुपर्दछ ।

• आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७, को नियम ९९ मा सरकारी सम्पत्ती तथा जिन्सी मालसमानको निरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ । निकायले लगत खडा गरी अभिलेख राखिएको सम्पत्ती तथा जिन्सी मालसमानको मौजुदा अवस्थाको सम्बन्धमा बर्षमा कम्तीमा एक पटक आफैं वा त्यस्तो मालसमान जिम्मा लिने कर्मचारी बाहेक अन्य कर्मचारीको नेतृत्वमा समिति गठन गरी मालसमानको वर्तमान अवस्था र लिलामविक्रि, मिन्हा, मर्मत गर्नुपर्ने र साबुत समानको जिन्सी निरीक्षण गरी गराई महालेखा परीक्षकवाट स्वीकृत ढाँचामा सम्पत्ति तथा जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आयोजना लगायतका अन्य निकायहरूले सालबसाली रुपमा गर्नुपर्ने जिन्सी निरीक्षण चालु आर्थिक बर्षमा भएको पाईएन तथा नियमावलीको नियम १०१ बमोजिमको जिन्सी मौजुदातको बार्षिक विवरण समेत तयार गरेको पाईएन ।

• खप टेलिभिजनले बजेट खर्च तथा आम्दानी गर्दा महालेखा परीक्षकको कार्यालयवाट स्वीकृत फारमहरू प्रयोग गरी श्रेस्ता व्यवस्थित गर्नुपर्दछ । टेलिभिजनले डोर हांजिरमा काम लगाउदा मलेप फारमहरू कार्यान्वयन गरेको देखिएन ।

• थंथु निर्माण तथा पुनःनिर्माण आयोजनाले बजेट खर्च तथा आम्दानी गर्दा महालेखा परीक्षकको कार्यालयवाट स्वीकृत फारमहरू प्रयोग गरी गर्नुपर्दछ । तर आयोजनाले गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताव, डोर हांजिरमा काम लगाउदा सो प्रयोग गरेको पाइएन भने बजेट खर्च गर्दा एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गिकरण र व्याख्या २०७४ अनुसार बजेट शीर्षक मिलाई खर्च लेख्नु पर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८८ **अरनिको सभा भवनतर्फ:**

८८.१ **परिचय:** अरनिको सभा भवन निर्माण आयोजना, दोश्रो चरण, भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा अघि बढाइएको एक महत्वपूर्ण सार्वजनिक पूर्वाधार विकास योजना हो। पहिलो चरण अन्तर्गत जग्गा व्यवस्थापन लगायतको कार्य गरिएको थियो । यस आयोजनाको उद्देश्य स्थानीय स्तरमा शैक्षिक, सांस्कृतिक, सामाजिक तथा साहित्यिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त र आधुनिक सभागृह उपलब्ध गराउनु हो। ऐतिहासिक व्यक्तित्व अरनिकोको नामबाट नामकरण गरिएको यो सभाभवनले कला, वास्तुकला र सांस्कृतिक पहिचानलाई पनि सम्मान गर्ने लक्ष्य राखेको छ। यसले स्थानीय समुदायबीच सामाजिक एकता, बौद्धिक गतिविधि र सांस्कृतिक संरक्षणमा टेवा पुर्‍याउने अपेक्षा गरिएको छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८८.२ **आय व्यय विवरण/वासलात:**

आय		व्यय	
विवरण	रकम रु	विवरण	रकम रु
शुरु मौजुदात	०।००	बजेट खर्च	१०,०४,८९,५४६।००
नगरपालिकावाट निकास	४,९८,७९,५०६।००	बैंक मौजुदात	६,९४,९३०।००
संघीय सरकारवाट निकास	५,००,००,०००।००		
धरौटी काट्न बाँकी	१२,३२,९७०।००		
जम्मा	१०,९९,०४,४७६।००	जम्मा	१०,९९,०४,४७६।००

सैद्धान्तिक बेरुजु

८८.३ **पेशकी बाँकी:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५२ बमोजिम आयोजनाको आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्म पनि फछौट हुन नसकी बाँकी रहेको पेशकी फछौट गर्नुपर्दछ ।

क्र सं	पेशकी लिनेको विवरण	वापत	रकम रु
१	एटलस स्मार्ट जे भी	निर्माण पेशकी	१ ३९ १२ ०००।००

सैद्धान्तिक बेरुजु

८९ **खप अस्पताल भवन निर्माण आयोजना:**

- ८९.१ **परिचय:** ख्वप अस्पतालको भौतिक पुर्वाधार तयार गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको ख्वप अस्पताल भवन निर्माण आयोजनाले आफ्नो कार्य विगत देखी चलि रहेको निर्माण कार्य चालु आर्थिक बर्षमा सम्पन्न गरेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८९.२ **आय व्यय विवरण/वासलात:**

आय		व्यय	
विवरण	रकम रु	विवरण	रकम रु
शुरु मौज्जात	७७, १७, ७३८।३०	बजेट खर्च	५१, २३, ७०८।००
वैक व्याज	७०, ७६५।९६	बैंक मौज्जात	२६, ६४, ७९६।२६
जम्मा	७७, ८८, ५०४।२६	जम्मा	७७, ८८, ५०४।२६

आयोजनाको वैक खाता नं १०६६०२८९१ को बैंक मौज्जात आयोजनाको श्रेस्ता अनुसार रु २९,२९,५०९।२६ रहेकोमा बैंक अनुसार रु २९,७४,५८२।२६ देखिएकोले फरक रकम एकिन गरी रु ४५०७३ हिसाव मिलान गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९० **ख्वप टेलिभिजनतर्फ:**

- ९०.१ **परिचय:** ख्वप टेलिभिजन भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित एक सामुदायिक टेलिभिजन च्यानल हो। यसले स्थानीय समाचार, शैक्षिक कार्यक्रम, सांस्कृतिक सम्पदा, परम्परा र सामुदायिक गतिविधिहरूलाई प्राथमिकताका साथ प्रसारण गर्दै आएको छ। भक्तपुरको कला, भाषा, जात्रा तथा ऐतिहासिक धरोहरको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा टेलिभिजनले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ। स्थानीय तहका नीति, योजना तथा सार्वजनिक सूचनालाई नागरिकसम्म पुर्याउने माध्यमका रूपमा यसले काम गर्दै आएको छ। समुदाय-केन्द्रित प्रसारण नीतिका साथ ख्वप टेलिभिजनले सूचना, शिक्षा र मनोरञ्जनलाई सन्तुलित रूपमा प्रस्तुत गरी स्थानीय सञ्चार क्षेत्रमा विशिष्ट पहिचान बनाएको छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९०.२ **आय व्यय विवरण/वासलात:**

आय		व्यय	
विवरण	रकम रु	विवरण	रकम रु
शुरु मौज्जात	२७ ८२ ६४३।००	बजेट खर्च	२६७५ ७४३।००
नगरपालिकावाट निकास	७५ ०० ०००।००	अन्तिम मौज्जात	६ १४ ९३०।००
व्याज आम्दानी	४० ४५४।९०		
जम्मा	१०३ २३ ०९७।९०	जम्मा	१०३ २३ ०९७।९०

सैद्धान्तिक बेरुजु

९१ **थंथु दरवार पुननिर्माण आयोजना:**

- ९१.१ **परिचय:** थंथु दरवार पुननिर्माण आयोजना भक्तपुरस्थित ऐतिहासिक दरवारको संरक्षण तथा पुनस्थापनासँग सम्बन्धित महत्वपूर्ण सांस्कृतिक परियोजना हो। २०७२ सालको भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त संरचनालाई परम्परागत नेवारी वास्तुकला शैली, मौलिक काठकला तथा इँटा-माटो प्रविधि प्रयोग गरी पुननिर्माण गर्ने उद्देश्यले यो आयोजना अधि बढाइएको हो। आयोजनाले सम्पदाको मौलिकता जोगाउँदै संरचनागत मजबुती, भूकम्पीय सुरक्षात्मक मापदण्ड र दीगो संरक्षणलाई प्राथमिकता दिएको छ। स्थानीय कारीगर, प्राविधिक तथा सरोकारवालाको सक्रिय सहभागितामा सञ्चालन भइरहेको यस परियोजनाले पर्यटन प्रवर्द्धन, सांस्कृतिक पहिचानको संरक्षण र स्थानीय अर्थतन्त्र सुदृढीकरणमा समेत योगदान पुर्याउने अपेक्षा गरिएको छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९१.२ **आय व्यय विवरण/वासलात:**

आय		व्यय	
विवरण	रकम रु	विवरण	रकम रु
शुरु मौज्जात	१८७८५००१।०९	बजेट खर्च	१५९००२४७।००
नगरपालिकावाट निकास	५०००००।००	बैंक मौज्जात	९२७६०५७।३९
वैक व्याज	१९१३०३।३०		
गत बर्षको पेशकी	१२०००।००		
जम्मा	२५१७६३०४।३९	जम्मा	२५१७६३०४।३९

- ९१.३ **भुक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारी वेगर भुक्तानी:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ९ मा बहुवर्षीय खरीद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेश गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ । गतवर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको खाता तथा कच्चावारी (म.ले.प.फा.नं. २२१) प्रमाणित तथा यस वर्षको बजेटमा समेत गत वर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको व्यवस्था नगरी आयोजनाको गो भौ नं १९ मिति २०८१।११।१२ वाट थंथु दरवार पुननिर्माण उपभोक्ता समितिको पेशकी फछ्यौट गर्दा विल रकम रु ६५७३६।९८ र डोर हाँजिर रकम रु ३९७३००।०० गरी जम्मा रु ४६३०३६।९८ गत आर्थिक बर्षको विल संलग्न गरी भुक्तानी गरेको देखिन्छ । तसर्थ यस्तो भुक्तानी गर्दा बजेटमा व्यवस्था गरी भुक्तानी बाकीको कच्चावारी प्रमाणित गराई खर्च लेख्नुपर्नेमा सो नगरी खर्च लेखेको नियमित नदेखिएको रु ४६३०३६।९८

अनियमित भएको ४,६३,०३७

९२ **भक्तपुर क्राफ्ट लिमिटेड तर्फ:**

- ९२.१ **परिचय:** भक्तपुर क्राफ्ट लिमिटेड भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा स्थापित एक उद्योग हो, जसले परम्परागत नेपाली हस्तनिर्मित कागज (लोकटा पेपर) उत्पादन तथा प्रशोधन कार्य गर्दछ। यस कम्पनीले स्थानीय स्रोतसाधन र सीपलाई उपयोग गरी गुणस्तरीय कागज तथा कागजजन्य सामग्री उत्पादन गर्दै आएको छ। वातावरणमैत्री प्रविधि र दिगो उत्पादन प्रक्रियालाई प्राथमिकता दिँदै यसले स्वदेशी तथा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा नेपाली हस्तकला प्रवर्द्धनमा योगदान पुर्याएको छ। रोजगारी सिर्जना, महिला तथा स्थानीय समुदायको सशक्तीकरण र निर्यात प्रवर्द्धनमा कम्पनीको भूमिका महत्वपूर्ण मानिन्छ। परम्परा र आधुनिक प्रविधिको समन्वयमार्फत भक्तपुर क्राफ्ट लिमिटेडले नेपाली कागज उद्योगलाई सुदृढ बनाउन प्रयासरत छ।

९२.२ **आय व्यय विवरण/वासलात:**

आय		व्यय	
विवरण	रकम रु	विवरण	रकम रु
शुरु मौज्जात	२४,८८,४९२।९६	बजेट खर्च	२३,४७,७५७।३७
नगरपालिकावाट निकास	२५,००,०००।००	बैंक मौज्जात	२६,५५,३७३।३४
वैक व्याज	१४,६३७।४५	बढी दाखिला	०।३०
जम्मा	५०,०३,९३०।४१	जम्मा	५०,०३,९३०।४१

- ९२.३ **रकम एकीकृत गर्नुपर्ने:** साविक भक्तपुर क्राफ्ट पेपर लिमिटेडको नाममा नेपाल ईन्भेष्टमेन्ट बैंक लिमिटेडको चालु खाता नं २०६२६०० मा रहेको रु १२,२९६।०० र नेपाल बैंक लिमिटेड वाग्लुङ्ग शाखामा रहेको रु ५,३००।६६ तथा धरौटी वापत हुलाक कार्यालयमा रहेको रु १,०००।००, नेपाल दुरसंचार प्राधिकरणमा रहेको रु ९,०००।०० र नेपाल खानेपानी संस्थानमा रहेको रु १,०००।०० भक्तपुर क्राफ्ट लिमिटेडमा नामसारी हुन बाँकी रहेको देखिएकोले नामसारी गरी नियमित गर्नुपर्ने ।

९३ **ख्वप अस्पतालतर्फ:**

- ९३.१ **परिचय:** ख्वप अस्पताल भक्तपुरमा अवस्थित एक सामुदायिक स्वास्थ्य संस्था हो, जसले सर्वसाधारणलाई सुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्छ। यहाँ आपतकालीन सेवा, मातृ तथा शिशु सेवा, विशेषज्ञ परामर्श, प्रयोगशाला, रेडियोलोजी तथा शल्यक्रिया सेवा उपलब्ध छन्। दक्ष चिकित्सक, आधुनिक उपकरण र बिरामीमैत्री वातावरण यसका विशेषता हुन्। अस्पतालले स्वास्थ्य बीमा सेवा स्वीकार गर्नुका साथै स्वास्थ्य शिविर र जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै समुदायको स्वास्थ्य प्रवर्द्धनमा योगदान पुर्याउँदै आएको छ।

९३.२ **आय व्यय विवरण/वासलात:**

आय		व्यय	
विवरण	जम्मा रु	विवरण	रकम रु
गतको नगद मौज्जात		बजेट खर्च चालु	२६,९८,४७,५९५।९९
चलती खाता ७०५१७७८	१६,७९,९९,४५६।६३	बजेट खर्च पूजीगत	१२,९९,५५,५७५।००
अक्षयकोष खाता १०८७०	४७,२९३।५०	ख्वप बहुप्राविधिक निर्याजी ऋण	५०,००,०००।००
उपदानकोष खाता ९६६९६	१,००,००,०००।००	अन्य खर्च	३३,९३,३५५।००
नगरपालिका अनुदान	२,५०,००,०००।००	मुद्धती खाता	४४,००,०००।००

संघ प्रदेश शसर्त अनुदान	५, २८, ६३, ०००।००	वैंक मौज्दात १०८७	१, १३, ०१४।५१
स्वास्थ्य सुरक्षा विमा सोधभर्ना	१७, ८७, ९७, ३४८।००	वैंक मौज्दात ५१७७८	१२, ६८, ७९, ४३५।२८
नगदी रसिद आम्दानी	९, ०९, ५९, २६५।३३	वैंक मौज्दात १०७७९६६९६	१, ००, ००, ०००।००
वैंक व्याज ७०५१७७८	२३, ४४, ६०२।६१		
अन्य आम्दानी	३३, १३, ०१५।६२		
अक्षयकोष खाता मुद्धती परिपक्क	४४, ००, ०००।००		
वैंक व्याज १०८७०	६५, ७२१।०१		
करकट्टी दाखिला	(८०७।००)		
खप बहुप्राविधिक निव्याजी ऋण	५०, ००, ०००।००		
जम्मा	५४, ०७, ८८, ८९५।७०	जम्मा	५४, ०७, ८८, ८९५।७०

सैद्धान्तिक बेरुजु

९३.३ **घरजग्गाको लगत:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम १०२ बमोजिम कार्यालय तथा निकाय बसेको घरजग्गाको लगत खडा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । अस्पतालले प्रयोग गरेको जग्गा नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहे पनि सो जग्गामा अस्पतालले भवन बनाई अस्पताल संचालन गरिरहेकोले घरको लगत खडा गरी आम्दानी वांछनुपर्नेमा सो गरेको नपाईएकोले जिन्सी खातामा आम्दानी बांधी नियम १०२ बमोजिम लगत खडा गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९३.४

औषधी खरिद कार्य: IFB No : KH/MSI/01/081/82 Supply and Delivery of Medicine and Surgical Item को खरिद कार्य गर्दा लागत अनुमान तयार गर्न विभिन्न ६ वटा फर्म र गत सालको लागत अनुमानको रकमलाई आधार लिएर औषत लिएको छ । गतको लागत अनुमान हाल बोलपत्रमा भाग लिने अन्य ६ वटा फर्मको औषत भन्दा सबै आईटममा बढी रहेको देखिन्छ । गत सालको दरलाई आधार बनाई लागत अनुमान तयार गर्दा बोलपत्रको दर लिनुपर्नेमा लागत अनुमान दर लिईएको पाइयो । केही उदाहरणहरु यस प्रकार छन् :

SN	Item Name			Previous year Estimate	Others Firms	Average	Bidders rate				
1	10% Dextrose 500/540 ml plastic nipple	59.68		46/50		51.89	44.69				
2	5% Dextrose 500 ml plastic Nipple		44.28		36/40		40.09		38.08		
3	Acyclovir 800mg			33			16.88/23.28/20	23.29		18.56	
4	Albendazole 400mg/10ml suspension	22.59		12/14/2018	16.65		14.56				
5	Alfuzosin 10mg			16.81			14/15		15.27		7.34
6	Aloevera 10%w/v+Calcium 8%w/v lotion	204		193.1		198.85	no bid				
7	Amoxycillin 200 mg+Clavulanic acid 28.5mg	137.93		117/110		121.64	no bid				
8	Bedesonide 400mgR/C		301.4			248/265	271.47			239	
9	Cholecalciferol 2000 IU		21.27			14	17.64			no bid	
10	Dextromethorphan HBr+Chlorpheniramine	114.94		54/110		92.98	no bid				

अस्पतालले गतको लागत अनुमान रकमलाई चालु आ. ब. को औषधी खरिदमा लागत अनुमानको मुख्य आधार बनाईएकोले लागत अनुमान अस्वभाविकरूपमा बढ्न गएको छ भने बोलपत्रदाताबाट पेश भएको कवोल रकम लागत अनुमानको दररेटकै हाराहारीमा भएको देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९३.५ **बीमा रकम सोधभर्ना सम्बन्धी:** अस्पतालले आर्थिक बर्ष २०८०।८१ मा विमावाट उपचार गरेको रकमको विमा प्राधिकरणवाट सोधभर्ना हुन बाँकी रु १९,७३,४४,५७३।१७ रहेकोमा चालु आर्थिक बर्ष २०८१।८२ को कूल विमावाट सोधभर्ना प्राप्त गर्नु पर्ने रकम रु ३०,१२,५६,८३८।०० मध्ये चालु आर्थिक बर्षमा रु १७,८७,९७,३४८।०० सोधभर्ना भई आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्म रु ३१,९८,०४,०६३।१७ सोधभर्ना लिन बाँकी रहेको देखिएकोले सो रकम यथाशिघ्र सोधभर्ना प्राप्त गरी नियमित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९४ **खप अस्पताल मर्मत कार्य:**
अस्पतालको Construction and Maintenance of Existing OPD Block को उपभोक्ता समितिवाट कार्य गराउंदा देखिएको व्यहोराहरु निम्नुसार छन् ।

९४.१ **(क)** मर्मत कार्यको दक्ष तथा अदक्ष ज्यामी लगाउंदा भक्तपुर जिल्ला दररेटमा दक्ष कामदारको रु १,२२५।०० र अदक्ष कामदारको रु ९२०।०० रहेकोमा भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा स्वीकृत दररेट अनुसार रहेको दक्ष कामदारको रु १,३००।०० र अदक्ष कामदारको रु १,०००।०० का दरले हिसाव गरी १,१३८ जना कामदारलाई भुक्तानी गरेको रकम रु १,१३,८०००।०० बढी व्ययभार परेको देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९४.२ **(ख)** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० को उपनियम १ बमोजिम सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ५६ को अवस्था परी खरिद सम्झौता बमोजिमको काम तेयस्तो सझौताको अवधी भित्र पुरा गर्न नसकिने भएमा सम्झौताको म्याद सकिनु २१ दिन अगावै सार्वजनिक निकायमा सम्सोधित कार्यतालिका सहित निवेदन दिनुपर्ने व्यवस्था भएकोमा उपभोक्ता समितिले Construction and Maintenance of Existing OPD Block को कार्यको सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधी २०८१ पौष मसान्त रहेकोमा २१ दिन अगाडि निवेदन पेश नगरी २०८१ पौष २८ गते निवेदन पेश गरी संचालक समितिवाट २०८१ फाल्गुण मशान्तसम्म म्याद थप गरिएको सार्वजनिक खरिद ऐन नियम अनुकूल देखिएन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९४.३ **(ग)** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १९ बमोजिम सार्वजनिक निकायले मुल्य अभिवृद्धिकर दर्ता प्रमाणपत्र गरेकोसंग खरिद गर्नुपर्ने उल्लेख भएतापनि अस्पतालले उपभोक्ता समितिवाट पेशकी फछ्यौट गर्दा मू.अ. कर लाग्ने तपशिल बमोजिमका समानको प्यान विजकमा मात्र भएका सेवा प्रदायकसंग कारोवार गरी भुक्तानी गरिएको रकम नियम संगत देखिएन ।

विल मिति	फर्मको नाम	विल रकम रु	समानको विवरण	पान नं
२०८१।१०।२५	सूर्य विनायक पाईप उद्योग	१८,४४०।००	फिटिंग पाइप	३०५४९५३०७
२०८१।११।१९	सूर्य विनायक पाईप उद्योग	१७,५६०।००	फिटिंग समान	३०५४९५३०७
२०८१।११।१९	ताजपुरिया ईलेक्ट्रिक वर्कसप	८,५००।००	विद्युत समान	६०३६५०१५८
विभिन्न ६ विल	सुडाल ब्रह्ममायणी सप्लायर्स	१,००,०००।००	वालुवा	६०२८१५६९१
२०८१।७।२६	कुशल अलुमिनियम एण्ड युपिभिसी वर्कसप	२९,०९७।००	डोर पार्टेशन	६१५७२०९८४
जम्मा		१,७३,५९७।००		

सैद्धान्तिक बेरुजु

९४.४ **(घ)** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को (३) (क१) अनुसार साठी लाख भन्दा माथीको लागत भएको कार्यमा उपभोक्ता समितिवाट कार्य गराउंदा प्रत्येक कार्य ईकाइमा उपभोक्ता समितिले गर्नुपर्ने योगदान वापतको रकम उल्लेख भएको देखिएन । सार्वजनिक खरिद नियमावलीको व्यवस्था अनुसार उपभोक्ताको योगदान समेत उल्लेख गर्नुपर्दछ ।

(ङ) सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ को उपनियम (३क) अनुसार उपभोक्ता समितिवाट बीस लाख रुपैया भन्दा बढी मुल्यको निर्माण कार्य गराउंदा सम्झौता रकममा विमा वापतको रकम समावेश गरी उपभोक्ता समितिले विमा गराउनुपर्ने व्यहोरा उल्लेख छ । अस्पतालले रु ८१,२७,५८५।२५ को निर्माण कार्यको सम्झौता गर्दा विमा गराएको पाईएन ।

(च) खरिद प्रकृया मितव्ययी र पारदर्शी बनाउन नापी गर्न सकिने आईटममा समेत लमसम दररेट राखी लागत अनुमान तयार गरिएकोले परिमाण गणना गर्न सकिने कार्यको आईटमको परिमाण र दर विश्लेषण गरी लागत अनुमान तयार गर्दा मितव्ययी र यथार्थपरक हुने गर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९४.५ **(छ)** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७(१) अनुसार उपभोक्ता समितिवाट कार्य गराउंदा लागत अनुमान तयार गर्दा ओभरहेड समावेश गर्न नहुने उल्लेख छ । उपभोक्ता समितिको कार्यमा ओभरहेड समेत समावेश गरी लागत अनुमान बनाएकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म कार्य सम्पन्न नभएको र भुक्तानी

अनियमित भएको ९,९३,५९८

९५ **ख्वप अस्पतालका थप वेहोराहरु:**

९५.१ **अक्सिजन प्लान्ट मर्मत कार्य:** अस्पतालले गो भा नं १७७ मिति २०८१।६।१ वाट अक्सिजन प्लान्ट मर्मत कार्य गर्न लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १३ को उपनियम (३) (ख) बमोजिम बजार दरलाई आधार मानी लागत अनुमान तयार गर्दा एउटा मात्र फर्म एक्पोएक्स नेपाल प्रा. लि. संग दररेट लिई रु ४,९१,८०४।०० को लागत अनुमान तयार गरिएको छ भने सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ बमोजिम तिनवटा फर्मसंग कोटेशन मांग गरी प्रेशित तिनवटा कोटेशन मध्ये न्युनतम मुल्याकित श्री एक्पोएक्स नेपाल प्रा लि को रु ४,९१,८०४।०० को दररेट मुल्याकन समितिवाट स्वीकृत भएको छ । लागत अनुमान तयार गर्दा न्युनतम तिनवटा फर्मसंग दररेट लिएर औषत निकाली दररेट कायम गर्नुपर्नेमा एउटा मात्र फर्मको दररेटको आधारमा लागत अनुमान तयार गरिएको नियमसंगत देखिएन । साथै जुन निकायवाट लागत अनुमान तयार गर्ने प्रयोजनका लागि दररेट लिईएको छ सोही फर्मसंग कोटेशन मांग गरी निजवाट उल्लेख गरिएको दररेट रु ४,९१,८०४।०० मा खरिद गरिएको व्यहोरा समेत नियम संगत देखिएन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९५.२ **उपकरण खरिद कार्य:** अस्पतालले ठेक्का नं KH/GOODS/NCB/081/82/02 अन्तर्गत Procurement of Video Endoscopy System with Gastroscope and Nasopharyngolaryngoscope को खरिद कार्यमा हिमालयन मेडिकल टेक्नोलोजिज प्रा लि सँग रु ८५,५५,५५५।०० मा सम्झौता भई सिस्टम खरिद कार्य भएकोमा प्राविधिक स्पेशिफिकेशनमा उल्लेखित बार्षिक मर्मतको वारेमा उल्लेख नगरेको तथा Must submit test report IEC 60601-1 and IEC 60601-2 मा उत्तीर्ण नभएको फर्मसँग खरिद सम्झौता गरिएको र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ को उपनियम ४ बमोजिम विमा गरेको पाईएन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९५.३ **सिटी स्क्यान मेशिन खरिद कार्य:** अस्पतालले KH/GOODS/ICB/081/82/01 Supply Delivery Installation and Commissioning of 128 slices CT scan Machine ICB Contract मार्फत ठेक्का गर्दा सि टी स्क्यान मेशिन राख्ने कोठाको मर्मत र व्यवस्थापनको कार्य समेत समावेश गरी बोलपत्र आहान गरि East west Concern Private Limited संग अमेरिकी डलर ७,७८,९००।०० मा सम्झौता गरिएको छ । खरिद प्रकृत्यामा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् :

(क) अस्पतालले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा १० तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम २५ बमोजिम बोलपत्रदाताको योग्यताको आधार तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८ बमोजिम खरिद योजना नियमावलीको नियम ४७ अनुसारको बोलपत्र सम्बन्धी कागजात तयार गरी स्वीकृत गरेको पाईएन । साथै संलग्न Standard Bidding Documents मा मुल्यांकनको आधार (Evaluation Criteria) मा Technical Criteria, Domestic Preference, Adjustment Methods, Economic Criteria को छनौट नगरिएको । तथा Adjustment for deviation from the terms of payment , Spare parts and after sales service facilities, Performance and productivity of the goods, Operating and maintenance cost, Adjustment for Deviations in the Delivery and Completion Schedule, Adjustment for Deviations from the Terms of Payment, Minor Omissions or Missing Items को छनौट भएको पाईएन ।

(ख) सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को नियम ३९ नियम उपनियम १ र २ बमोजिम एजेन्टको विवरण तथा एजेन्टले पाउने कमिशनको अंक मुद्राको किसिम र भुक्तानी तरिका उल्लेख गरेको पाईएन । स्थानिय एजेन्टको कमिशन समेत विदेशी मुद्रामा भुक्तानी गरिएको देखिन्छ भने सिटी स्क्यान मेशिन खरिद कार्यको प्राविधिक स्पेशिफिकेशनको बुँदा नं १३.३ र १३.९ अनुसार सिटी स्क्यान मेशिन जडान गरिने अस्पतालको कोठाको फर्निचर तथा एसी सहित सम्पूर्ण कोठा तयार गर्नु पर्ने शर्त रहेकोमा सप्लायरवाट सिटी स्क्यान मेशिन जडान गर्ने कोठाको तयारी वापतको रकम नेपाली रुपैयामा तोकियो पर्नेमा सो रकम समेत एकमुष्ट विदेशी मुद्रामा तोकिएकोले नेपालवाट अतिरिक्त विदेशी मुद्रा बाहारेको देखिन्छ ।

(ग) पेश हुन आएका बोलपत्रको सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २५ नियमावली, २०६४ को नियम ६३ बमोजिमको बोलपत्रको व्यापारिक पक्षको मुल्यांकन गर्नुपर्ने व्यवस्था भए पनि सो गरेको पाईएन ।

(घ) अस्पतालले सिटी स्क्यान मेशिन राख्ने कोठाको लेआउट खर्च समेत विदेशी मुद्रामा उल्लेख गरिएको छ ।

(ङ) स्वास्थ्य मन्त्रालयको सचिवस्तरिय निर्णयानुसार च. नं. ३१८ मिति २०८२।७।२५ को पत्रवाट विरगंज भन्सार कार्यालयलाई भन्सार महशुल तथा मु. अ. कर छुट हुन पत्राचार गरी भन्सार तथा मु. अ. कर छुट लिईएको तथा समान सप्लाइको भुक्तानीमा रिटेन्सन मनी तथा अग्रिम कर कट्टी गरेको पाईएन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९५.४ **धरौटी हिसाब:** अस्पतालको श्रेस्ता र बैंक अनुसारको मौज्जात फरक देखिएकोले फरक रकम रु ५,९८७।०० को बैंक हिसाब मिलान गरी प्रमाण पश गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९५.५ **पेशकी बाँकी:** आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ५२ बमोजिम कलेजको आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्म पनि फछौट हुन नसकी बाँकी रहेको पेशकी फछौट गर्नुपर्दछ ।

क्र सं	मिति	पेशकी लिनेको विवरण	पद	वापत	रकम रु
--------	------	--------------------	----	------	--------

१	२०८१।१।१६	ख्वप अस्पताल पुरानो भवनमा विद्युतीय कार्य उपभोक्ता समिति	उपभोक्ता समिति	विद्युतीकरण	६,००,०००
२	२०८२।३।२२	रमिता कुम्पाख	स्टाफ नर्स	आमा सुरक्षा कार्यक्रम	६०,०००
जम्मा					६,६०,०००

सैद्धान्तिक बेरुजु

९६ विनायक विद्याश्रमः

९६.१ परिचयः स्थानीय समुदायमा गुणस्तरीय, व्यवहारिक तथा सुलभ शिक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित श्री विनायक विद्याश्रम प्रा०ली० कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता नः १९७५६-०५९/०६० मिति २०५९ श्रावण २० गते प्राइभेट लिमिटेड रुपमा दर्ता भएको, हाल कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम भक्तपुर नगरपालिका द्वारा सञ्चालित सामुदायिक शिक्षण संस्था हो। यसले सामुदायिक/संस्थागत बिद्यालय सञ्चालन गर्न २०६४ श्रावण २४ बाट अनुमति प्राप्त भएको छ भने भक्तपुर नगरपालिकाले शारदा क्याम्पस र शारदा माध्यामिक बिद्यालय खरिद गर्दा शारदा क्याम्पसको स्वामित्वमा रहेको जग्गामा बनेको भवनमा संचालित छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९६.२ आय व्यय विवरण/वासलातः

आय		व्यय	
विवरण	रकम रु.	विवरण	रकम रु.
यस वर्षको बैंक ब्याज	९४२८।३२	अग्रिम बैंक ब्याज कर	१४१४।२४
मुद्धति धरौटि	२०००००	मुद्धति धरौटि	२०००००
नेपाल बैंक लि चालु खाता	५३६२७।७३	नेपाल बैंक लि चालु खाता	६१६४१।८१
माछापुच्छ्रे बैंक चालु खाता	१४४१४८।८०	माछापुच्छ्रे बैंक लि चालु खाता	१४४१४८।८०
जम्मा	४०७२०४।८५		४०७२०४।८५

पूँजी तथा दायित्व	२०८२ आषाढ मसान्त	२०८१ आषाढ मसान्त
शेयर पूँजी		
अधिकृत पूँजी (रु. १०० दरको ५००० थान)	5,00,000.00	5,00,000.00
जारी पूँजी (रु. १०० दरको ५००० थान)	5,00,000.00	5,00,000.00
चुक्ता पूँजी(रु. १०० दरको ३००० थान)	3,00,000.00	3,00,000.00
जगेडा कोष तथा अन्य कोष	-	-
अल्पकालीन ऋण	-	-
भुक्तानी दिन बाँकी हिसाव	2,66,583.13	2,66,583.13
जम्मा पूँजी र दायित्व	5,66,583.13	5,66,583.13
सम्पत्ती	२०८२ आषाढ मसान्त	२०८१ आषाढ मसान्त
स्थिर सम्पत्ति	882.64	1,176.85
लगानी	2,00,000.00	2,00,000.00
जिन्सी मौज्जात हिसाव	-	-
पेशकी तथा अन्य प्राप्त हुनुपर्ने रकम	-	-
बैंक तथा नगद मौज्जात	2,05,790.61	1,97,776.53
संचित नोकसान	1,59,909.88	1,67,629.75
जम्मा सम्पत्ती	5,66,583.13	5,66,583.13

सैद्धान्तिक बेरुजु

९६.३ आम्दानी खर्चः

विवरण	२०८२ आषाढ मसान्त	२०८१ आषाढ मसान्त

सञ्चालन खर्च	-1,414.24	-3,039.71
सञ्चालनबाट बचत	-1,414.24	-3,039.71
अन्य आम्दानी (बैंक व्याज)	9,428.32	20,264.80
हास कट्टि	-294.21	-392.28
यस वर्षको खुद नाफा/ नोक्सान	7,719.87	16,832.81
गत वर्ष सम्मको संचित नोक्सान समायोजन	-1,67,629.75	-1,84,462.56
आयकर व्यवस्था पूर्वको बचत	-1,59,909.88	-1,67,629.75
संचित नोक्सान	-1,59,909.88	-1,67,629.75

सैद्धान्तिक बेरुजु

९७ देको मिबा-ईतापाके जग्गा एकीकरण आयोजनातर्फः

९७.१ **परिचयः** देको मिबा-ईतापाके जग्गा एकीकरण आयोजना भक्तपुर नगरपालिकाको वडा नं २ र ५ का १६५३ रोपनी जग्गा एकीकरण गरी सञ्चालन गरिएको एक सहरी भू-व्यवस्थापन तथा पूर्वाधार विकासमुखी योजना हो। यस आयोजनाको मुख्य उद्देश्य अव्यवस्थित रूपमा रहेका जग्गाहरूलाई एकीकृत गरी योजनाबद्ध बस्ती विकास गर्नु, सडक सञ्जाल विस्तार गर्नु, खानेपानी, ढल निकास, विद्युत, हरियाली क्षेत्र तथा अन्य आधारभूत सहरी पूर्वाधारको व्यवस्था गर्नु हो।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९७.२ **आय व्यय विवरण/वासलातः**

आय		व्यय	
विवरण	रकम रु	विवरण	रकम रु
शुरु मौज्जात	४, २९, ८९, ३३७।४९	बजेट खर्च	१७, ०९, ९९, १०२।६४
शुरु मौज्जात धरौटी खाता		बैंक मौज्जात	२२, २८, १८, ८५९।७७
नगरपालिकाबाट निकास	५, ००, ००, ०००।००	व्याज कर	२, ७४, ०४८।०३
टेन्डर फारम विक्रीबाट	२, ६२, ३९५।००		
थप जग्गा वापतको रकम	११, १३, ०६, ५३३।००		
जग्गा विक्री	१८, ७७, ००, ९८७।००		
अशुल उपर दाखिला	५, ८५९।०४		
व्याज रकम	१८, २६, ९८६।९१		
जम्मा	३९, ४०, ९२, ०१०।४४	जम्मा	३९, ४०, ९२, ०१०।४४

सैद्धान्तिक बेरुजु

९७.३ **(क)बढी खाजा खर्च भुक्तानीः** ४८४।२०८२।३।९ वाट मालपोत कार्यालयको च. नं. १८०८४ मिति २०८२।२।२९ वाट ८ जना कर्मचारीलाई अतिरिक्त समय काम गरी मोट भिडाउने र रजिष्ट्रेशन पास गर्ने कार्य गरे वापत एक महिना बराबरको तलब खाजा खर्च उपलब्ध गराईदिने पत्रानुसार जग्गा एकीकरण आयोजना व्यवस्थापन उपसमितिको २०८२।२।२३ को बैठकको निर्णयानुसार भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, भक्तपुरका ८ जना कर्मचारीलाई खाजा खर्च वापत एक महिनाको तलब उपलब्ध गराउने निर्णयानुसार तपशिल बमोजिम रु ३,५५,०००।०० मा कर कट्टा गरी रु ३,०९,७५०।०० रकम मालपोत अधिकृत पूर्ण बहादुर खड्काको नाममा चेक काटी भुक्तानी दिईएको छ । मालपोत कार्यालयमा कार्यरत निजामती कर्मचारीको स्वीकृत नयाँ तलवमान २०७९ अनुसार तपशिल अनुसार भुक्तानी हुनुपर्नेमा बढी भुक्तानी भएको रकम असूल उपर गर्नुपर्ने रु.

क्र सं	कर्मचारीको नाम	पद	तलबमान	खाजा खर्च भुक्तानी रकम	भुक्तानी हुनुपर्ने रकम	बढी भुक्तानी
१	पूर्ण बहादुर खड्का	मालपोत अधिकृत	४३, ६८९।००	५२, ०००।००	४३, ०९०।००	८, ९१०
२	पुरुषोत्तम दहाल	नायब सुव्वा	३४, ७३०।००	४७, ०००।००	३४, २५४।२५	१२७४५.७५
३	धर्म गुरागाई	नायब सुव्वा	३४, ७३०।००	४७, ०००।००	३४, २५४।२५	१२७४५.७५
४	दिपक कोईराला	खरिदार	३२, ९०२।००	४३, ०००।००	३२, ४५९।३०	१०५४८.७
५	तेज विक्रम कार्की	खरिदार	३२, ९०२।००	४३, ०००।००	३२, ४५९।३०	१०५४८.७
६	रघुविर साह	खरिदार	३२, ९०२।००	४३, ०००।००	३२, ४५९।३०	१०५४८.७
७	गजेन्द्र बुढाथोकी	कम्प्युटर अपरेटर	३२, ९०२।००	४३, ०००।००	३२, ४५९।३०	१०५४८.७

८	नवराज बुढाथोकी	कार्यालय सहयोगी	२७, ६९२।००	३७, ०००।००	२७, २३३।७५	९, ७६६।२५
जम्मा				३, ५५, ०००।००	२, ६८, ६३७।४५	८६, ३६२।५५

असुल गर्नुपर्ने ८६,३६२.५५

९७.४ (ख) ४८६।२०८२।३।१५ नापी कार्यालयको च. नं. च नं १५८४ मिति २०८१।९।२४ वाट ९ जना कर्मचारीलाई अतिरिक्त समय काम गरी मोठ भिडाउने र रजिष्ट्रेशन पास गर्ने कार्य गरे वापत एक महिना बराबरको तलव खाजा खर्च उपलब्ध गराईदिने पत्रानुसार जग्गा एकीकरण आयोजना व्यवस्थापन उपसमितिको २०८२।२।२३ को बैठकबाट नापी कार्यालय, भक्तपुरका ९ जना कर्मचारीलाई खाजा खर्च वापत एक महिनाको तलव रकम खाजा खर्च उपलब्ध उपलब्ध गराउने निर्णय बमोजिम तपशिल अनुसार रु ४,४५,७०६।०० मा कर कट्टा गरी रु ३,७८,८४९।०० प्रमुख नापी अधिकृत डा प्रदिप सापकोटाको नाममा चेक काटी भुक्तानी दिईएको छ । नापी कार्यालयका कार्यरत निजामती कर्मचारीको स्वीकृत नया तलवमान २०७९ अनुसार तपशिल अनुसार भुक्तानी हुनुपर्नेमा बढी भुक्तानी भएको रकम अशुल उपर गर्नुपर्ने रु.

क्र सं	कर्मचारीको नाम	पद	तलवमान	भुक्तानी रकम	भक्तानी हुनुपर्ने रकम	बढी भुक्तानी
१	प्रदिप सापकोटा	प्र. नापी अ.	४८, ७३७।००	७९, ४८२।४०	४८, ०६९।४०	२३४९३.
२	सर्वजीत शाह	नापी अधिकृत	४३, ६८९।००	६२, ४७२।३०	४३, ०९०।००	१९३८२.३
३	ध्रुव पौडेल	नापी अधिकृत	४३, ६८९।००	५९, २६९।९०	४३, ०९०।००	१६९७९.९
४	दामोदर सुवेदी	सभक्षक	३४, ७३०।००	५३, ४८८।६०	३४, २५४।२५	१९२३४.३५
५	दिनेश बरुन्छु	सभक्षक	३४, ७३०।००	५३, ४८८।६०	३४, २५४।२५	१९२३४.३५
६	विजय कुमार मानन्धर	सभक्षक	३४, ७३०।००	५३, ४८८।६०	३४, २५४।२५	१९२३४.३५
७	नवराज अधिकारी	का. स .	३२, ८५६।००	४०, ९५९।६०	३२, ४०५।९०	८५५३.७
८	मदन बहादुर खत्री	का. स .	२४,, ७०२।००	२४, ४५०।००	२४, ३६३।६०	८७.
९	कृष्ण बहादुर उपरकोटी	का. स .	२४,, ७०२।००	२६, ९८०।००	२४, ३६३।६०	२६९६.४
जम्मा				४. ४५, ७०६।००	३, ९६, ९४५।२५	१२७९३४.५५

असुल गर्नुपर्ने १,२७,९३४.५५

९७.५ (ग) अतिरिक्त भत्ता भुक्तानी: ५९९।२०८२।३।३९ वाट २०८२ वैशाख देखी २०८२ आषाढ २८ गतेसम्म फिल्ड भेरिफिकेशन तथा निर्माण कार्यको सुपरीवेक्षण तथा लेखा सम्वन्धी कार्य अतिरिक्त समय बसी कार्य गरे वापतको अतिरिक्त भत्ता भुक्तानी गरिएको छ । आयोजनाको मिति २०७८।८।७ को अतिरिक्त समय काम गर्ने पत्र अनुसार सो समयमा कार्यवोझलाई मध्यनजर गरी गरिएको निर्णय अनुसारको आधारमा हालसम्म खर्च लेखिदै आएको देखिएकोले अतिरिक्त समय काम गरे वापतको भत्ता वितरण गर्ने संचालक समितिको निर्णय भएको नदेखिएकोले निर्णय संलग्न गरी प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल उपर गर्नुपर्ने रु.

क्र सं	पद	कर्मचारीको नाम	दर	अतिरिक्त समय घण्टा	अतिरिक्त समय भत्ता
१	इन्जिनियर	दया प्रसाद न्याईच्याई	२२८।८४	१४२।५०	३२ ६०९।७०
२	इन्जिनियर	किशोर दुमरु	२०८।४०	१३८।५०	२८८६३।४०
३	आ ई	सुरेश तुईतुई	२०८।४०	१२६	२६२५८।४०
४	सव ई	निरज सैजु	१६५।३८	१४९।५०	२४७२४।३९
५	सब ई	वर्तमान मानन्धर	१६५।३८	१४४।५०	२३८९७।४९
६	लेखापाल	सावित्री प्रजापती	१६५।३८	७७।५०	१२८९६।९५
७	सब ई	रविन सुवाल	१६५।३८	११६	१९९८४।०८
८	सब ई	समन प्याठ	१६५।३८	१४७।५०	२४३९३।५५
९	का स	राम प्रसाद दुमरु	१०६।६६	६३	६७९९।५८
१०	का स	सत्सुन्दर गौरा	१०६।६६	७०	७४६६।२०
जम्मा					२०६ ९३३।५८

प्रमाण पेश नगरेको २,०६,९३३.५८

९८ देको मिबा-ईतापाके जग्गा एकीकरण आयोजना तर्फका थप वेहोराहरु:

९८.१ उपभोक्ता मार्फत भएको निर्माण कार्य: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ बमोजिम सम्पूर्ण जग्गा व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य जस्तै ढल निर्माण बाटो निर्माण टेवा परखाल लगाउने कार्य फलचा निर्माण कार्य ईटा छपाई कार्यहरु उपभोक्ता समितिवाट गराईएकोमा लागत अनुमान तयार गर्दा उपभोक्ता समितिको योगदान उल्लेख नगरी तयार गरी सम्झौता गरिएको तथा डोर हांजिरमा संलग्न ज्यामीको पहिचान खुल्ने कागजात नागरिकता संलग्न नभएको देखिएकोले

आयोजनाले खर्च गर्दा आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ को उपनियम (५) (१०) र (११) तथा सार्वजनिक खरिद ऐन नियमको पालनामा कमी भएको देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९८.२ **उपभोक्ताको अंश समावेश नभएको:** ५८।२०८१।४।२८ वाट कासन प्रहरी चौकी देखी खोलासम्म ढल निर्माण कार्य उपभोक्ता समितिसंग रु ९९,७०,३३२।४९ मा मिति २०८०।८।७ मा सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति नतोकि सम्झौता गरीएको पाईयो । साथै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (३क) अनुसार उपभोक्ता समितिले व्यहोर्ने रकम समेत सम्झौतामा उल्लेख गर्नुपर्ने उल्लेख भए पनि उपभोक्ताले व्यहोर्ने रकम वा काम उल्लेख भएको पाईएन । उपभोक्ता समितिले लिएको पेशकी फछ्योटको विल भर्पाईमा पेश गरेका तपिशल बमोजिमका विल भर्पाईमा गत आर्थिक बर्षको विल समेत समावेश गरी भुक्तानी गरिएको र ननफाईलर समेत रहेको पाईएकोले खर्च रकम नियमसम्मत नभएको रु.

विवरण	विल मिति	विल रकम
डोर हाजिर	२०८०।१०।१ देखी २०८०।१०।२९	१४४६९०।००
डोर हाजिर	२०८०।८।१५ देखी २०८०।८।२९	१४०९१०।००
डोर हाजिर	२०८०।९।१ देखी २०८०।९।२९	२७०७९०।००
विभिन्न विलहरु	२०८०।८।९ को मिति	३५९१८६।१०३
जम्मा		४९४८२५१।०३

यसैगरी गो भा नं १० मिति २०८१।४।२२ वाट कार्यालय संचालन खर्च वापत रु ८,४५०।०० गत आर्थिक बर्षको विल भर्पाई संलग्न गरी भुक्तानी गरेको देखिन्छ । सार्वजनिक निकायले खर्च गर्दा प्रचलित कानून र खरिद ऐन नियमको पालना गरी जुन आर्थिक बर्षको खर्च हो सोही आर्थिक बर्षमा खर्च लेखांकन गरी भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

अनियमित भएको ४९,४८,२५१

९८.३ **पेशकी बाँकी:** आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५२ बमोजिम आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्म पनि फछोट हुन नसकी बाँकी रहेको पेशकी फछोट गर्नुपर्दछ । गत विगत आर्थिक बर्षको पेशकी समेत हालसम्म फछोट नभएको देखिएकोले आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्ममा पेशकी फछोट गर्नु पर्दछ ।

क्र सं	पेशकी लिनेको विवरण	वापत	रकम रु
१	४०, ८१ र १५० नं सडक मा रिटेनिङ्गवाल निर्माण उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	२७, ३२, ०००।००
२	२७ ६८ ६९ र ७४ सडकमा वाल निर्माण कार्य उ स	गत आ ब को	७, ००, ०००।००
३	८ ए सडक नं मा रिटेनिङ्गवाल निर्माण उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	२८, ३९, ०००।००
४	४१ र ४२ सडक नं मा रिटेनिङ्गवाल निर्माण उपभोक्ता स	गत आ ब को	२९, ५३, ०००।००
५	तारो हान्ने बाटोमा मंगल निर्माण उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	५, ००, ०००।००
६	सडक संकेत नं २१ मा रिटेनिङ्गवाल निर्माण उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	२९, ००, ०००।००
७	सडक संकेत नं २५ मा रिटेनिङ्गवाल निर्माण उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	२९, ००, ०००।००
८	सडक संकेत नं ६०, ६१, ६२, ६३ र ७१ मा रिटेनिङ्गवाल निर्माण उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	२८, ००, ०००।००
९	सडक संकेत नं ५६, ५७, ८२, ८७, ८८ र १५७ मा रिटेनिङ्गवाल निर्माण उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	२५, ००, ०००।००
१०	सडक संकेत नं ४९, ५५ र ६७ मा रिटेनिङ्गवाल निर्माण उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	२६, ८०, ०००।००
११	तारो हान्ने बाटोदेखी उपचार पोखरीसम्म ढल निकास जडान कार्य उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	२४, ००, ०००।००
१२	नेपाल विद्युत प्राधिकरण भक्तपुर	गत आ ब को	१, ०६, ९९०।४६
१३	ताराला हाईटेन्सन मुनी सडक सौच ढल तथा ग्राभिलिङ्ग कार्य उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	१०, ००, ०००।००
१४	११ के भी हाईटेन्सन लाईन मुनी सौच ढल तथा ग्राभिलिङ्ग कार्य उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	१०, ००, ०००।००
१५	१५ क र ख ११ के भी हाईटेन्सन लाईन मुनीको बाटोमा बर्षे निकास व्यवस्थापन उपभोक्ता समिति	गत आ ब को	७, ००, ०००।००
१६	नर्चा चाक्ला डोम्फो बाटो बर्षे निकास व्यवस्थापन उ स	गत आ ब को	७, ००, ०००।००
१७	नर्चा चाक्ला डोम्फो बाटो सौच ढल निर्माण उ स	गत आ ब को	५, ००, ०००।००
१८	खोला बगरवाट ५० मिटर ह्युमपाईप विछ्याउने कार्य उ स	गत आ ब को	१०, ००, ०००।००
१९	१७ र १९ स्याचाला बाटोमा ग्राभिलिङ्ग कार्य उ स	चालु आ ब को	१०, ००, ०००।००
२०	चाक्ला डोम्फो हाबुचा सडक ग्राभिलिङ्ग कार्य उ स	गत आ ब को	१५, ००, ०००।००

२१	कासान प्रहरी कार्यालय पछाडीको बाटोमा ईटा छपाई कार्य उ स	गत आ ब को	३, ०० , ०००।००
२२	यति फेब्रिक देखी तारो हान्न बाटोसम्मको रिटेनिङ्गवाल तथा ढल निकास व्यवस्थापन उ स	चालु आ ब को	७, ०० , ०००।००
२३	स्याभाला बाटोमा ढल निर्माण उ स	गत आ ब को	२६, ०० , ०००।००
२४	मिबाछे टोलमा बर्षे तथा शौच ढल व्यवस्थापन उ स	गत आ ब को	१५, ०० , ०००।००
२५	बासु मा वि को दक्षिण बाटोमा पर्खाल बनाउने कार्य उ स	गत आ ब को	२९, ०० , ०००।००
२६	कासान खोलासंगै E4 वलकको बाटोमा पर्खाल निर्माण कार्य उ स	गत आ ब को	२९, ५० , ०००।००
२७	कासान प्रही चौकी देखि खोलासम्म ढल हाल्ने कार्य उ स	चालु आ ब को	१५, ०० , ०००।००
२८	हाकुफल्चा नर्चा क्षेत्रमा ढल निकास बनाउन उपभोक्ता समिति	चालु आ ब को	१०, ०० , ०००।००
२९	साविक १५ ख क्षेत्रमा ढल निकास तथा पर्खाल बनाउने कार्य उ स	चालु आ ब को	७, ०० , ०००।००
३०	यति फेब्रिक देखि तारो हान्न बाटो पटी ग्राभेल व्यवस्थापन उ स	चालु आ ब को	२९, ४० , ०००।००
३१	शिक्षा कार्यालय पछाडिको बाटोमा पर्खाल निर्माण उ स	चालु आ ब को	२७, ०० , ०००।००
३२	१५ ख र ग को बाटोमा ढल निकास र पर्खाल लगाउने कार्य उ स	चालु आ ब को	५, ०० , ०००।००
३३	पेकी लाचा सडक ग्राभिलिङ्ग कार्य उ स	चालु आ ब को	२०, ०० , ०००।००
३४	प्रभात ईग्लिस स्कूलको उत्तर तर्फ पर्खाल तथा ढल व्यवस्थापन उ स	चालु आ ब को	२५, ०० , ०००।००
३५	होली गार्डेन स्कूल पछाडी बाटोमा पर्खाल निर्माण कार्य उपभोक्ता समिति २०८१	चालु आ ब को	१०, ०० , ०००।००
३६	उपचार पोखरीसंगै टेवा पर्खाल तथा ढल निर्माण कार्य उ स	चालु आ ब को	२८, ०० , ०००।००
३७	नर्चा सि १९ सि, २० र सि १४ मा टेवा पर्खाल निर्माण कार्य उ स	चालु आ ब को	२०, ०० , ०००।००
३८	गोल्डेनगेट स्कूल बाटोमा ग्राभिलिङ्ग तथा टेवा पर्खाल निर्माण कार्य उ स	चालु आ ब को	२९, ७५ , ०००।००
३९	सुकुकुला देखि मिबाछे बाटोसम्म ढल तथा ग्राभिलिङ्ग कार्य उ स	चालु आ ब को	२५, ०० , ०००।००
४०	कासन पिच बाटो पूर्व तथा ह्युमपाईप विछ्याउने तथा रिटेनिङ्गवाल निर्माण उ स	चालु आ ब को	१३, ३० , ०००।००
४१	मिबाछे टोलमा ईटा छपाई कार्यका लागि उ स	चालु आ ब को	२०, ०० , ०००।००
जम्मा			७, २८ , ०५ , ९९०।४६

सैद्धान्तिक बेरुजु

९९ खप कलेज अफ इन्जिनियरिङ्गतर्फ:

९९.१ **परिचय:** खप कलेज अफ इन्जिनियरिङ (KhCE) भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको गैरनाफामुलक सामुदायिक उच्च शिक्षण संस्था हो। कलेज सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक महत्व बोकेको भक्तपुर नगरको केन्द्रमा अवस्थित छ। सुलभ शुल्कमा गुणस्तरीय इन्जिनियरिङ शिक्षा प्रदान गर्नु यस कलेजको मुख्य उद्देश्य हो। कलेजले स्थानीय (आदिवासी) ज्ञान प्रणाली र आधुनिक इन्जिनियरिङ प्रविधिको समन्वयमार्फत उच्च दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने लक्ष्य लिएको छ। राष्ट्रको दिगो विकासमा योगदान पुर्याउन आवश्यक प्रमुख इन्जिनियरिङ विषयहरूमा गुणस्तरीय शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कलेज प्रतिबद्ध रहेको छ। यस कलेजले त्रिभुवन विश्व विद्यालयको समन्वयनमा स्नातक तहका BE Civil, BE Computer र BE Electronical का कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९९.२ आय व्यय विवरण/वासलात:

आय		व्यय	
विवरण	जम्मा रु	विवरण	रकम रु
गतको नगद मौज्जात		बजेट खर्च	१३, ६४, ८८, ९११।६६
चलती खाता ३५५७३	५, ४२, ४९, ३९९।४८	अक्षय कोष खाता	२५, ००, ०००।००
रा वा बैंक १३५	७, ०३, ०००।००	मुद्धती खाता	६, ५०, ०००।००
विद्यार्थी तथा अन्य आम्दानी प्राप्त	१४, १७, ४०, ५४७।२०	बांकी बैंक मौज्जात:	
वाग्मती प्रदेश सरकारवाट अनुदान	४, ९९, ९००।००	चलती खाता ३५५७३	६, ०२, ३३, ८०६।६२
बैंक व्याज	२, ९३, ९५५।१०	रा वा बैंक १३५	३०, ६४, ००३।५०
अक्षयकोष खाता	२५, ००, ०००।००		

विश्व विद्यालय अनुदान आयोग	२९, ५०, ०००।००		
जम्मा	२०, २९, ३६, ७२९।७८	जम्मा	२०, २९, ३६, ७२९।७८

सैद्धान्तिक बेरुजु

९९.३ **न्यून खर्च:** कलेजले खर्च तर्फ चालु आर्थिक बर्ष २०८१।८२ मा कूल विनियोजित बजेट रु १४,११,५०,०००।०० रहेकोमा रु १२,६२,११,४०३।६५ खर्च भई बजेटको तुलनामा ८९.४२ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ भने पूजीगत खर्च तर्फ कूल विनियोजन रु ७,४६,९५,१४७।४८ रहेकोमा खर्च रु १,०२,७७,५०८।०० रही बजेटको तुलनामा १२.७६ प्रतिशत खर्च भई कूल बजेटको ६२.२३ प्रतिशत मात्र खर्च भएको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९९.४ **बार्षिक कार्यक्रम (ईकाइगत) स्वीकृत नभएको:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १६(१) बमोजिम कार्यालय वा निकायको उद्देश्य अनुरूप लक्ष्य निर्धारण गरी बार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गराई बजेट स्वीकृती पश्चात लक्ष्य अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कलेजले चालु आर्थिक बर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा संचालक समितिबाट बार्षिक बजेट स्वीकृत गरेको तथा चालु तथा पूजीगत तर्फका कार्यक्रम तयार गरी ईकाइगत र रकमगतरूपमा स्वीकृत भएको पाईएन । ईकाइगत र रकमगतरूपमा कार्यक्रम तयार नगरी खर्च गर्दा कार्यक्रम संचालन गर्दा लक्ष्य स्पष्ट नहुने भई प्रगतीमा अन्योलता उत्पन्न हुने गर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९९.५ **घरजग्गाको लगत:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम १०२ बमोजिम कार्यालय तथा निकाय बसेको घरजग्गाको लगत खडा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कलेजले प्रयोग गरेको जग्गा नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहे पनि सो जग्गामा अस्पतालले भवन बनाई अस्पताल संचालन गरिरहेकोले घरको लगत खडा गरी आमदानी वांछनुपर्नेमा सो गरेको नपाईएकोले जिन्सी खातामा आमदानी बांधी नियम १०२ बमोजिम लगत खडा गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०० **खप कलेज अफ इन्जिनियरिङ्ग तर्फका थप वेहोराहरु:**

१००.१ **टुक्रा गरी खरिद गरिएको:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को व्यवस्था अनुसार कलेजले चालु आर्थिक बर्ष २०८१।८२ मा विभिन्न कार्यक्रमको लागि स्टार भेहिकल सर्भिसबाट गाडी भाडामा लिएको देखिन्छ । सोही नियमावलीको नियम ८५ (१) ख अनुसार सोझै खरिद गर्दा एक आर्थिक बर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी तोकिएको सिमा भन्दा बढी खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । कलेजले चालु आर्थिक बर्षमा स्टार भेहिकल सर्भिस, भक्तपुर ४ वाट पटक पटक गरी रु २१,२८,३५५।०० को गाडी भाडा लिएको देखिएकोले नियमसम्मत नभएको ।

गो भा नं र मिति	रकम रु	गो भा नं र मिति	रकम रु
३८।२०८१।४।२४	८७, ०१०।००	६८।२०८१।५।६	१, १७, ५२०।००
१४६।२०८१।६।३	३, १६, ४००।००	४०।२०८१।९।९	९१, ५३०।००
४१०।२०८१।९।१२	२२, ०३५।००	४३८।२०८१।९।१८	१, १७, ५२०।००
४५९।२०८१।९।२८	२, ४०, ६९०।००	५३६।२०८१।१०।२३	३६, १६०।००
५३७।२०८१।१०।२३	१, ९६, ६२०।००	५४३।२०८१।१०।२४	३, ०७, ३६०।००
५९०।२०८१।११।११	१, १७, ५२०।००	७६९।२०८२।१।२२	८१, ३६०।००
८४१।२०८२।२।११	१, ८३, ०६०।००	८७९।२०८२।२।१५	७, ९१०।००
९४१।२०८२।३।१९	३३, ९००।००	९७०।२०८२।३।१३	१, १७, ५२०।००
१०८५।२०८२।३।३२	५४, २४०।००		

सैद्धान्तिक बेरुजु

१००.२ **शिक्षण शुल्क बक्यौता:** कलेजले आर्थिक बर्ष २०८०।८१ मा विद्यार्थीबाट प्राप्त हुने भर्ना तथा अन्य शुल्क वापतको कूल उद्न बांकी रकम रु १,७४,३५,८२८।०० र चालु आ. ब. को रकम समेतबाट २०८२ पौष मशान्तसम्म रु १,५५,४९,८१०।०० उद्न गई गत आर्थिक बर्षको रु १८,८६,०१८।०० समेत चाल आर्थिक बर्षको सहित उद्न बांकी रहेको रकम जरिवाना सहित असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

संकाय	विद्यार्थी संख्या	उद्न बांकी रकम
सिभिल २०८१ व्याच पहिलो बर्ष	१४	१०४६१००
सिभिल २०८० व्याच दोश्रो बर्ष	३८	३८५५५५०
सिभिल २०७९ व्याच तेश्रो बर्ष	७७	२९९५४००

सिभिल २०७८ व्याच चौथो बर्ष	७७	३३२१२२०
सिभिल २०७७ व्याच दोश्रो बर्ष	१४	११६८८००
ईलेक्ट्रिकल २०८१ व्याच पहिलो बर्ष	२१	३२५७२७५
ईलेक्ट्रिकल २०७९ व्याच तेस्रो बर्ष	२६	१५४४९००
ईलेक्ट्रिकल २०७८ व्याच चौथो बर्ष	४०	२३८३६३५
ईलेक्ट्रिकल २०७७ व्याच चौथो बर्ष	४	१६३०६०
कम्प्युटर २०८१ व्याच पहिलो बर्ष	३	१४७३००
कम्प्युटर २०८० व्याच दोश्रो बर्ष	४	३८४०००
कम्प्युटर २०७९ व्याच तेस्रो बर्ष	४१	३१०५००
कम्प्युटर २०७८ व्याच चौथो बर्ष	४३	१४०१६९०
जम्मा	४०९	२९९७९४३०
जरिवाना		८५७००
कूल उठ्न बांकी रकम		३००६५१३०

सैद्धान्तिक बेरुजु

१००.३ **धरौटी रकम फरक परेको:** कलेजको श्रेस्ता अनुसार बांकी धरौटी र बैंक अनुसार बांकी धरौटी रकम फरक परेको देखिएकोले फरक रकम रु ३७,२८७।६४ को बैंक हिसाव मिलान पेश गरी प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०१ **खप इन्जिनियरिङ्ग कलेजतर्फ:**

१०१.१ **परिचय:** खप इन्जिनियरिङ्ग कलेज भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा पहलमा सन् २००१ मा स्थापना भई सन्चालित एक प्रतिष्ठित गैर नाफामुलक सामुदायिक उच्च शिक्षण संस्था हो। स्थानीय सरकारको सक्रिय सहभागितामा सञ्चालित यस कलेजको उद्देश्य न्यून शुल्कमा गुणस्तरीय उच्च शिक्षा प्रदान गर्दै समाजलाई बौद्धिकरणतर्फ उन्मुख गराउनु हो। पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयको सम्बन्धनामा स्थापित कलेजले शिक्षालाई उत्पादनमूलक श्रमसँग जोड्दै श्रमको सम्मान गर्ने सक्षम नागरिक तयार गर्ने उद्देश्य लिएको छ। यस कलेजले स्नातकोत्तर तहमा Earthquake Engineering र Urban Design and Conservation तथा स्नातक तहमा Architecture, Civil, Computer र Electronics, Communication and Automation Engineering कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०१.२ **आय व्यय विवरण/वासलात:**

आय		व्यय	
विवरण	जम्मा रु	विवरण	रकम रु
गतको मौज्दात:		बजेट खर्च	२७,७६,९१,२२६।८१
चल्ती खाता २४०१२	५,९७,५४,३९९।०३	नविकरण शुल्क	१०,०००।००
रा वा बैंक १३६	९,८१,०००।००	पुविवाट सम्बन्धनको लागि अक्षय कोष	१,८०,००,०००।००
कृषि वि वै ६०१५	१५,७९,८६९।२८	मुद्धती खाता	८,५०,०००।००
नगद मौज्दात अ ल्या	४५,१४२।८३	बांकी बैंक मौज्दात	
विद्यार्थी तथा अन्य आम्दानी प्राप्त	२४,८५,६२,४४२।२४	चल्ती खाता २४०१२	३,०६,२४,७७७।४६
विश्व विद्यालय अनुदान आयोगवाट प्राप्त अनुदान	७,००,०००।००	रा वा बैंक १३६	८,४२,२३७।३७
बैंक व्याज	२१,२३७।३७	कृषि वि वै ६०१५	१६,२५,०१२।११
अक्षयकोष खाता	१,८०,००,०००।००		
खर्च समायोजन	(७५७।००)		
जम्मा	३२,९६,४३,२५३।७५	जम्मा	३२,९६,४३,२५३।७५

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०१.३ **विद्युत महसुल:** १०५३।२०८२।१।१५ वाट २०८१ फाल्गुण र चैत्रको विद्युत महसुल रु ३७२७४८।७९ भुक्तानी गर्दा थप दस्तुर २५ प्रतिशत रु ४९२३०।४४

र ५ प्रतिशत रु ८७९१।३६ गरी जम्मा रु ५८०२१।८० सहित कूल रु ४३०७७०।५९ भुक्तानी गरिएकोमा कलेजले विद्युत प्राधिकरणलाई मिति २०८२।१।१४ र २०८२।२।२६ मा पत्राचार गरेको देखिएतापनि थप महशुल भुक्तानी भएको रकम विद्युत प्राधिकरणसंग समन्वय गरी हिसाब मिलान गर्नु पर्ने ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०१.४ **सवारी साधनको जरिवाना:** ५०३।२०८१।८।२६ वाट कलेजको गाडी वाम्मती ००१ क ४७१० को सवारी कर भुक्तानी गर्दा थप दस्तुर रु १०५००।०० भुक्तानी गरिएको देखिएकोले अनिवार्य दायित्वहरु समयमै भुक्तान गरी संस्थाको थप दायित्व वृद्धिवाट जोगिनुपर्दछ ।

धरौटि रकम: १३९२।२०८२।३।२० बाट Water proofing works with membrance sheet all completed को कार्य सुचिकृत स्वेवाप्रदायकवाट दरभाउपत्र माग गरी भुक्तानी गर्दा कलेजले तयार गरेको रु ९,६६,४५५।०० को लागत अनुमान र दररेट पेश गर्ने दरभाउपत्रदाता मध्ये टेक्निक वाटर प्रुफिङ्ग एण्ड कनसट्रक्सन सेवाको न्युनतम रु ८,९२,११२।४० कवोल अंक व्यवस्थापन/ संचालकवाट स्वीकृत भएको पाईएन । साथै दरभाउपत्रदाताले १० बर्षको ग्यारेन्टी उपलब्ध गराएकोमा कार्य सम्पन्न पश्चात बिलको भुक्तानी गर्दा ३० प्रतिशत मू.अ. कर र ५ प्रतिशत रिटेन्सन मनी कट्टा गरिएको पाईएन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०१.५ **शिक्षण शुल्क बक्यौता:** कलेजले आर्थिक बर्ष २०८०।८१ मा विद्यार्थीवाट प्राप्त हुने भर्ना तथा अन्य शुल्क वापतको कूल उठ्न बांकी रकम रु ५,१७,०२,६९०।०० मध्ये २०८२ पौष महान्तसम्म विगतको सहित रु ३,०४,२८,८२५।०० उठ्न गई गत विगतको सहित उठ्न बांकी रहेको रकम अशुल उपर गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

संकाय	विद्यार्थी संख्या	उठ्न बांकी रकम
सिभिल २०८१ व्याच पहिलो बर्ष बि. ई .	९	८८३८००।००
सिभिल २०८० व्याच दोश्रो बर्ष बि. ई .	७६	९४९५१००।००
सिभिल २०७९ व्याच तेश्रो बर्ष बि. ई .	८६	४०३९०००।००
सिभिल २०७८ व्याच चौथो बर्ष बि. ई .	७३	७८०८५७०।००
सिभिल २०७७ व्याच दोश्रो बर्ष बि. ई .	२९	३२६६५७०।००
सिभिल २०७४ व्याच बि. ई .	१	१७८७७५।००
ईलेक्ट्रोनिक्स कम्प्युनिकेशन एण्ड अटोमेशन २०८० बि. ई .	४	३५४०००।००
ईलेक्ट्रोनिक्स कम्प्युनिकेशन एण्ड अटोमेशन २०७९ बि. ई .	१७	३५१६००।००
ईलेक्ट्रोनिक्स कम्प्युनिकेशन एण्ड अटोमेशन २०७८ बि. ई .	१७	१६९३५०५।००
ईलेक्ट्रोनिक्स कम्प्युनिकेशन एण्ड अटोमेशन २०७७ बि. ई .	६	३९५५६०।००
ईलेक्ट्रोनिक्स कम्प्युनिकेशन एण्ड अटोमेशन २०७६ बि. ई .	४	१०११४५०।००
ईलेक्ट्रोनिक्स कम्प्युनिकेशन एण्ड अटोमेशन २०७३ बि. ई .	२	३०२५००।००
ईलेक्ट्रोनिक्स कम्प्युनिकेशन एण्ड अटोमेशन २०७२ बि. ई .	१	२१२००।००
ईलेक्ट्रोनिक्स कम्प्युनिकेशन एण्ड अटोमेशन २०७१ बि. ई .	३	१२१२००।००
कम्प्युटर २०८१ व्याच पहिलो बर्ष बि. ई .	४	३९२८००।००
कम्प्युटर २०८० व्याच दोश्रो बर्ष बि. ई .	३९	४०४७७००।००
कम्प्युटर २०७९ व्याच तेश्रो बर्ष बि. ई .	३४	४५५०००।००
कम्प्युटर २०७८ व्याच चौथो बर्ष बि. ई .	३७	२८६०८८०।००
कम्प्युटर २०७७ बि. ई .	३	७३२७०।००
कम्प्युटर २०७६ बि. ई .	१	३३९८००।००
कम्प्युटर २०७४ बि. ई .	१	१२५८२५।००
आर्किटेक्चर २०८१ बि. आर्क .	६	५८९२००।००
आर्किटेक्चर २०८० बि. आर्क .	२५	२६९७०००।००
आर्किटेक्चर २०७९ बि. आर्क .	३४	७५४९००।००
आर्किटेक्चर २०७८ बि. आर्क .	३३	२३९९२८५।००
आर्किटेक्चर २०७७ बि. आर्क .	४०	६००३१७०।००
आर्किटेक्चर २०७६ बि. आर्क .	३	५०४१५०।००

अर्थव्यय २०७९ एम ई	४	३०२००१००
अर्थव्यय २०७८ एम ई	१	१५०५८०१००
अर्वन डेभलपमेन्ट एम ई	२	१६५८००१००
अर्वन डेभलपमेन्ट २०७५ एम ई	२	७००००१००
जम्मा	६००	५१७०२६९०१००

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०२ खप इन्जिनियरिङ्ग कलेजका थप वेहोराहरुतर्फः

१०२.१ **बार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत नगरेको:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम १६(१) बमोजिम कार्यालय वा निकायको उद्देश्य अनुरूप लक्ष्य निर्धारणा गरी बार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गराई बजेट स्वीकृती पश्चात लक्ष्य अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कलेजले चालु आर्थिक बर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा संचालक समितिबाट बार्षिक बजेट स्वीकृत गरेको तथा चालु तथा पूजीगत तर्फका कार्यक्रम तयार गरी ईकाइगत र रकमगतरूपमा स्वीकृत भएको पाईएन । ईकाइगत र रकमगतरूपमा कार्यक्रम तयार नगरी खर्च गर्दा कार्यक्रम संचालन गर्दा लक्ष्य स्पष्ट नहुदा प्रगतीमा अन्योलता उत्पन्न हुने गर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०२.२ **Ready Mix Concret (RMC) सप्लाई सम्बन्धी:**

कलेजले Procurement of Construction of Block B, Khwopa Engineering College, Bhaktapur KhEC/NCB/Goods/03/079.80 e-bidding अन्तर्गत आर्थिक बर्ष २०७९।८० मा खरिद प्रकृया गरी मिति २०७९।११।१२ मा मिति २०८१।११।३१ मा सम्पन्न गर्ने गरी (पछिल्लो म्याद थप २०८१ मंशिर मशान्तसम्म) थ्री ब्रदर्श सप्लायर्ससंग सम्झौता गरी Ready Mix Concret (RMC) सप्लाई गर्ने ठेक्का भएकोमा तपशिल बमोजिम देखिएको छ :

(क) सप्लायर्सले ठेक्का सम्झौता गर्दा प्रभु बैंक लिमिटेडको मिति २०२४।०८।२३ सम्म बहाल रहेको रु १३,४८,०००।०० को कार्यसम्पादन जमानत पेश गरेकोमा २०२३।१०।१९ मा मुक्तिनाथ विकास बैंक लि, लोकन्थली शाखामा ग्यारेन्टी प्रतिस्थापन गरिएको छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११० (१) बमोजिम बाणिज्य बैंकको मात्र ग्यारेन्टी स्वीकार गर्नु पर्नेमा विकास बैंकको पनि स्वीकार गरिएको । साथै प्रतिस्थापन गरिएको बैंक ग्यारेन्टीको समयावधि २०२४।०८।२३ मै समाप्त भए पनि म्याद थप नभएको तथा ग्यारेन्टी रकम फिर्ता लिन कलेजले पत्राचार गरेपनि हालसम्म कलेजमा दाखिला नभएको देखिएकोले ग्यारेन्टी रकम फिर्ता प्राप्त गरी संघीय बेरुजुमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रू.

असुल गर्नुपर्ने १३,४८,०००

१०२.३ (ख) सप्लायर्स मिति २०८१ श्रावण देखि ननफाईलर रहेकोमा सो अवधी पछि आठौँ रनिङ्ग विल २०८१।६।४ मा रु २५,७९,९०३।०० र नवौँ रनिङ्ग विल मिति २०८१।७।६ मा रु २२,४०,६७७।०० गरी जम्मा रु ४८,२०,५८०।०० भुक्तानी गरिएको नियमसम्मत नदेखिएको ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०२.४ (ग) श्री ब्रदर्श सप्लायर्स तोकिएको परिमाणको RMC २०८१ मंशिर मशान्त भित्र सप्लाई गरिसक्नु पर्नेमा नवौँ रनिङ्ग विल पछि बाँकी परिमाणको समान सप्लाई गर्न नसकी काममा बाधा भएकोले संचालक समितिको २०८१।१०।२३ गतेको बैठकको निर्णयानुसार नया सप्लायर्सबाट खरिद प्रकृयाबाट खरिद गरी फरक हुन आएको रकम श्री ब्रदर्श सप्लायर्सबाट अशुल उपर गर्ने निर्णय गरी खुद नपुग हुन जाने परिमाण ८७।०१ M25 को RMC को रु १७,३७,००९।९६ को कोटेशन आह्व्यान गरीएकोमा न्युनतम दररेट पेश गर्ने क्वालिटी आरएमसी एण्ड प्रिकाष्ट ईन्डष्ट्रीज प्रा. लि. को रु १९,२१०।०० दररेटले रु १६,७१,४६२।१० को प्रस्ताव २०८१।१०।२ मा स्वीकृत गरी निर्माण कार्य सम्पन्न गराएको देखिन्छ । उपरोक्त मध्ये M25 को RMC को ८७।०१ घन मिटर मात्र अपुग भएकोमा श्री ब्रदर्श सप्लायर्सको M25 को स्वीकृत दररेट रु १७,८५४।०० प्रति घन मिटर र क्वालिटी आरएमसी एण्ड प्रिकाष्ट ईन्डष्ट्रीज प्रा लि को रु १९,२१०।०० को फरक दर रकम रु १,३५६।०० प्रति युनिटले खूद प्रयोग भएको परिमाण ७३।५० घन मिटरको फरक रकम असूल गर्नुपर्ने रू.

असुल गर्नुपर्ने १९,६६६

१०२.५ **पेशकी बाँकी:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ५२ बमोजिम कलेजको आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्म पनि फर्छाँट हुन नसकी बाँकी रहेको पेशकी फर्छाँट गर्नुपर्दछ ।

क्र सं	पेशकी लिनेको विवरण	पद	वापत	रकम रु
१	आ. लिवास फैजु	प्रमुख, अ डि क	लघु अनुसन्धान	५०,०००।००२
२	तुलशी कन्सट्रक्सन	निर्माण व्यावसायी	निर्माण पेशकी	५१,०३,२९६।४०
३	आर एस सी एम वी जे भी	निर्माण व्यावसायी	निर्माण पेशकी	४,४१,९५०।००
४	युनिक स्टार ईलेक्ट्रीकल	निर्माण व्यावसायी	निर्माण पेशकी	२६,३८,३४०।००
जम्मा				८२,३३,५८६।४०

१०३ खप बहुप्राविधिक अध्ययन संस्थानतर्फः

१०३.१ परिचयः खप बहुप्राविधिक अध्ययन संस्थान (खप पोलिटेक्निक इन्स्टिट्युट KPTI) भक्तपुर नगरपालिकाको पहलमा सन् २००३ मा स्थापना भएको पहिलो सामुदायिक प्राविधिक शिक्षालय हो। यसको उद्देश्य सहूलियत शुल्कमा गुणस्तरीय प्राविधिक शिक्षा प्रदान गरी मध्यम तहका दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नु हो। संस्थाले राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त गर्दै उत्कृष्ट शैक्षिक नतिजा हासिल गरेको छ, र यहाँका स्नातकहरू देशभित्र तथा बाहिर प्रतिष्ठित क्षेत्रमा कार्यरत छन्।

१०३.२ आय व्यय विवरण/वासलातः

आय		व्यय	
विवरण	जम्मा रु	विवरण	रकम रु
शुरु मौज्जात	६३,९९,५९५।८५	बजेट खर्च	३,०९,९०,०६०।७९
रसिदवाट आम्दानी	९,९९,९६,७३५।००	विविध खर्च	९,२०,६६०।००
व्याज आम्दानी	९,९३,५९२।५५	अन्तिम मौज्जात	२९,२६,३५५।५४
भक्तपुर न पा वाट अनुदान	७५,००,०००।००		
विविध आम्दानी	२७,२३२।८५		
जम्मा	३,३९,५७,०७६।००	जम्मा	३,३९,५७,०७६।००

१०३.३ शिक्षण शुल्क बक्यौताः संस्थानले आर्थिक बर्ष २०८०।८१ मा विद्यार्थीवाट प्राप्त हुने भर्ना तथा अन्य शुल्क वापतको कूल उठ्न बांकी रकम रु १६,९४,९००।०० मध्ये २०८२ आषाढ मशान्तसम्म रु ३,३७,३००।०० उठ्न गई रु १३,५७,६००।०० अझै उठ्न बांकी रहेको रकम जरिवाना सहित असूल उपर गर्नुपर्ने देखिन्छ।

संकाय	विद्यार्थी संख्या	उठ्न बांकी रकम
डिप्लोमा इन सिभिल ईन्जिनियरिङ्ग	४५	१०६४९००
पिसिएल नर्सिङ्ग	५६	६३००००
जम्मा	१०१	१६९४९००

मुअकर दत्तसिंगको कारोवारः सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १९ मा सार्वजनिक निकायले रु २०,०००।०० भन्दा बढीको खरिद गर्दा मु. अ. कर दत्तवालासंग मात्र कारोवार गर्नुपर्ने उल्लेख छ। संस्थानले गो. भा. नं. १९८ मिति २०८३।२।८ वाट सर्भे क्याम्पको दौरान खाजा खर्च भनी नखा छे, चांगुनारायण न. पा. ७ संग कारोवार गरी रु ९५,०००।०० को खाजा खर्च भुक्तानी गरेको देखिएकोले सार्वजनिक खरिद नियमावलीको पालना भएको देखिएन।

१०३.४ टुक्रा गरी खरिद गरिएकोः सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, को नियम ८५ को व्यवस्था अनुसार संस्थानले चालु आर्थिक बर्ष २०८१।८२ मा विभिन्न कार्यक्रमको लागि स्टार भेहिकल सर्भिसवाट गाडी भाडामा लिएको देखिन्छ। सोही नियमावलीको नियम ८५(१)ख अनुसार सोझै खरिद गर्दा एक आर्थिक बर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी तोकिएको सिमा भन्दा बढी खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ। संस्थानले चालु आर्थिक बर्षमा स्टार भेहिकल सर्भिस, भक्तपुर ४ वाट पटक पटक गरी तपशिल बमोजिम गाडी भाडा लिएर भुक्तानी दिएको देखिएकोले नियमसम्मत नभएको रु.

गो भा नं र मिति	रकम रु
१५।२०८१।५।९	२९५२६५
५।२०८१।४।१७	६२३७६
१५३।२०८१।१२।४	२८८९५०
६।२०८१।४।१७	१५२८८९
१३९।२०८१।११।१८	२५८२०५
१८५।२०८२।१।१७	२३८९९५
जम्मा	१२९५८८०

१०३.५ **बैंक व्याज आम्दानी:** संस्थानले २०८१।८२ मा बैंक व्याज वापत प्राप्त आम्दानीको लेखांकन गर्दा बैंक व्याजमा व्याज कर कट्टा गरी बाँकी रकम मात्र आम्दानी बाँधने गरिएको देखियो । व्याज वापत प्राप्त कूल रकम आम्दानी बाँधी कर कट्टा गरी सो समेतको लेखांकन गरी भौचरमा प्रविष्टी गर्ने गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०४ **शारदा क्याम्पस माध्यमिक विद्यालयतर्फ:**

१०४.१ **परिचय:** शारदा क्याम्पस माध्यमिक विद्यालय, भक्तपुरमा अवस्थित एक समर्पित शैक्षिक संस्था हो, जसले गुणस्तरीय र व्यवहारिक शिक्षामा जोड दिँदै आएको छ। विद्यालयले बालमैत्री वातावरणमा आधुनिक शिक्षण विधिमाफत विद्यार्थीको बौद्धिक, नैतिक र सामाजिक विकास गराउने लक्ष्य राखेको छ। अनुभवी शिक्षक-शिक्षिकाद्वारा पठन-पाठन सञ्चालन गरिन्छ भने विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय, कम्प्युटर शिक्षा तथा खेलकुद जस्ता सुविधा उपलब्ध छन्। अतिरिक्त क्रियाकलापमाफत नेतृत्व क्षमता र सिर्जनशीलता विकास गरिन्छ। अनुशासन, जिम्मेवारी र सकारात्मक सोचलाई प्राथमिकता दिँदै विद्यालयले सक्षम, प्रतिस्पर्धी र असल नागरिक तयार पार्न निरन्तर प्रयासरत रहेको छ। स्थानीय समुदायसँग सहकार्य गर्दै शिक्षा क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान पुर्याउँदै आएको छ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०४.२ **आय व्यय विवरण/वासलात:**

आय		व्यय	
विवरण	रकम रु	विवरण	रकम रु
शुरु मौज्जात चालु खाता	२९, ६२, ९२९।०६	बजेट खर्च	४, ८३, ७४५।००
शुरु मौज्जात धरौटी खाता	८४, ०००।००	बैंक व्याज कर	६, १४२।८४
विद्यार्थीहरूबाट आम्दानी	६, ७८, ५७५।००	विद्यार्थी आम्दानी फिर्ता	१५, ६००।००
धरौटी आम्दानी	५, ०००।००	विद्यार्थी धरौटी फिर्ता	१०, ५००।००
भुक्तानी बाँकी अग्रिम कर	१२३।००	अन्तिम मौज्जात चालु	३१, ७७, ०९१।५९
बैंक व्याज आम्दानी	४०, ९५२।३७	अन्तिम मौज्जात धरौटी	७८, ५००।००
जम्मा	३७, ७९, ५७९।४३	जम्मा	३७, ७९, ५७९।४३

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०५ **ख्वप अस्पताल भवन निर्माण आयोजनातर्फ:**

१०५.१ **परिचय:** ख्वप अस्पतालको भौतिक पूर्वाधार तयार गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको ख्वप अस्पताल भवन निर्माण आयोजनाले आफ्नो कार्य विगत देखी चलि रहेको निर्माण कार्य चालु आर्थिक बर्षमा सम्पन्न गरेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०५.२ **आय व्यय विवरण/वासलात:**

आय		व्यय	
विवरण	रकम रु	विवरण	रकम रु
शुरु मौज्जात	७७, १७, ७३८।३०	बजेट खर्च	५९, २३, ७०८।००
वैक व्याज	७०, ७६५।९६	बैंक मौज्जात	२६, ६४, ७९६।२६
जम्मा	७७, ८८, ५०४।२६	जम्मा	७७, ८८, ५०४।२६

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०५.३ **हिसाब मिलान:** आयोजनाको वैक खाता नं १०६६०२८९९ को बैंक मौज्जात आयोजनाको श्रेस्ता अनुसार रु २९,२९,५०९।२६ रहेकोमा बैंक अनुसार रु २९,७४,५८२।२६ देखिएकोले फरक रकम .रु ४५,०७३।०० एकिन गरी हिसाब मिलान गरी प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०६ **ख्वप कलेजतर्फ:**

१०६.१ **परिचय:** ख्वप कलेज भक्तपुर नगरपालिकाको पहलमा सन २००९ मा स्थापना भएको एक प्रतिष्ठित सामुदायिक उच्च शिक्षण संस्था हो। स्थानीय सरकारको सक्रिय सहभागितामा सञ्चालित यस कलेजको स्थापना गुणस्तरीय, व्यवहारिक तथा सुलभ उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यले गरिएको हो। कलेज त्रिभुवन विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धन प्राप्त गरी वातावरण विज्ञान, व्यवस्थापन, मानविकी तथा शिक्षा संकायअन्तर्गत विभिन्न स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहका शैक्षिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ। कलेजमा हाल अत्याधुनिक पुस्तकालय, प्रयोगशाला, व्यवस्थित र आधुनिक कक्षा संचालन गर्ने भवन र कोठाहरू लगायत भौतिक पूर्वाधारहरू रहेका छन् ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०६.२ आय व्यय विवरणः

विवरण	२०८२ आषाढ मसान्त	२०८१ आषाढ मसान्त
विद्यार्थीहरूबाट आम्दानी	5,73,80,636.00	6,02,95,400.00
सञ्चालन खर्च	(5,56,95,712.73)	(5,64,79,388.78)
सञ्चालनबाट बचत/(घाटा)	16,84,923.27	38,16,011.22
अन्य आम्दानी	1,08,88,811.39	95,24,574.18
अपलेखन हिसाव	-	
हास कट्टी	(35,05,218.23)	(34,08,963.34)
खुद बचत	90,68,516.43	99,31,622.06

वासलातः

पूँजी तथा दायित्व	२०८२ आषाढ मसान्त	२०८१ आषाढ मसान्त
पूँजी कोष	19,80,92,330.69	18,90,23,814.26
दायित्व हिसाव	79,90,361.00	82,08,361.00
अन्य दायित्व	9064473.84	87,13,515.42
अग्रिम आय प्राप्त	252960	5,22,305.00
ख्वप मा.वि. ऋण सहयोग	1,80,00,000.00	2,00,00,000.00
जम्मा पूँजी र दायित्व	23,34,00,125.53	22,64,67,995.68
सम्पत्ती	२०८२ आषाढ मसान्त	२०८१ आषाढ मसान्त
समोजित हास कट्टी	(8,16,70,405.78)	(7,81,65,187.55)
खुद सम्पत्ति	14,27,21,582.02	14,40,53,126.25
सामाग्री मौज्दात	20,08,270.31	15,17,726.38
प्राप्त हुन बाँकी आम्दानी	2,86,29,835.00	2,59,13,825.00
बैंक तथा नगद मौज्दात	5,93,90,438.20	5,43,33,318.05
छात्रवृत्ति अक्षकोष मुद्दती हिसाव	6,50,000.00	6,50,000.00
जम्मा सम्पत्ति	23,34,00,125.53	22,64,67,995.68

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०६.३ **बार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत नगरेको:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम १६(१) बमोजिम कार्यालय वा निकायको उद्देश्य अनुरूप लक्ष्य निर्धारण गरी बार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गराई बजेट स्वीकृती पश्चात लक्ष्य अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कलेजले चालु आर्थिक बर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा संचालक समितिबाट बार्षिक बजेट स्वीकृत गरेको तथा चालु तथा पूजीगत तर्फका कार्यक्रम तयार गरी स्वीकृत भएको पाईएन । कार्यक्रम तयार नगरी खर्च गर्दा कुन कार्यक्रम संचालन गर्ने र सो को लागि ईकाईगत आवश्यक बजेट समेत स्पष्ट नहुने भएकोले खर्चको नियमिततामा संसय उत्पन्न हुने देखिन्छ । साथै बजेट तर्जुमा गर्दाको पहिचान गरेको आवश्यकता कार्यान्वयनको समयमा पुरा नहुन सक्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०६.४ **घरजग्गाको लगत:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम १०२ बमोजिम कार्यालय तथा निकाय बसेको घरजग्गाको लगत खडा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर कलेजको जिन्सी खातामा घर जग्गाको आम्दानी बांधी लगत खडा गरेको पाईएन । कलेजले प्राप्त गरेको घर तथा जग्गाको जिन्सी खातामा आम्दानी बांधी नियम १०२ बमोजिम लगत खडा गर्नु पर्दछ । कलेजले हाल कलेज संचालनको लागि भोगचलन गरिरहेको भवन नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको छ भने कलेजको नाममा भक्तपुर नगरपालिकाको वार्ड न १० कमलविनायकमा किता न ३९ मा ४-१२-०-० र किता नं ४२८ मा ०-१२-०-० रहेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०६.५ **वित्तीय विवरण उपरको अवलोकन:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ तथा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ आगामी तीन बर्षमा हुने सम्भावित आय र व्ययको अनुमान गरी पूर्ती गर्ने श्रोतको अनुमान र खर्चको सीमा निर्धारण गर्नुपर्ने तथा आगामी आर्थिक बर्षको बजेट अनुमान गर्दा सम्भावित दायित्वको लेखाजोखा गरी प्रतिवद्धता रकमको समेत हिसाव गरी अनुमान गरिने रकममा खर्च हुने प्रयास आधार लिई बजेट तर्जुमा

गर्नु पर्ने उल्लेख छ । कलेजवाट चालु आ ब मा अनुमान गरिएको चालु बजेट र पूजीगत बजेट खर्चमा कूल बजेटको ४६.४२ प्रतिशत मात्र खर्च भएको देखिन्छ । प्रस्ताव गरिने कार्यक्रम र बजेट यथार्थपरक बनाउने प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०७ खप कलेज सम्बन्धि देखिएका थप वेहोराहरु:

१०७.१ **आम्दानीको लेखांकन सम्बन्धी:** कलेजले विद्यार्थीको विभिन्न शीर्षकमा रकम अशुल गरी आम्दानी गर्ने गरेको छ । कलेजको आम्दानी खातामा बांधिएका आम्दानीको गोश्वारा भौचर उठाउदा के बापतको आम्दानी हो स्पष्ट खुल्ने गरी आम्दानी बांध्ने गरिएको छैन । यसरी आम्दानी बांध्दा शीर्षक नखोली आम्दानी गर्दा यसवाट तयार हुने प्रतिवेदनले सही सूचना नदिने भई विश्वासनियतामा शंका रहने भएकोले शीर्षक खोली आम्दानी बांध्न सुझाव दिईन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०७.२ **मालसामान खरिद प्रक्रिया:** कलेजले विभिन्न मितिमा कलेजलाई आवश्यक पर्ने तपशिल बमोजिमका समानहरु खरिद गरेको छ । समान खरिद गर्दा लागत अनुमान तयार गरी संचालक समितिको २०८१।७।२९ को बैठकवाट स्वीकृत भएको छ । लागत अनुमान स्वीकृत गर्दा रकम उल्लेख गरी स्वीकृत गर्नुपर्दछ तर कलेजले गरेको अधिकांश खरिद कार्यमा स्वीकृत भएको रकम उल्लेख गर्ने गरेको पाईएन । सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५ (१) क अनुसार दररेट लिई सोझै खरिद गरिएकोमा न्यूनतम मूल्यांकितले पेश गरेको दरभाउपत्र अधिकार प्राप्त अधिकारीवाट स्वीकृत भएको नदेखिएकोले स्वीकृत गरई नियमित गराउनुपर्ने देखिन्छ ।

समान	संख्या	लागत अनुमान रु	दरभाउपत्रदाता	कवोल अंक रु
युनिफर्म	३०० सेट	९६०००।००	एविटेक्स फेब्रिक प्रा लि	८८४३३८।००
टी सर्ट	३०० थान	१९५०००।००	एन एस ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	१५७०००।००
ज्याकेट	३०० र ५७ थान	६२७०००।००	महालक्ष्मी सप्लायर्स एण्ड ट्रेडर्स प्रा लि	५७१२००।००
हाप स्वीटर	३०० थान	१२९०००।००	लागत अनुमान स्वीकृत भए पनि खरिद भएको पाईएन	

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०७.३ **छात्रवृत्ति वितरण सम्बन्धी:** कलेजद्वारा आर्थिक बर्ष २०८१।८२ मा रु ३७,९५,४९०।०० रकम छात्रवृत्ती रकम भुक्तानी भएको छ । कलेजको संचालक समितिवाट छात्रवृत्ती सम्बन्धी भएको निर्णयानुसार वेवसाइट तथा कलेज स्मारिकामा प्रकाशित मापदण्ड अनुसार व्यवस्थापनवाट नाम छनौट गरी वितरण भएको देखिन्छ । खप कलेजको विनियम २०६५ मा छात्रवृत्ती सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छैन भने कलेजको छात्रवृत्ती वितरण समितिवाट आंशिक मात्र निर्णय भएको देखिन्छ । वितरण गरिएको छात्रवृत्ती समितिवाट निर्णय गरई नियमित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०७.४ **धरौटीको रकम मुद्धती खातामा लगानी:** कलेजले गो भा नं ५५ मिति २०८२।२।१४ वाट कलेजको धरौटी खातामा जम्मा भएको रकम मध्ये रु ५० लाख नेपाल बैंक लिमिटेडमा १ बर्षको लागि ३ प्रतिशत व्याजदरमा मुद्धती निक्षेप राखिएको छ । कलेजले भुक्तानी गर्नुपर्ने दायित्वको आंकलन गरी बचत रहन जाने रकम मात्र मुद्धती निक्षेप राख्न उपयुक्त हुन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०८ खप कलेज अफ ल तर्फ:

१०८.१ **परिचय:** खप अस्पतालको भौतिक पुर्वाधार तयार गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको खप अस्पताल भवन निर्माण आयोजनाले आफ्नो कार्य विगत देखी चलि रहेको निर्माण कार्य चालु आर्थिक बर्षमा सम्पन्न गरेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०८.२ **आय व्यव विवरण:**

विवरण	२०८२ आषाढ मसान्त	२०८१ आषाढ मसान्त
संचालन आम्दानी	१७७३०४५०।००	१२४४४६५०।००
सञ्चालन खर्च	-११२३८०६८।४२	-७२७३०५२।३४
सञ्चालनबाट बचत/(घाटा)	६४९२३८९।५८	५१७१५९७।६६
अन्य आम्दानी	४३८९९२।९८	२१८२८९।४३
अपलेखन हिसाव	-	
हास कट्टी	-९३७९७८।५४	-७१८८८७।५९

खुद बचत	५९९३७९६।०९	४६७०९९९।५८
वासलात:		
पूँजी तथा दायित्व	२०८२ आषाढ मसान्त	२०८१ आषाढ मसान्त
पूँजी कोष	१२९९९५७५।००	७००५७७९।६३
दायित्व हिसाव	१९६५०००।००	१२७००००।००
अन्य दायित्व	३०००००।००	३०००००।००
जम्मा पूँजी र दायित्व	१७९६४५७५।६५	११२७५७७९।६३
सम्पत्ति	२०८२ आषाढ मसान्त	२०८१ आषाढ मसान्त
स्थायी समान खरिद मुल्य	५८८९४०२।००	३९०३००२।००
समायोजन हिसाव कट्टी	१७९७३५९।२४	(७७९७७२।७०)
खुद सम्पत्ति	४९७२०५।७६	३९२३२२९।३०
सामाग्री मौज्जात	६०८६९२।८०	७४४६०३।७४
प्राप्त हुन बाँकी आम्दानी	९५०८७५।००	२७९९९५।००
बैंक तथा नगद मौज्जात	१९४८३०३७।०९	६३८६०३९।५९
मुद्धती हिसाव	७५००००।००	७५००००।००
जम्मा सम्पत्ति	१७९६४५७५।६५	११२७५७७९।६३

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ तथा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ अनुसार आगामी तीन बर्षमा हुने सम्भावित आय र व्ययको अनुमान गरी पूर्ती गर्ने श्रोतको अनुमान र खर्चको सीमा निर्धारण गर्नुपर्ने तथा आगामी आर्थिक बर्षको बजेट अनुमान गर्दा सम्भावित दायित्वको लेखाजोखा गरी प्रतिवद्धता रकमको समेत हिसाव गरी अनुमान गरिने रकममा खर्च हुने प्रयास आधार लिई बजेट तर्जुमा गर्नु पर्ने उल्लेख छ । कलेजबाट चालु आ.व. मा अनुमान गरिएको चालु बजेट र पूँजीगत बजेट खर्चमा कूल बजेटको १२.७२ प्रतिशत मात्र खर्च भएको देखिन्छ । प्रस्ताव गरिने कार्यक्रम र बजेट यथार्थपरक बनाउने प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१०८.३ **वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत नगरेको:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १६(१) बमोजिम कार्यालय वा निकायको उद्देश्य अनुरूप लक्ष्य निर्धारण गरी वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गराई बजेट स्वीकृती पश्चात लक्ष्य अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । ख्वप कलेज अफ ल को विनियम २०७८ को विनियम ३(२०) मा कलेजको वार्षिक योजना तथा बजेटको छलफल तथा निर्णय गर्न सन्चालक समितिले एक कलेज सभाको व्यवस्था गर्ने व्यवस्था छ । कलेजले चालु आर्थिक बर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा संचालक समितिबाट वार्षिक बजेट स्वीकृत गरेकोमा चालु तथा पूँजीगत तर्फका कार्यक्रम तयार गरी स्वीकृत भएको पाईएन । कार्यक्रम तयार नगरी खर्च गर्दा कुन कार्यक्रम संचालन गर्ने र सो को लागि ईकाईगत आवश्यक बजेट समेत स्पष्ट नहुने भएकोले खर्चको नियमिततामा संसय उत्पन्न हुने देखिन्छ । साथै बजेट तर्जुमा गर्दाको पहिचान गरेको आवश्यकता कार्यान्वयनको समयमा पुरा नहुन सक्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

अनुगमन लेखापरीक्षण

१०९ अद्यावधिक बेरुजु तथा सम्परीक्षण

(क) सम्परीक्षण :- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३९ र ४० बमोजिम लेखापरीक्षणबाट आँल्याइएका बेरुजु सम्बन्धमा प्रमाण पेश गरी वा नियमित गरी गराई वा असुल उपरगरी फर्स्यौट गर्ने पहिलो जिम्मेवारी तथा दायित्व बेरुजुसँग सम्बन्धित जिम्मेवार व्यक्ति तथा आर्थिक कारोबारमा संलग्न पदाधिकारी को हुने उल्लेख छ । कार्यालयले २०८०।०८१ सम्मको बाँकी बेरुजुको सम्परीक्षणका लागि म्यानुअल अनुरोध नभएको तथा नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली मार्फत अनुरोध गरेकोमा उक्त बेरुजु सम्परीक्षणको क्रममा रहेको छ। सम्परीक्षण सम्बन्धमा उक्त प्रणाली मार्फत जानकारी गराइनेछ ।

(ख) अद्यावधिक बेरुजुको अवस्था: यस भक्तपुर नगरपालिका, भक्तपुर को २०८१।०८२ सम्मको फर्स्यौट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ । नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली लागू भए पश्चात बेरुजुको सम्परीक्षण पनि उक्त प्रणालीबाट नै हुने भएकाले बाँकी बेरुजु सम्परीक्षण गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानु पर्दछ ।

सि.नं	गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजु (A)	यो वर्ष सम्परीक्षण गरिएको बेरुजु(B)	यो वर्ष कायम बेरुजु(C)	सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु(D)	अद्यावधिक बाँकी बेरुजु (E=A-B+C+D)
१	२३४६४००००	२३०३१९७२	८६८५१२४४.४४	०	२९८४५९२७२.४४

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक वर्ष: २०८१/८२

कार्यालय र स्थान : भक्तपुर नगरपालिका, भक्तपुर, भक्तपुर

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	बसन्त भट्टराई	२०८०-८-१३	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	राम सुन्दर सुजखु	२०७७-४-१	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेशकी
३,४३७,८०९.८६	३०,९१०,९९२	४६,३४२,४४२.५८	०	०	६,९६०,०००
जम्मा बेरुजु रकम					८६,८५१,२४४.४४
लेखापरीक्षणको क्रममा असुली रु					१,९६३,८६६

स्थानीय तह :

गत वर्षको जिम्मेवारी	४९५५१४६६९.८६		
आम्दानी	खर्च		
संघीय सरकारबाट अनुदान	६९०५८७५६०	चालु खर्च	९९५९७९६७९.५

प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१५९८०५०००	पूँजीगत खर्च	५२३९८५९५४
राजश्व बाँडफाँट	१०८१९८५३२.१८	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	७६३२२९८५१.८४
आन्तरिक आय	७१४१३९५७५.७६		
अन्य आय	६१५५७६७९२.७		
कुल आय	२२८८३०७४६०.६४	कुल खर्च	२२०३१९५४७७.३४
बाँकी मौज्दात		५००६२६६४५.१६	

बेरुजु दफा २.१ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (बजेट र गैरबजेट निकाय)					
क्र.स./आर्थिक सङ्केत	विवरण	चालु आ.ब.को कारोबार		गत आ.ब. को कारोबार	
		नगद	जम्मा	नगद	जम्मा
	राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति				
११०००	कर	२९६४९४२८३	२९६४९४२८३	२४५२९०३६५	२४५२९०३६५
१३०००	अनुदान	७७६२९८३५८	७७६२९८३५८	६९९५२५९५९	६९९५२५९५९
१४०००	अन्य राजस्व	५२५७३३४७६	५२५७३३४७६	४५६८९७६२०	४५६८९७६२०
१५०००	विविध प्राप्ति	५०६०७९	५०६०७९	२३४५४५७९	२३४५४५७९
क	कुल जम्मा प्राप्ति	१५९९०३२९९७	१५९९०३२९९७	१३४५९६७७९५	१३४५९६७७९५
३	चालु	९९५९७९६७२	९९५९७९६७२	८९००८७७९७	८९००८७७९७
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा	५८२५६३८६४	५८२५६३८६४	५८९८२५९९५	५८९८२५९९५
२२०००	मालसामान तथा सेवाको उपयोग	२८३३४४८७६	२८३३४४८७६	९६८७०८४६९	९६८७०८४६९
२४०००	ब्याज, सेवा शुल्क तथा बैंक कमिशन	२०७७९९२	२०७७९९२	०	०
२५०००	सहायता (Subsidy)	३५९२३२००	३५९२३२००	४९२२८२००	४९२२८२००
२७०००	सामाजिक सुरक्षा	९९०२३५४५	९९०२३५४५	८८७००००	८८७००००
२८०००	अन्य खर्च	९०४७०७४	९०४७०७४	९४५५२२९	९४५५२२९
४	पूँजीगत	५२३९८५९५४	५२३९८५९५४	३७५३८९६९७	३७५३८९६९७
३९९९०	भवन तथा संरचना	२२३६८६३०९	२२३६८६३०९	९२६४८४६५५	९२६४८४६५५

३११२०	सवारी साधन, मेशिनरी औजार, फर्निचर्स तथा फिक्चर्स	१६८२०९७७	१६८२०९७७	७७१९२७७२	७७१९२७७२
३११३०	अन्य पूँजीगत खर्च	५७१२१५	५७१२१५	१३४७५२	१३४७५२
३११५०	सार्वजनिक निर्माण	२८२९०७४५३	२८२९०७४५३	१६९६४८८१६	१६९६४८८१६
३१४१०	जग्गाप्राप्ति खर्च	०	०	१९२८७०२	१९२८७०२
५	वित्तीय	८३५१४६३८	८३५१४६३८	१०६४८४६८४	१०६४८४६८४
३२१४३	अन्यसंस्थामा ऋण लगानी	११००००००	११००००००	५०००००००	५०००००००
३३१४७	अन्य संस्थाहरूबाट ऋण प्राप्ति साँवा भुक्तानी	७२५१४६३८	७२५१४६३८	५६४८४६८४	५६४८४६८४
ख)	कुल जम्मा भुक्तानी	१५२३४८०२६३	१५२३४८०२६३	१२९१९६२१७८	१२९१९६२१७८
ग)	बचत /कमी (ग = क-ख)	७५५५१९३३	७५५५१९३३	५३२०५५३६	५३२०५५३६
घ)	धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्जातको थप/घट (+/-)	११८७३३२९	११८७३३२९	१०३६५३०८	१०३६५३०८
घ.१)	कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी				
ङ)	यस आ.ब.को नगद तथा बैंक मौज्जात (बचत /(कमी)) (ङ = ग+घ)	८७४२५२६२	८७४२५२६२	६३५७०८४४	६३५७०८४४
च)	गत आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्जात	३१९८१०९७७	३१९८१०९७७	२५६२४०१३३	२५६२४०१३३
छ)	विनिमय नाफा/घाटा तथा अन्य समायोजन				
ज)	आ.व. अन्तको बाँकी नगद तथा बैंक मौज्जात (ज= ङ+च+छ)	४०७२३६२४०	४०७२३६२४०	३१९८१०९७७	३१९८१०९७७